

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԱՆԱԶՈՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

ԵՎ

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

011401.11.6-«ԿԵՐՊԱՐՎԵՍՏ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՄԲ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՎ

սովորող ուսանողների համար

ՎԱՆԱԶՈՐ 2016

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	3
ՄԱՍ I. Ա. Կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց	4
Բ. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը.....	16
Գ. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը.....	33
Դ. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները.....	33
Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ	404
1. Տեղեկագրքի նպատակը	404
2. 0212 «Կերպարվեստ» մասնագիտության տեղեկագիրք	415
I. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ	415
II Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ.....	53
III Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ	59
IV Չատուկ մասնագիտական դասընթացներ.....	93
V. Այլ բաղադրիչներ	109

ՆԱԽԱԲԱՆ

Յուրաքանչյուր տարին մեր համալսարանի պատմության մեջ նշանավորվում է այս կամ այն իրադարձությամբ: 2014 –ը մեր համալսարանականացման տարին եղավ: 2015-ը նշանակալից էր երկու առումներով.

1. ՀՀ ԿԳ նախարարության ՈԱԱԿ-ի կողմից բուհն արժանացավ պետական հավատարմագրման 4 տարի ժամկետով: Այս ցուցանիշով մեր համալսարանը հանրապետության մարզային բուհերի մեջ առայժմ միակն է:

2. Առաջին անգամ կատարվեց ընդունելության քննություն համալսարանական մասնագիտություններով:

Անշուշտ, սրանից հետևում են բազմաշերտ բովանդակային փոփոխություններ և դրանցից բխող մարտահրավերներ, որոնց այսօր փորձում է դիմակայել մեր համալսարանը:

Բուհում առաջին հերթին փոփոխվել են այն ուղղությունները, որոնք նախկինում գերակայում էին մեր բուհի պատմության ողջ ընթացքում: Ասվածից դժվար չէ ենթադրել, որ ներկայումս վերանայման խնդիր ունեն համալսարանի տեսլականն ու առաքելությունները և դրանցով պայմանավորված հետագա գործունեությունը:

Մեր բուհին առաջին անգամ հնարավորություն է ընձեռվել կրթություն իրականացնելու համալսարաններին հատուկ ավանդական մասնագիտություններով, ինչը հնարավորություն է ընձեռում աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան բավարարելու մեր տարածաշրջանի երիտասարդության կրթական կարիքները:

Այն ժամանակաշրջանը, որում Վանաձորի պետական համալսարանը ծավալում է իր գործունեությունը, ընդհանուր առմամբ բնութագրվում է անցումային շրջանին հատուկ գծերով: Այդ է պատճառը, որ ամեն մի քայլ, որը կատարվում է համալսարանում, պետք է ավելի քան հիմնավորված և համակարգված բնույթ կրի: Խոսքը վերաբերում է համալսարանում տեղի ունեցող բոլոր գործընթացներին, մասնավորապես՝ բուհի ինքնավարությանը, որը ենթադրում է անկաշկանդ վերաբերմունք կազմակերպչաիրավական, ֆինանսատնտեսական, հաստիքային և ակադեմիական ոլորտներին, կառավարմանը, ուսանողակենտրոն կրթության կազմակերպմանը, որակի ապահովմանը, գիտական գործունեությանը և այլ ուղղություններին միտված գործողություններին, որոնք այսօր կատարվում են համալսարանում, և որոնք բոլորը միասին ձևավորում են տեսլականից դեպի իրականը տանող ճանապարհը:

Համոզված եմ, որ Վանաձորի պետական համալսարանն ունի մտավոր և նյութատեխնիկական անհրաժեշտ ռեսուրսներ, որոնց ճիշտ ներդրմամբ կարելի է հասնել հաջողության: Համոզված եմ, որ համախոհությամբ, փոխադարձ հանդուրժողականությամբ, ինչպես նաև պետության ու հասարակության առջև հաշվետվողականությամբ ու պատասխանատվությամբ առաջնորդվելու դեպքում միասին կհաղթահարենք արդի

Ժամանակաշրջանին բնորոշ դժվարությունները հանուն մեր երկրի, հանուն մեր այսօրվա և վաղվա սերունդների:

ՌԵԿՏՈՐ՝ ԳՈՒՐԳԵՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՄԱՍ Ի. Ա. ԿՐԵՂԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

1. Ընդհանուր դրույթներ

Բոլոնիայի գործընթացին ինտեգրումը ենթադրում է տարբերակված աստիճաններով (բակալավրիատ, մագիստրատուրա, հետբուհական գիտակրթական) բարձրագույն կրթական համակարգ՝ նրա յուրաքանչյուր փուլում ավելի ճկուն, դասախոսի և ուսանողի ակադեմիական ազատություններին նպաստող ուսումնական գործընթացների կիրառմամբ: Մասնավորապես, ուսանողը հնարավորություն է ստանում ակտիվորեն մասնակցելու իր անհատական ուսումնական պլանի կազմմանը, հետևաբար և իր՝ որպես մասնագետի կայացմանը, իսկ դասախոսը՝ ընտրելու դասավանդման այնպիսի մեթոդներ և միջոցներ, որոնք ապահովում են ուսումնական գործընթացի բարձր որակ:

Ուսումնական գործընթացում բարեփոխումների իրականացման համար կարևորվում է ակադեմիական կրեդիտների կուտակման ու փոխանցման և գիտելիքների գնահատման բազմագործոնային համակարգերի ներդրումը, որը ենթադրում է մի շարք փոփոխություններ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման գործում՝ էապես նպաստելով ուսանողների ակադեմիական ազատությանը:

1. Սույն կանոնակարգը հիմնվում է, Կրթության մասին և ,Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին ՀՀ օրենքների, ՀՀ կառավարության 27 դեկտեմբերի 2005թ. թիվ 2307-Ն ,ՀՀ բարձրագույն կրթության համակարգում կրեդիտային համակարգի ներդրման մասին որոշման, ՀՀ ԿԳ նախարարի 2007թ. հունիսի 9-ի թիվ 588-Ա/Բ հրամանով հաստատված ,Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսումնական գործընթացի կրեդիտային համակարգով կազմակերպման օրինակելի կարգե-ի, ,Ուսումնական ծրագրերի (պլանների) կրեդիտային հենքով վերակառուցման և կրթական մոդուլներին կրեդիտների հասկացման մեթոդական ուղեցույցե-ի և ՀՀ ԿԳՆ հրահանգչական նամակների վրա:

2. Կանոնակարգի դրույթները գործողության մեջ են դրվում գիտխորհրդում հաստատման օրից և նույն ժամանակից ուժը կորցրած են ճանաչվում ,ՎՊՀ-ի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, ստուգարքների և քննությունների կազմակերպման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգե-ը՝ ընդունված ՎՊՀ գիտխորհրդում 29.10.2007թ և ,ՎՊՀ-ում ակադեմիական կրեդիտների կուտակման և

փոխանցման համակարգով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ուղեցույցե-ը՝ ընդունված ՎՊՀ գիտխորհրդում 07.03.2008թ.:

3. Սույն կանոնակարգում ներկայացված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, համակարգի բնութագրիչներ:

2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական հասկացությունները

4. Համաեվրոպական ECTS կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի Բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են ՎՊՀ-ի բակալավրի և մագիստրատուրայի կրթական ծրագրերում.

- Բակալավրիատը Բարձրագույն կրթության առաջին աստիճանն է, որը ներառում է 3-4 լրիվ ուսումնական տարիների ավարտուն դասընթացներ: ՎՊՀ-ում բակալավրիատի տևողությունը 4 ուսումնական տարի է:

- Մագիստրատուրան Բարձրագույն մասնագիտական կրթության երկրորդ աստիճանն է, որի տևողությունը 1-2 տարի է (ՎՊՀ-ում՝ 2 տարի), հեռակա ուսուցման համակարգում՝ 2,5 տարի:

- Ասպիրանտուրան հետբուհական կրթության աստիճան է: Ասպիրանտուրայի տևողությունն առկա ուսուցման համակարգում 3 տարի է, հեռակա ուսուցման համակարգում՝ 4 տարի:

- Ուսումնական տարին ուսանողի 40 շաբաթյա բոլոր տեսակի ուսումնական արդյունավետ աշխատանքների ժամանակն է, որից առնվազն 32 շաբաթը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին և իրականացվում է երկու կիսամյակներով՝ աշնանային և գարնանային:

- Կարողությունը (կոմպետենցիան) գիտելիքի, ընկալման, ունակությունների և հմտությունների դինամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական ուսման տվյալ բնագավառի համար (առանձնահատուկ) և ընդհանուր (անկախ բնագավառից):

- Կրթական արդյունքն այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողը ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը գուցակցվում է համապատասխան գնահատման համակարգով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման մասին:

- Կրթական (ուսումնական) մոդուլը ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմատաբար ինքնուրույն մասն է: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը մեկ կիսամյակ է՝ դրանով սահմանափակված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ:

- ECTS Կրեդիտը դասընթացը (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ժամաքանակով արտահայտված ուսումնական բեռնվածքի չափման համընդունելի պայմանական միավոր է, որը տրվում է ուսանողին նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

3. ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշները

5. ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին,

սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,

6. կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),

7. կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,

8. ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատածավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,

9. կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),

10. կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:

4. Կրեդիտային համակարգի կարևոր հատկանիշները

11. Կրեդիտային համակարգը ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ ուսանողին համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակի և բովանդակության ձեռքբերումից հետո:

12. Կրեդիտների կուտակման և փոխանցման ECTS համակարգը միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որում ուսանողի մեկ ուսումնական տարվա լրիվ ուսումնական աշխատածավալը չափվում է 60 ECTS կրեդիտով:

Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:

13. ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.

- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,

- կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն,

- կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների ելքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին):

5. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները

Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները երկուսն են՝

ա) կրեդիտների փոխանցում.

այս գործառնությամբ ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) կրեդիտների կուտակում.

այս գործառնությամբ իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ,

Նշված գործառնությունները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով:

14. Կրեդիտների փոխանցման գործառնության հիմնական հատկանիշներն են.

- գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, կուրսային և ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,

- կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագիր փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորությունն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող բուհի ծրագրերին համապատասխան:

15. Կրեդիտների կուտակման գործառնության հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,

- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,

- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,

- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ ելնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ) դասախոսին նախապատվություն տալուց,

- ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

6. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը

16. ՎՊՀ-ում բակալավրի, մագիստրոսի և հետազոտողի կրթական աստիճաններում ուսանողի ուսումնական կիսամյակի բեռնվածությունը սահմանվում է 30 կրեդիտային միավոր (10% թույլատրելի շեղումով), ուսումնական տարվա բեռնվածությունը՝ 60 կրեդիտային միավոր (տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը՝ 1800 ակադեմիական ժամ):

17. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1,5 կրեդիտային միավորին:

18. ՎՊՀ-ում ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է աշնանային և գարնանային կիսամյակներով: Ուսումնական կիսամյակների տևողությունը կազմում է 20 շաբաթ, որի ընթացքում իրականացվում են տեսական ուսուցումը, ընթացիկ ստուգումները, ստուգարքներն ու քննությունները, ուսումնական, արտադրական և հետազոտական (մագիստրատու-բայում) պրակտիկաները, բակալավրի ավարտական աշխատանքի և մագիստրոսական թեզի շարադրման ու պաշտպանության աշխատանքները, ինչպես նաև պետական որակավորման քննությունները:

19. Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը կազմում է 240 կրեդիտային միավոր:

20. Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը կազմում է 120 կրեդիտային միավոր:

21. Ուսման բարձր առաջադիմություն ունեցող ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ բեռնվածություն:

7. Դասընթացները և կրթական մոդուլները

22. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին:

23. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլներին՝

24. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրացման բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝

ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրացումն ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում,

բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնց յուրացման կիսամյակը ամրագրված է մագիստրոսական ծրագրում, և ուսանողը դրանք ընտրում է առաջարկվող ցանկից:

8. Կրեդիտների հատկացումը

25. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը ելնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար միջին առաջադիմության ուսանողից պահանջվող անհրաժեշտ աշխատաժամանակի իրատեսական կանխատեսումից:

26. Կրթական արդյունքի դրական գնահատման դեպքում մոդուլին հատկացված կրեդիտները շնորհվում են ամբողջությամբ:

27. Կրթական մոդուլին հատկացվող կրեդիտների համար նախընտրելի է սահմանել ամբողջական թվերով արժեքներ:

28. Դասընթացին (կրթական մոդուլին) հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև չկա միարժեք կապ: Լսարանային ժամերի թիվը կախված է պարապմունք-ների ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդներից և այլն:

29. ՎՊՀ-ում ընդունվում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտային միավորների լսարանային և արտալսարանային աշխատածավալների հետևյալ մոտավոր հարաբերակցությունը.

Բակալավրիատում՝

- 2 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն և 2 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

- 1.5 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ գործնական (սեմինար) և 1 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

- 2 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 3 ժամ լաբորատոր աշխատանք և 1 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

Մագիստրատուրայում՝

- 3 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն և 4 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

- 2 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ գործնական (սեմինար) և 2 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

- 2 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ լաբորատոր աշխատանք և 2 ժամ ինքնուրույն աշխատանք:

Ընթացիկ և հանրագումարային ստուգումների համար.

- Քննությանը պատրաստվելու համար առարկայի շաբաթական յուրաքանչյուր ժամ դասախոսության դիմաց հատկացվում է 0,5 կրեդիտային միավոր:

- Այն մասնագիտական առարկաներին, որոնց դասավանդումը հիմնականում իրականացվում է գործնական կամ լաբորատոր պարապմունքների ձևով և նախատեսվում է քննություն, քննությանը պատրաստվելու համար շաբաթական յուրաքանչյուր ժամի դիմաց հատկացվում է 0,125 կրեդիտային միավոր:

- Տեսական մասից ստուգարքով ավարտվող առարկայի ստուգարքին պատրաստվելու համար առարկայի շաբաթական յուրաքանչյուր ժամ դասախոսության դիմաց հատկացվում է 0,25 կրեդիտային միավոր :

30. Պրակտիկաների յուրաքանչյուր շաբաթվան և պաշտպանությանը տրվում է 1,5 կրեդիտային միավոր:

31. Կուրսային աշխատանքի (մագիստրատուրայում նաև ռեֆերատի ու գեկուցման) կատարումը և պաշտպանությունը գնահատվում է 3 կրեդիտային միավորով:

32. Բակալավրիատի 4-րդ տարվա յուրաքանչյուր կիսամյակում բակալավրի ավարտական թեզի աշխատանքների կատարման համար տրվում է 2 կրեդիտային միավոր, շարադրմանը և պաշտպանությանը՝ 3 կրեդիտային միավոր (2 շաբաթ):

33. Մագիստրոսական ատենախոսության թեմայով հետազոտական աշխատանք կատարելու համար նախատեսվում է 15 կրեդիտային միավոր (ըստ կիսամյակների՝ 0,3,6,6), իսկ թեզի շարադրման և պաշտպանության համար՝ 12 կրեդիտային միավոր:

34. Մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի գիտական սեմինարի համար հատկացվում է 12 կրեդիտային միավոր (3-ական միավոր յուրաքանչյուր կիսամյակի համար):

35. Պետական ավարտական յուրաքանչյուր քննության նախապատրաստվելու և հանձնելու համար տրվում է 3 կրեդիտային միավոր (2 շաբաթ):

36. Մարմնակրթության համար կրեդիտային միավորներ չեն նախատեսվում:

9. Ուսումնական ծրագրերը, դասընթացները (կրթական մոդուլները) և ավարտական պահանջները

37. Բակալավրի կրթական ծրագիրը ներառում է մինչև վեց հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՀՍՍ), ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ), ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) և հատուկ մասնագիտական դասընթացներ (ՀՄԴ), ինչպես նաև այլ բաղադրիչներ (ԱԲ):

38. Մագիստրատուրայի ուսումնական ծրագիրը ներառում է երեք կրթամաս՝ ընդհանուր մասնագիտական առարկաներ(ԸՄԱ), մասնագիտական պարտադիր դասընթացներ (ՄԴ), այլ բաղադրիչներ (ԱԲ) և գիտահետազոտական աշխատանք (ԳԱ) :

39. Կրթական ծրագրում ներառված կրթական մոդուլները ունեն իրենց դասիչները և ներկայացվում են հատկացված կրեդիտներով ու լսարանային ծանրաբեռնվածությունով: Նշվում են նաև առարկայի դասավանդման կիսամյակը և նախապայմանները:

40. Մեծածավալ դասընթացները բաժանվում են մեկ կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների: Դասընթացների մոդուլացումը կատարվում է՝ ելնելով նվազագույնը կիսամյակների ընթացքում դասընթացն ավարտելու սկզբունքից:

41. Դասընթացներն իրենց բնույթով բաժանվում են երեք հիմնական խմբերի՝

ա) պարտադիր դասընթացներ - բարձրագույն կրթության կրթական չափորոշիչներով սահմանված կրթական ծրագրի հիմնական դասընթացներ, որոնք դասավանդվում են պարտադիր և

խիստ որոշակի հերթականությամբ՝ համաձայն տվյալ ուղղության մասնագետների պատրաստմանը ներկայացվող պահանջներին:

բ) կամընտրական դասընթացներ - պետական չափորոշիչներից բխող և ֆակուլտետների կողմից առաջարկվող դասընթացներ, որոնք ընտրում է ուսանողը առաջարկվող ցանկից, իսկ դրանց անցկացման հաջորդականությունը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ ազատ:

Ծրագրում նշվում է նաև դասընթացների յուրաքանչյուր կրթամասին հատկացված կրեդիտային միավորների գումարը:

42. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ՎՊՀ ուսանողը պետք է հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (ներառյալ կուրսային աշխատանքները և պրակտիկաները), որոնց համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) պետք է կազմի առնվազն 58՝ ներառյալ 3 կրեդիտ արժեքով մասնագիտական ամփոփիչ քննությունը:

43. Մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար ՎՊՀ ուսանողը պետք է հաջողությամբ լրացնի 120 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) պետք է կազմի առնվազն 58՝ ներառյալ մագիստրոսական ատենախոսության թեմայով գիտահետազոտական աշխատանքը (կուրսային, ռեֆերատ, էսսե, հոդված) և մագիստրոսական թեզի գնահատումը և պաշտպանությունը:

10. Բակալավրի կրթական ծրագիրը և ավարտական պահանջները

10.1. Ուսումնական ծրագիրը

Բակալավրի ուսումնական ծրագիրը ներառում է 5 հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՅՍՏ), ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ), ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) և հատուկ մասնագիտական դասընթացներ (ՅՄԴ), ինչպես նաև այլ բաղադրիչներ (ԱԲ): Ծրագրում ընդգրկված յուրաքանչյուր դասընթաց ունի իր դասիչը: Ծրագրում նշվում է դասընթացների յուրաքանչյուր խմբին հատկացված կրեդիտային միավորների գումարը, ինչպես նաև դասընթացի յուրաքանչյուր մոդուլին հատկացված կրեդիտային միավորը: Նշվում է նաև առարկայի դասավանդման կիսամյակը և նախապայմանները:

Ուսումնական ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը հետևյալն է.

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց- մոդուլների քանակը
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ- տնտեսագիտական դասընթացներ	32	14
պարտադիր	16	9
կամընտրական	16	5
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ	8	4
պարտադիր	6	3
կամընտրական	2	1
Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ	146	38
պարտադիր	146	38
Հատուկ մասնագիտական առարկաներ	36	12
պարտադիր		
կամընտրական	15	5
	21	7
Այլ բաղադրիչներ	18	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	73

10.1.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

Բակալավրի ուսումնական ծրագրի ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՋՍ) կրթամասը կազմված է կրթական մոդուլների երկու փաթեթից՝ պարտադիր և կամընտրական, որոնք նպատակաուղղված են բարձրագույն կրթության ընդհանուր տեսական հենքի ձևավորմանը:

ՋՍ պարտադիր դասընթացներ

ՀԱՏ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլ-դասընթացները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Ժամ (դ/ս/գ/լ/ի) ¹	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	60(18/14/0/0/28)	1	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	60(18/14/0/0/28)	2	ստուգարք
Ռուսաց լեզու - 1	4	120(0/0/64/0/56)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու - 2	4	120(0/0/64/0/56)	2	ստուգարք
Փիլիսոփայության հիմնահարցեր	4	120(28/20/0/0/72)	4	քննություն
Մարմնակրթություն ²				

ՀԱՏ կամընտրական դասընթացներ

ՀԱՏ կամընտրական դասընթացների ցանկը կազմված է կամընտրական առարկաներից, որոնք առաջարկվում են ֆակուլտետի խորհրդի կողմից, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երեքը: ՀԱՏ կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Ժամ (դ/ս/գ/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կամընտրական դասընթացներ				
Օտար լեզու-1 (Անլերեն, ֆրանսերեն, երմաներեն)	4	120(0/0/64/0/56)	1	ստուգարք
Օտար լեզու-2 (Անլերեն, ֆրանսերեն, երմաներեն)	4	120(0/0/64/0/56)	2	ստուգարք
Օտար լեզու-3 (Անլերեն, ֆրանսերեն, երմաներեն)	4	120(0/0/64/0/56)	3	ստուգարք
Մշակութաբանություն կամ Տրամաբանություն կամ Սոցիոլոգիա	2	60(18/14/0/0/28)	3	ստուգարք

¹ դ-դասախոսություն, ս-սեմինար, գ-գործնական պարապմունք, լ-լաբորատոր աշխատանք, ի-ինքնուրույն
² I - IV կիսամյակներում դասավանդվում է 2 ժամով: Կրեդիտային միավոր չի հատկացվում:

Իրավափոփոխություն կամ Տնտեսափոփոխություն կամ Քաղաքափոփոխություն	2	60(18/14/0/0 /28)	4	ստույգ

10.1.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Բակալավրի ուսումնական ծրագրի ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ) կրթամասը նույնպես կազմված է կրթական մոդուլների երկու փաթեթից՝ պարտադիր և կամընտրական:

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացներ

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Ժամ (դ/ս/գ/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Համակարգիչի օտվելու հմտություններ	2	60(8/0/24/0/28)	1	ստույգ
Քաղաքաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր	2	60(18/0/14/0/28)	5	ստույգ
Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմնահարցեր	2	60(18/14/0/0/28)	3	ստույգ

ԸՄԲ կամընտրական դասընթաց

ԸՄԲ կրթամասի կամընտրական դասընթացի ցանկը ներառում է կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Ժամ (դ/ս/գ/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Բժշկափոփոխության հիմունքներ և առողջության պահպանում կամ Արտակարգ իրավիճակներում	2	60(18/0/14/0/28)	5	ստույգ

բնակչության առաջին բուժօճնություն				
-----------------------------------	--	--	--	--

10.1.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

«Կերպարվեստ» մասնագիտության բակալավրի ուսումնառության կրթական ծրագիրը ԸՄԴ կրթամասը բաղկացած է պարտադիր առարկաներից և կամընտրական դասընթացներից:

ԸՄԴ պարտադիր դասընթացներ

ԸՄԴ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Ժամ (դ/ա/գ/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Գծանկարչություն	5	150(0/0/70/0/80/	1	քննություն
Գծանկարչություն	6	180(0/0/84/0/96)	2	քննություն
Գծանկարչություն	6	180(0/0/87/0/93)	3	քննություն
Գծանկարչություն	3	90(0/0/51/0/39)	4	քննություն
Գծանկարչություն	3	90(0/0/50/0/40)	5	քննություն
Գծանկարչություն	5	150(0/0/80/0/70)	6	քննություն
Գծանկարչություն	4	120(0/0/60/0/60)	7	քննություն
Գծանկարչություն	4	120(0/0/80/0/40)	8	ստույգարք
Գունանկարչություն	4	120(0/0/60/0/60)	1	քննություն
Գունանկարչություն	6	180(0/0/84/0/96)	2	քննություն
Գունանկարչություն	6	180(0/0/87/0/93)	3	քննություն
Գունանկարչություն	3	90(30/0/51/0/39)	4	քննություն
Գունանկարչություն	3	90(0/0/5/0/40)	5	քննություն
Գունանկարչություն	5	150(0/0/80/0/70)	6	քննություն

Գունանկարչություն	4	120(0/0/60/0/60)	7	քննություն
Գունանկարչություն	4	120(0/0/80/0/40)	8	ստուգարք
Կոմպոզիցիա	2	60(0/0/32/0/28)	5	ստուգարք
Կոմպոզիցիա	2	60(0/0/32/0/28)	6	ստուգարք
Կոմպոզիցիա	2	60(0/0/24/0/36)	7	ստուգարք
Հաստոցային քրաֆիկա	2	60(0/0/32/0/28)	5	ստուգարք
Հաստոցային քրաֆիկա	2	60(0/0/32/0/28)	6	քննություն
Քանդակ և պլաստիկ անատոմիա	4	120(0/0/54/0/66)	7	քննություն
Մանրանկարչություն	3	90(0/0/48/0/42)	3	ստուգարք
Նկարչական նյութերի տեխ.	2	60(0/0/30/0/30)	1	ստուգարք
Դիզայն և նախաձուև	2	60(0/0/24/0/36)	7	ստուգարք
Դիզայն և նախաձուև	2	60(0/0/24/0/36)	8	քննություն
Դեկ.կիրառ. արվ. հիմունքներ	3	90(0/0/50/0/40)	5	ստուգարք
Դեկ.կիրառ. արվ. հիմունքներ	2	60(0/0/32/0/28)	6	ստուգարք
Դեկ.կիրառ. արվ. հիմունքներ	2	60(0/0/24/0/36)	7	քննություն
Հայ և համաշխ. կերպ.պատմ.	3	90(20/0/12/0/58)	1	ստուգարք
Հայ և համաշխ. կերպ.պատմ.	3	90(20/0/12/0/58)	2	քննություն
Հայ և համաշխ. կերպ.պատմ.	4	120(26/0/24/0/70/	3	քննություն
Հայ և համաշխ. կերպ.պատմ.	4	120(26/0/24/0/70)	4	ստուգարք
Համակարգչային քրաֆիկա	3	90(20/0/28/0/42)	6	ստուգարք
Գործվածքի դիզայն	3	90(0/0/48/0/42)	3	ստուգարք
Գործվածքի դիզայն	2	60(0/0/32/0/28/	4	ստուգարք
Հայ և համաշխ..ճարտարապետութ. պատմություն	2	60(12/0/32/0/20/	8	ստուգարք
Գործվածքի դիզայնի դաս.	3	90(20/28/0/0/20/	5	ստուգարք

<i>մեթոդիկա</i>				
<i>Մանկավարժություն</i>	5	150(32/32/0/0/86)	5	<i>ստուգարք</i>
<i>Հոգեբանություն</i>	5	150(32/32/0/0/86)	4	<i>ստուգարք</i>

ԸՄԴ կամընտրական դասընթացներ

ԸՄԴ կրթամասի կամընտրական դասընթացների ցանկը բաղկացած է բուհական բաղադրիչից և կամընտրական առարկաներից և ներառում է կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/ս/գ/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կամընտրական դասընթացներ մասնագիտական				
Կավագործություն Խեցեգործություն	4	120 (12/0/30/0/78)	7	<i>ստուգարք</i>
Զարդանախշերի տեսակները և իրականացման սկզբունքները Սկուտեղների գեղ. ձևավորում	4	120 (12/0/42/78)	6	<i>ստուգարք</i>
Ժողովրդական գեղ. կիրառ.արվեստ Ժամանակակից արվեստ	4	120 (28/0/28/0/68)	6	<i>քննություն</i>

10.1.4. Հատուկ մասնագիտական կրթամաս

«Կերպարվեստ» մասնագիտության բակալավրի ուսումնառության կրթական ծրագրի ՀՄԴ դասընթացների ցանկը ներառում է կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Ժամ (դ/ս/գ/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Կերպարվեստի ուսուցման մեթոդիկա և տեխն.</i>	4	120(28/0/28/0/64)	6	<i>քննություն</i>
<i>Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանություն</i>	2	60(16//16/0/28)	3	<i>ստուգարք</i>
<i>Մանկավարժության պատմ.</i>	2	60(16/16/0/0/28)	4	<i>ստուգարք</i>
<i>Կամընտրական դասընթաց հոգեբանությունից</i>	2	60(16 /16/0/0/28)	4	<i>ստուգարք</i>

<i>Կամրնտրական դասընթաց մանկավարժությունից</i>	<i>2</i>	<i>60(16 /16/0/0/28)</i>	<i>5</i>	<i>ստուգարք</i>

10.1.5. Այլ բաղադրիչներ

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեդիտային արժեքներով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները.

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Կուրսային աշխատանք 1</i>	<i>3</i>	<i>5</i>	<i>ստուգարք</i>
<i>Կուրսային աշխատանք 2</i>	<i>3</i>	<i>6</i>	<i>ստուգարք</i>
<i>Արտադրական պրակտիկա</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>ստուգարք</i>
<i>Ավարտական որակավորման քննություններ</i>	<i>6</i>	<i>8</i>	<i>քննություն</i>

Բ. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Բոլոնիայի գործընթացին ինտեգրումը ենթադրում է տարբերակված աստիճաններով (բակալավորիատ, մագիստրատուրա, հետբուհական գիտակրթական) բարձրագույն կրթական համակարգ՝ նրա յուրաքանչյուր փուլում ավելի ճկուն, դասախոսի և ուսանողի ակադեմիական ազատություններին նպաստող ուսումնական գործընթացների կիրառմամբ: Մասնավորապես, ուսանողը հնարավորություն է ստանում ակտիվորեն մասնակցելու իր անհատական ուսումնական պլանի կազմմանը, հետևաբար և իր՝ որպես մասնագետի կայացմանը, իսկ դասախոսը՝ ընտրելու դասավանդման այնպիսի մեթոդներ և միջոցներ, որոնք ապահովում են ուսումնական գործընթացի բարձր որակ:

Ուսումնական գործընթացում բարեփոխումների իրականացման համար կարևորվում է ակադեմիական կրեդիտների կուտակման ու փոխանցման և գիտելիքների գնահատման բազմագործոնային համակարգերի ներդրումը, որոնք ենթադրում են մի շարք փոփոխություններ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման գործում՝ էապես նպաստելով ուսանողների ակադեմիական ազատությանը:

2. Սույն կանոնակարգը հիմնվում է «Կրթության մասին» և «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքների, ՀՀ կառավարության 27 դեկտեմբերի 2005թ. թիվ 2307-Ն «ՀՀ բարձրագույն կրթության համակարգում կրեդիտային համակարգի ներդրման մասին» որոշման, ՀՀ ԿԳ նախարարի 2007թ. հունիսի 9-ի թիվ 588-Ա/Ք հրամանով հաստատված «Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսումնական գործընթացի կրեդիտային համակարգով կազմակերպման օրինակելի կարգ»-ի, «Ուսումնական ծրագրերի (պլանների) կրեդիտային հենքով վերակառուցման և կրթական մոդուլների կրեդիտների հատկացման մեթոդական ուղեցույց»-ի և ՀՀ ԿԳՆ հրահանգչական նամակների վրա:

3. Կանոնակարգի դրույթները գործողության մեջ են դրվում գիտխորհրդում հաստատման օրից և նույն ժամանակից ուժը կորցրած է ճանաչվում ,Ակադեմիական կրեդիտների կուտակման և փոխանցման համակարգով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման և ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման ու հաշվառման կանոնակարգեր (ընդունված գիտխորհրդում 29.10.2007թ.) :

II. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

4. Համակարգի հիմնադրույթները.

ՎՊՀ-ում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը և բարելավել դասահաճախումները,

բ) անհատական առաջադրանքների, ընթացիկ և հանրագումարային ստուգումների (ստուգարքների և քննությունների), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառման օգնությամբ ապահովել ուսանողի գիտելիքների և կարողությունների արդյունարար գնահատման արժանահավատությունն ու օբյեկտիվությունը:

5. Ստուգարքներին և քննություններին ուսանողի պատ-րաստվածության մակարդակին ներկայացվող պահանջները պետք է ապահովեն գիտելիքների համակողմանի ստուգումը, ապագա մասնագետի մասնագիտական հմտությունների և կարողությունների գնահատումը՝ համաձայն մասնագիտական համապատասխան կրթական չափորոշիչի:

6. Հանրագումարային ստուգումները (քննությունները և ստուգարքները) նպատակ ունեն գնահատելու տվյալ կիսամյակում ուսանողի ստացած տեսական և գործնական գիտելիքները, դրանց կայունությունը, ստեղծագործական մտածողության զարգացումը, ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունների ձեռքբերումը, ստացած գիտելիքների համադրումը և դրանց կիրառումը գործնական խնդիրների լուծման ժամանակ:

7. Ընթացիկ ստուգումը կիսամյակի ընթացքում դասընթացի ուսումնասիրված բաժինների յուրացման մակարդակի ստուգման և գնահատման ձև է, որի կիրառումը՝

ա) նպաստում է առարկայից առավել կայուն գիտելիքների տիրապետմանը՝ կիսամյակի ընթացքում ուսանողի անընդհատ և համաչափ աշխատանքի միջոցով,

բ) դյուրացնում է հմտությունների և կարողությունների ձեռքբերման գործընթացը՝ հնարավորություն ընձեռելով ուսանողին դասընթացը հանձնելու մաս առ մաս,

գ) բարձրացնում է ուսանողի ուսումնական կարգապահությունը:

8. Յուրաքանչյուր կիսամյակում ընթացիկ ստուգումների, ստուգարքների և քննությունների անցկացման ժամկետները որոշվում են ըստ ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցի:

9. Ընթացիկ և հանրագումարային ստուգումների կազմակերպման, անցկացման և ամփոփման, ինչպես նաև ուսանողների վարկանիշ-ների հաշվառման աշխատանքները

կատարվում են համապատասխան դեկանատների կողմից և անփոփոխում ուսումնական վարչությունում:

10. Գիտելիքների ստուգումը և գնահատումը իրականացվում են հետևյալ բաղադրիչներով`

ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով,

բ) գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության, պարապմունքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում,

գ) ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների (անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում,

դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ և հանրագումարային քննություններ կամ ստուգարքներ),

ե) ստուգման արդյունքների ինտեգրում` դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, անհատական առաջադրանքների, գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքներին ուսանողի ակտիվության, հմտությունների և կարողությունների գնահատման, ընթացիկ և հանրագումարային գնահատումների հիման վրա դասընթացի (կրթական մոդուլի) արդյունարար գնահատականի ձևավորում:

III. Գնահատման մեթոդաբանությունը

11. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների բնույթից, աշխատածավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը ուսանողի մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձևավորման գործում` դասընթացներն ըստ անփոփոխ ստուգման կազմակերպման ձևի բաժանվում են 2 խմբի`

ա) քննությամբ ավարտվող դասընթացներ,

բ) ստուգարքով ավարտվող դասընթացներ:

Տվյալ մասնագիտության դասընթացներից ուսանողների գիտելիքների, մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ստուգման ձևերը ամրագրվում են մասնագիտության ուսումնամեթոդական փաթեթում:

12. Քննություններով ավարտվող առարկաների ցանկը որոշում է տվյալ ֆակուլտետի գիտամանկավարժական խորհուրդը:

13. Քննությամբ ավարտվող դասընթացը քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող հանրագույն-մաթային քննության (այսուհետ՝ Հանրագույնարային քննություն) հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ քննություն(ըստ աշխատանքային պլանի): Ընթացիկ քննությունը կան նրա մի մասը, որպես կանոն, անցկացվում է գրավոր (ուսանողների կամ տվյալ առարկայի դասախոսի հիմնավորված առաջարկությամբ և ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ կարող է անցկացվել նաև գրավոր-բանավոր ձևով):

- Սահմանվում են ընթացիկ քննության առաջադրանքի հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, ստուգողական աշխատանք, վերջիններիս զուգակցում կամ ստեղծագործական աշխատանք:

- Ընթացիկ գրավոր քննության առաջադրանքի առնվազն 8 միավորով գնահատվող հատվածը, որպես կանոն, կազմվում է թեսթային առաջադրանքի տեսքով:

- Հանրագույնարային քննության ձևը (գրավոր, բանավոր կամ գրավոր - բանավոր) դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական խորհուրդը յուրաքանչյուր տարվա փետրվար ամսին հաջորդ ուսումնական տարվա համար:

14. Ստուգարքով եզրափակվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2-4 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունք-ներով ամփոփվող ստուգարքով:

15. Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների և նման կարգի այլ հանձնարարությունների կատարողականի ստուգման միջոցով: Ընթացիկ ստուգման ձևն (գրավոր, բանավոր կամ գրավոր - բանավոր) դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական խորհուրդը յուրաքանչյուր տարվա փետրվար ամսին հաջորդ ուսումնական տարվա համար:

16. Ուսումնական պլանով նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների արդյունքների ամփոփման ու ներկայացման ձևը հաստատվում է համապատասխան ամբիոնում: Ուսանողները լաբորատոր աշխատանքները կատարում են տվյալ դասընթացը վարող դասախոսի անմիջական ղեկավարությամբ և հսկողությամբ:

17. Քննությամբ ավարտվող դասընթացից (կրթական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը (Գքնն.) ձևավորվում է ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

17.1. Դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ Գ1 :

17.1.1. Լսարանային պարապմունքներին լիարժեք մասնակցության դեպքում ուսանողը վաստակում է՝ 5 միավոր - դասախոսություններին հաճախելու համար, իսկ 15 միավոր - գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանքներին հաճախելու համար(հավելված 1):

17.1.2. Լսարանային պարապմունքներին հաճախումները որոշվում են համաձայն հետևյալ հաշվարկի.

$ՀՄ=Դ+Գ,$

որտեղ՝

ՀՄ-հաճախումներին հատկացվող միավորը

Դ-դասախոսությունների մասնակցությանը միավորը

Գ-գործնական (սեմինար, լաբորատոր) պարապմունքների մասնակցությանը միավորը

17.1.3. Լսարանային պարապմունքներին 50% և ցածր հաճախումների դեպքում մասնակցության համար միավոր չի հատկացվում (տեղեկագրում գրվում է զրո):

17.1.4. Դասընթացի լսարանային պարապմունքների հաճախումների համար հատկացվող միավորը որոշվում է ըստ հաճախումների քանակի և համարժեք տոկոսի (հավելված 1):

17.1.5. Լսարանային պարապմունքներին և պրակտիկաներին ուսանողների հաճախումները դասամատյանում գրանցում է դասախոսը կամ խմբի (կուրսի) ավագը այդ աշխատանքները վարող դասախոսի (պրակտիկայի ղեկավարի) հսկողությամբ: Յուրաքանչյուր շաբաթվա վերջում խմբի խորհրդատուն ամփոփում է հաճախումների արդյունքները դասամատյանում:

17.1.6. Տվյալ առարկայի դասընթացից անհարգելի բացակայությունների և (կամ) ցածր առաջադիմության դեպքում ուսանողը յուրաքանչյուր ամսվա վերջում ակադեմիական խորհրդատուի կամ դեկանի կողմից ստանում է նախազգուշացում, ինչն ուսանողի ստորագրությամբ գրանցվում է հաշվառման մատյանում:

17.1.7. Տվյալ ամսվա ընթացքում համապատասխան փաստաթղթով վավերացված հարգելի բացակայություններ ունեցող ուսանողների համար դեկանատի գրավոր թույլտվությամբ անբիռնը կազմակերպում է չկատարած լաբորատոր աշխատանքների անցկացում և գործնական (սեմինար) աշխատանքների խորհրդատվություն: Այդ դասաժամերին ուսանողների մասնակցության դրական արդյունքների դեպքում բացթողումները համարվում են լրացված:

17.1.8. Կիսամյակում դասընթացի լսարանային պարապմունքների մասնակցությանը համապատասխան միավորը գրանցվում է ամփոփիչ գնահատման տեղեկագրում:

17.2. Ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների (անհատական առաջադրանքների) գնահատումից՝ Գ2, որին հատկացվում է 10 միավոր:

17.2.1. Ինքնուրույն աշխատանքի ձևերից են՝ ռեֆերատը, անհատական տնային առաջադրանքները, հանձնարարված մասնագիտական գրականության մշակումները, արտալսարանային ընթերցանությունը, թեմատիկ զեկուցումների նախապատրաստումը և այլն :

17.2.2. Կիսամյակի ընթացքում յուրաքանչյուր դասընթացից կարող են հանձնարարվել առնվազն 2 անհատական առաջադրանքներ:

17.2.3. Եթե ինքնուրույն աշխատանքը (անհատական առաջադրանքը) նշանակված ժամա-նա-կա-հատվածում կատարված է առնվազն կիսով չափ և ուսանողը կարողանում է այն ներկայացնել, ապա աշխատանքը գնահատվում է դրական (8-20 միավոր):

17.2.4. Բոլոր առաջադրանքների դրական գնահատականների միջինի դեպքում (8-20 միավոր) ուսանողը ստանում է ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված 10 միավորը: Հակառակ դեպքում ուսանողն ինքնուրույն աշխատանքի համար միավոր չի վաստակում (տեղեկագրում գրվում է զրո):

17.2.5. Ինքնուրույն աշխատանքի (անհատական առաջադրանքների) գնահատականները նշանակվում են մատյանում և տեղեկագրում:

17.3. Գործնական և/կամ սեմինար ու լաբորատոր աշխատանքների անցկացմանն ուսանողի մասնակցությունից և պարապմունքների ընթացքում նրա ակտիվությունից (Գ3), որը գնահատվում է 20 միավորով:

17.3.1. Նշված պարապմունքները կրթական գործընթացի կարևորագույն տարրերից են, որոնց անցկացմանը ուսանողի մասնակցությունը և ակտիվությունը գնահատվում է դասախոսի կողմից և արձանագրվում է դասամատյանում:

17.3.2. Կիսամյակում դասընթացի գործնական (սեմինար) ու լաբորատոր աշխատանք-ներին ուսանողների մասնակցության և ակտիվության գնահատման արդյունքների միջինը գրանցվում է ամփոփիչ գնահատման տեղեկագրում:

17.3.3. Դրական (8 և ավելի) գնահատականների միջինի դեպքում ամփոփիչ գնահատման տեղեկագրում ուսանողին տրվում է 20 միավոր, իսկ 8-ից ցածր արդյունքի դեպքում միավոր չի հատկացվում (տեղեկագրում գրվում է զրո):

17.4. Ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից տեսության յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ դրական (8 և բարձր) գնահատված քննությունների միջին գնահատականի կամ քննության ընթացքում այդ միջինի բարձրացված արդյունքից (Գ4):

17.4.1. ընթացիկ քննությունների դրական գնահատականների միջինը հաշվի է առնվում, եթե ուսանողի գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանքները գնահատված են դրական:

17.4.2. Տվյալ դասընթացի ընթացիկ քննություն(ներ)ից 8-ից ցածր միավոր ստացած կամ ընթացիկ քննությանը չներկայացած ուսանողը հնարավորություն է ստանում այն (վերա)հանձնելու հանրագումարային քննության օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա ընթացքում:

17.4.3. Բանավոր քննության թույլատրվում են այն ուսանողները, որոնք գրաֆիկով նշանակված ժամկետներում դրական գնահատական-ներով հանձնել են տվյալ դասընթացի ընթացիկ քննությունները և ակնկալում են դրական գնահատված մասերի համապատասխան գնահատականի բարձրացում (հանրագումարային քննության նախորդ օրը ընթացիկ քննություն(ներ)ը հանձնած ուսանողը հանրագումարային քննության չի թույլատրվում):

17.4.4. Քննությունները գնահատվում են առավելագույնը 20 միավորով: Վերջնական գնահատման ժամանակ քննությունների գնահատականը կլորացվում է:

17.4.5. Ընթացիկ և հանրագումարային քննությունների արդյունքները գրանցվում են քննությունների տեղեկագրում:

17.5 Ուսանողի՝ գիտելիքների կիրառության գործնական հմտություններից (Գ5), որը գնահատվում է 1-10 միավորներով, եթե ուսանողը հանձնել է քննությունն ու գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանքները գնահատվել են 11-20 միավորներով, դրական և ինքնուրույն կատարվող աշխատանքները (անհատական առաջադրանքները) գնահատվել են դրական (կախված դասընթացի բնույթից՝ ամբիոնի որոշմամբ, առաջնայինը կարող է լինել ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների 11-20 միավորը):

17.5.1. 10-ից բարձր գնահատականի դեպքում գործնական կարողությունների համար տրվում է 10-ը գերազանցող միավորներին հավասար միավոր:

17.6. Տվյալ դասընթացի (կրթական մոդուլի) ուսուցման արդյունքում ուսանողի ձեռք բերած կարողությունների գնահատումից (Գ6), որին հատկացվում է առավելագույնը 20 միավոր:

17.6.1. Ուսանողի ձեռք բերած կարողությունները գնահատվում են 8-20 միավորներով/քննության միավորին համարժեք/, եթե ուսանողը հանձնել է քննությունն ու գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանք-ները գնահատվել են դրական և ինքնուրույն կատարվող աշխատանք-ները (անհատական առաջադրանք-ները) գնահատվել են դրական:

18. Դասընթացի (կրթական մոդուլի) հանրագումարային միավորը (գնահատականը) հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{\text{ըն}} = Q_1 + Q_2 + Q_3 + Q_4 + Q_5 + Q_6$$

19. Ստուգարքով ավարտվող դասընթացից (կրթական մոդուլից) ուսանողի ստացած հանրագումարային/կիսամյակային միավորը (գնահատականը) (Գստ.) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

19.1. դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ Q_1 , որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 20 միավոր (տես 14.ա կետը):

19.2. ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների (անհատական առաջադրանքների) գնահատումից՝ Q_2 , որին հատկացվում է 10 միավոր (տես 14.բ կետը):

19.3. գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքներին ուսանողի մասնակցությունից և ակտիվությունից (Q_3), որին տրվում է 20 միավոր (տես 14.գ կետը):

19.4. ուսանողի կողմից ուսուցանվող նյութի յուրացման աստիճանի ստուգման, ձեռքբերված գործնական հմտությունների ու կարողությունների գնահատման նպատակով անցկացվող 2-4 ընթացիկ ստուգումների դրական գնահատականների (8 և բարձր) արդյունքների միջին գնահատականից (Q_4):

19.4.1. Ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 20 բալանոց համակարգով: Ստուգման արդյունքները գրանցվում են ստուգարքների տեղեկագրում:

19.5. Տվյալ դասընթացի (կրթական մոդուլի) ուսուցման ընթացքում ուսանողի ձեռքբերած հմտությունների (Q_5) և կարողությունների (Q_6) գնահատումից: Այս դեպքում նորից հմտություններն ու կարողությունները արժևորվում են տեսական և գործնական գիտելիքների դրական գնահատման դեպքում (տես 14. ե և գ կետերը):

20. Դասընթացի (կրթական մոդուլի) ընդհանուր միավորը (գնահատականը) հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{\text{ստ.}} = Q_1 + Q_2 + Q_3 + Q_4 + Q_5 + Q_6$$

21. Ընթացիկ քննություններից կամ ստուգումներից չառաջադիմող ուսանողների հետ ամբիոնները պարտավոր են անցկացնել լրացուցիչ և (կամ) անհատական պարապմունքներ՝ ըստ ժամանակացույցի:

22. Կուրսային աշխատանքի կազմակերպումը, գնահատումը կարգավորվում է «ՎՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերով կուրսային աշխատանքների կազմակերպման, կատարման և գնահատման կարգերով»:

23. Պրակտիկան գնահատվում է քննության ձևով՝ 100 միավորանոց սանդղակով՝ ըստ մասնագիտական կրթական ծրագրի կողմից սահմանված չափանիշների: Ուսումնական կամ արտադրական պրակտիկաների կազմակերպումը, գնահատումը կարգավորվում է «Պրակտիկայի կազմակերպման կանոնակարգե -ով»:

24. Ամփոփիչ ատեստավորումն իրականացվում է համաձայն «Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման անցկացման մասին կարգի (հաստատված ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2011 թ. հոկտեմբերի 31-ի N 1197-Ն հրամանով):

IV. Կիրարկման ընթացակարգը

24. Ընթացիկ և հանրագումարային ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, ստուգումների ձևերը, հարցաշարերը, թեստային կամ այլ առաջադրանքները և ստուգումների անցկացման ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշներն ուսանողներին տրամադրվում են նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում): Գրավոր ստուգման տարբերակում յուրաքանչյուր հարցի համար պետք է նշվի գնահատման առավելագույն միավորը, իսկ առաջադրանքի ծավալը համապատասխանի հատկացվող ժամանակահատվածին (ընթացիկ քննության համար՝ առնվազն 120 րոպե): Ընթացիկ քննության հարցատոմսը պետք է պարունակի առնվազն 8-միավորանոց թեստային առաջադրանք:

25. Ընթացիկ քննությունների ու ստուգումների, ստուգարքների ու քննությունների ժամանակացույցերը կազմվում են ֆակուլտետներում, ներկայացվում ուսումնական վարչություն և հաստատվում ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից:

26. Արգելվում է առանց ռեկտորատի թույլտվության և ուսանողների համաձայնության քննության վաղաժամկետ ընդունումը կամ հետաձգումը:

27. Ընթացիկ քննություններն անցկացվում են ըստ հաստատված ժամանակացույցի:

28. Ընթացիկ քննության օրերին ուսանողներն ազատվում են այդ օրվա դասերից:

29. Ստուգարքով ավարտվող առարկայի ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են ստուգումների թվով համամասնորեն բաժանված ժամանակահատվածներում: Ընթացիկ ստուգումն անցկացվում է տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսի կողմից՝ դասացուցակով առարկային հատկացված ժամերին (ուսանողը դասերից չի ազատվում):

30. Ընթացիկ քննության կամ ստուգման քննարկումն անցկացվում է դասերից հետո՝ անհատական աշխատանքների համար նախատեսված ժամերի շրջանակում՝ առարկան դասավանդող դասախոսի կամ ամբիոնի որոշմամբ՝ նույն առարկան դասավանդող այլ դասախոսի կողմից՝ ստուգմանը հաջորդող աշխատանքային երկու օրվա ընթացքում:

31. Գրավոր ստուգման արդյունքները վերջնական ամփոփումից հետո գրանցվում են համապատասխան տեղեկագրում (արդյունքները փակցվում են ի տես բոլորի):

32. Հետագա մեկ օրվա ընթացքում ուսանողն իրավունք ունի որոշակի հարց(եր)ի գնահատումը բողոքարկելու նպատակով գրավոր դիմելու դեկանին, որը համապատասխան ամբիոնի վարիչի հետ կազմակերպում է բողոքի քննարկումը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

33. Քննարկման արդյունքի մասին կազմվում է արձանագրություն, որը կցվում է տեղեկագրին:

34. Ընթացիկ կամ հանրագումարային ստուգմանը (ստուգարքին, քննությանը) դասախոսի բացակայության դեպքում ստուգումն իրականացվում է դեկանի գրավոր կարգադրությամբ՝ ըստ ամբիոնի վարիչի առաջարկի (այլ դասախոսի կամ հանձնաժողով):

35. Ընթացիկ ստուգումից բացակայության դեպքում լրացուցիչ ստուգում չի կազմակերպվում և տեղեկագրում գրանցվում է «չներկայացած: Ուսանողը այն վերահանձնում է ստուգարքների համար նախատեսված շաբաթվա ընթացքում»:

V. Ստուգարքների ամփոփումը

36. Ստուգարքներն ամփոփվում են յուրաքանչյուր «կիսամյակի ուսումնական պարապմունքների վերջին շաբաթվա ընթացքում:

37. Ուսումնական պարապմունքների նախավերջին շաբաթվա ընթացքում իրականացվում է բաց թողնված դասերի լրացում: Նախավերջին շաբաթում, ըստ հաստատված ժամանակցույցի, լրացվում են բաց թողած լաբորատոր, գործնական սեմինար պարապմունքները :

38. Եթե ուսանողը հանձնել է բոլոր ընթացիկ ստուգումները և ունի 58 կամ ավելի միավոր, ապա տվյալ առարկայի ստուգարքը համարվում է հանձնված:

39. 0-57 միավորների դեպքում ուսանողը գնահատվում է «Չստուգված»:

VI. Քննությունների անցկացումը

40. Քննություններն անցկացվում են կիսամյակային քննաշրջաններում՝ 19-20-րդ շաբաթներում՝ ըստ հաստատված ժամանակացույցի:

41. Քննությունների անցկացման ժամանակացույցը՝ ուսանողական խմբերի առաջադրմամբ, կազմվում է դեկանատներում, ներկայացվում ուսումնական վարչություն և հաստատվում ուսումնագիտական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից քննաշրջանը սկսվելուց մեկ ամիս առաջ:

42. Քննություններն անցկացվում են հարցատոմսերով, թեստերով, որոնք հաստատվում են ամբիոնի նիստում քննաշրջանից մեկ ամիս առաջ:

43. Քննությունները կարող են կազմակերպվել համակարգչային տեխնիկայի միջոցով:

44. Քննության ընթացքում տվյալ դասընթացից խնդիրներ կամ այլ գործնական առաջադրանքներ տալու դեպքում դասախոսը պարտավոր է ուսանողներին ապահովել խնդրագրքերով, առաջադրանքների կատարման համար անհրաժեշտ մեթոդական և տեղեկատու ձեռնարկներով:

45. Կրթական յուրաքանչյուր մոդուլ գնահատվում է առանձին, և հարցատոմսերն ընդգրկում են միայն տվյալ կիսամյակում դասավանդված թեմաները:

46. Բանավոր քննության ընթացքում ստացած գնահատականին ուսանողի անհամաձայնության դեպքում ուսանողը քննասենյակում հայտարարում է, որ համաձայն չէ իր գնահատականին և անմիջապես այդ մասին գրավոր դիմում է դեկանին, որն էլ համապատասխան ամբիոնի վարիչի (անհրաժեշտության դեպքում նաև քննությունները վերահսկող հանձնաժողովի ներկայացուցչի) հետ կազմակերպում է քննության քննարկումը, որի մասին կազմվում է համապատասխան արձանագրություն՝ գնահատականը փոփոխելու կամ նույնը թողնելու վերաբերյալ:

47. Տվյալ առարկայից դրական գնահատական (58 և ավելի միավորներ) ունեցող ուսանողը կարող է չմասնակցել այդ առարկայի քննությանը՝ պահպանելով իր գնահատականը կամ մասնակցելով քննությանը՝ բարձրացնել դրական գնահատականը, որը ենթակա չէ իջեցման:

48. Քննության (ստուգարքի) վերջում քննվող երեք ուսանողները քննասենյակից դուրս են գալիս վերջին ուսանողի պատասխանից հետո:

49. Ուսումնական վարչության և դեկանի կողմից հաստատված տեղեկագիրը դեկանը տրամադրում է դասախոսին ստուգման օրը: Տեղեկագրի մեջ դեկանի կողմից կարող են կատարվել հետևյալ գրառումները.

50. «Քննության չի թույլատրված» (թանաքով), այն ուսանողների անվան դիմաց, որոնք քննաշրջանին կամ տվյալ առարկայի քննությանը (ստուգարքին) մասնակցելու թույլտվություն չունեն,

51. բազմագործոնային համակարգով դրական գնահատված քննության (կամ ստուգարքի) գնահատականի նիշը և «Փոխանցվում է» գրառումը (թանաքով), եթե ուսանողը տվյալ կրթական մոդուլից ունի դրական գնահատական (այլ բուհից տեղափոխություն, ուսանողական իրավունքի վերականգնում և այլն) և չի ցանկանում մասնակցել այդ քննությանը (ստուգարքին), ինչի մասին նա նախօրոք գրավոր տեղեկացնում է դեկանին:

52. Քննության ներկայանալիս ուսանողը պարտավոր է դասախոսին ներկայացնել ստուգման գրքույկը: Դասախոսը քննական տեղեկագրում գրանցում է ուսանողի ստուգման գրքույկի համարը, հարցատոմսի համարը, ուսանողի պատասխանից հետո՝ բարձրաձայն հայտնում գնահատականը, որից հետո գրանցում է տեղեկագրում, դրական գնահատականը նաև ստուգման գրքույկում: Կարգի խախտման դեպքում դասախոսը ենթակա է նկատողության:

53. Անփոփված քննական տեղեկագիրը դեկանատ է ներկայացվում քննության ավարտից անմիջապես հետո:

54. Բանավոր քննությունը կազմակերպվում է մեկ օրվա ընթացքում մեկ ենթախմբի համար:

VII. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

55. ՎՊԳ-ում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 100 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է հավելված 2-ում:

56. Այն դասընթացներին, որոնցից ուսանողը վաստակել է 58-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է «չստուգված», կրեդիտներ չեն հատկացվում և ստուգարքային գրքույկում նշում չի կատարվում:

57. Գնահատումը կատարվում է ըստ տվյալ դասընթացի գնահատման սահմանված չափանիշների.

18-20 միավորները համարվում են դրական գնահատական

7 միավորները համարվում են բացասական (չի նշվում ուսանողի ստուգման գրքույկում):

58. Քննության ժամանակ կամ գրավոր աշխատանքի կատարման ընթացքում ուսանողի անագնվությունը հայտնաբերելիս (ծածկաթերթիկից կամ այլ արգելված աղբյուրից օգտվելու

դեպքում) (տե՛ս «Ակադեմիական ազնվության կարգեր) այդ ուսանողի քննությունը (գրավոր աշխատանքը) դադարեցվում է և տեղեկագրում գրանցվում է 0 (զրո):

VIII. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

59. Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար դեկանատը յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են ակադեմիական տեղեկագիր, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած հանրագումարային գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը (հավելված 3):

60. Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ ընթացքում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

61. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները՝

ծրագրային (գումարային) կրեդիտների (ԾԿ) քանակը

գնահատված կրեդիտների (ԳԿ) քանակը

վարկանիշային միավորները (ՎՄ)

միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ):

62. Ծրագրային (գումարային) կրեդիտը (ԾԿ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած բոլոր կրեդիտների գումարն է:

63. Գնահատված կրեդիտը (ԳԿ) այն դասընթացների կրեդիտների գումարն է, որոնք գնահատված են.

$$ԳԿ = \sum (\text{Կրեդիտ})$$

64. Վարկանիշային միավորը (ՎՄ) բոլոր գնահատված կրեդիտների և դրանց համապատասխանող ECTS գնահատականների արտադրյալների գումարն է.

$$\text{ՎՄ} = \sum (\text{Կրեդիտ} \times \text{ԹԳ}),$$

որտեղ ԹԳ-ն տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար ECTS թվային գնահատականն է: Օրինակ, եթե 5 կրեդիտով դասընթացը գնահատվել է 72 միավոր, ապա տվյալ դասընթացից վարկանիշային միավորը հավասար է $5 \text{ կրեդիտ} \times 72 = 360$ 500 հնարավորից:

Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով չափված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 0,01 ճշտությամբ).

$$\text{ՄՈԳ} = \text{ՎՄ} / (\sum \text{ԿԳ})$$

65. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են կիսամյակային (հաշվարկված տվյալ կիսամյակի համար) և արդյունարար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

66. Ուսանողի հիմնավորված պահանջի դեպքում բուհը պարտավոր է, համաձայն բուհում գործող կարգի, տրամադրել նրա ակադեմիական տեղեկագիրը ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար:

67. Ուսանողը համարվում է առաջադիմող, եթե հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր դասընթացների անհրաժեշտ կրեդիտները (30 կրեդիտ՝ մեկ կիսամյակի համար):

68. 30 կրեդիտ չհավաքած ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և ձեռք բերելու սահմանված կրեդիտները գործող կարգի համաձայն:

IX Ուսանողի առաջադիմությունը

- Ըստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են առաջադիմողների, փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվողների և հեռացման ենթակա ուսանողների:
- Ուսանողը համարվում է առաջադիմող, եթե կատարել է հետևյալ պահանջները.
- Կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ (10% թույլատրելի շեղումով) միջին ուսումնական բեռնվածություն (բայց մեկ ուսումնական տարվա համար՝ պարտադիր 60 կրեդիտ):
- Հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների անհրաժեշտ կրեդիտները:
- Ապահովել է տվյալ կրթական աստիճանի (ծրագրի) համար սահմանված

կիսամյակային ՄՈԳ-ի նվազագույն շեմը:

- Ուսանողը համարվում է փորձաշրջանի կարգավիճակում, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված երեք պայմաններից որևէ մեկը:
- Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան:
- Փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող ուսանողը դառնում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետներում (պարտքերի մարում) չի ուղղում իր թերացումներն ու բացթողումները:
- Միևնույն կրթական ծրագրում ընդգրկված (հնարավոր է՝ տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող) ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, ներբուհական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց վարկանիշային միավորների օգնությամբ՝ ըստ բուհում մշակված կարգի:

X. Դասընթացի վերահանձնումը և կրկնումը

69. Դրական գնահատված դասընթացի քննության(ստուգման) կրկնում (վերահանձնում) չի թույլատրվում:

70. Ստուգմանը, ստուգարքին կամ քննությանը չներկայանալը համարվում է հարգելի՝ քննության օրը և դրան հաջորդող երկու աշխատանքային օրերի ընթացքում Համալսարանի ընդհանուր բաժնում գրանցված բժշկական տեղեկանքի կամ բացակայությունը հիմնավորող այլ փաստաթղթի առկայության դեպքում:

71. Սահմանված ժամկետներում ընթացիկ ստուգումներն ու քննությունն անհարգելի պատճառով չհանձնած կամ արդյունարար նվազագույն 58 միավորը չհավաքած (գտնվում է 0-57 միջակայքում) ուսանողներն իրավունք ունեն դրանք լրացնելու և հանձնելու համաձայն գործող կարգի, ընդ որում՝ այս շրջանում ստացած դրական գնահատականներով ուսանողը չի կարող մասնակցել նպաստների և ուսանողական կրթաթոշակի հատկացման համար անցկացվող մրցույթին:

72. Յուրաքանչյուր առարկայի քննության կամ ստուգարքի ակադեմիական պարտքը թույլատրվում է վերահանձնել միայն երկու անգամ: Պարտքերի մարման համար սահմանվում է երկու շրջան՝ ըստ ժամանակացույցի:

73. Պրակտիկային մասնակցած, բայց չորակավորված ուսանողների համար դեկանը պրակտիկայի պարտքերի մարման համար հաստատում է ժամանակացույց:

74. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ կամ այլ պատճառներով պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:

XI. Քննաշրջանի արդյունքների ամփոփումը

75. Քննաշրջանի արդյունքների ամփոփումը կատարվում է դեկանատներում և ուսումնական վարչությունում:

76. Այն ուսանողները, որոնք հաջողությամբ կատարել են ուսումնական տարվա պլանով նախատեսված բոլոր առաջադրանքները, դեկանի ներկայացմամբ և ռեկտորի հրամանով փոխադրվում են հաջորդ կուրս:

77. Կիսամյակում գերազանցիկ է համարվում այն ուսանողը, որը տվյալ կիսամյակում ստուգարքային և քննական առարկաներից, կուրսային աշխատանքներից (նախագծերից), պրակտիկաներից հավաքել է 86-100 միավորներ («գերազանց» գնահատականներ):

78. Քննաշրջանի արդյունքները ուսումնասիրվում և քննարկվում են ամբիոնների, ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական խորհրդի, ռեկտորատի և Համալսարանի գիտխորհրդի նիստերում:

XII Կրթական ծրագրի եզրափակիչ ատեստավորումը

- Ուսանողի կողմից ծրագրի ընդհանուր կրթական արդյունքներին

համապատասխան կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերումը հաստատվում է ավարտական (պետական) քննությամբ (քննություններով), որը չի կրկնում կիսամյակային քննություններով հաստատված կրթական արդյունքների գնահատումները:

- Ավարտական որակավորման պետական քննություններին թույլատրվում են բակալավրիատի մասնագիտական (մասնագիտացման) հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած և ծրագրին համապատասխան բոլոր առարկաներից անցողիկ միավորներ հավաքած ուսանողները:

- Ավարտական որակավորման պետական քննություն(ներ)ը հաջողությամբ հանձնած ուսանողներին ընդունված կարգով տրվում է համապատասխան մասնագիտության (և մասնագիտացման) բակալավրի դիպլոմ՝ ակադեմիական առաջադիմության մասին տեղեկանքով (դիպլոմի հավելված):

- Կրեդիտային համակարգով ուսումնառության դեպքում գերազանցության դիպլոմ տրվում է բակալավրիատում միջին որակական գնահատականի՝ ՄՈԳ, հնարավոր առավելագույն արժեքի 90 տոկոսը

		միավորը
1	Ներկայացման որակը	30
2	Ձևակերպման որակը	20
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	30
4	Արդիականությունը(նորույթը)	20
	Ընդամենը`	100

- Ավարտական որակավորման պետական քննություն(ներ)ը և ավարտական աշխատանքը հաջողությամբ հանձնած ուսանողներին ընդունված կարգով տրվում է համապատասխան մասնագիտության (և մասնագիտացման) բակալավրի դիպլոմ` ակադեմիական առաջադիմության մասին տեղեկանքով (դիպլոմի հավելված):

- Գերազանցության դիպլոմ շնորհվում է այն ուսանողներին, որոնց բոլոր առարկաներից (մոդուլներից) ստացած միավորները համապատասխանում են «լավ» (71-85 միավոր) և «գերազանց» (86-100 միավոր) գնահատականներին (եթե «լավ» գնահատականների քանակը չի գերազանցում բոլոր գնահատականների 25 տոկոսը), և որոնք ավարտական աշխատանքի պաշտպանությունից ու պետական որակավորման քննություններից ստացել են 86-100 միավորներ:

- Ավարտական որակավորման պետական քննություն չհանձնած կամ ավարտական աշխատանքը չպաշտպանած ուսանողն ազատվում է ինստիտուտից, նրան տրվում է տեղեկանք` բակալավրական ուսուցման գործընթացն ավարտելու վերաբերյալ, առանց ավարտական դիպլոմի շնորհման:

- Բակալավրի ավարտական որակավորման քննության վերահանձնումը կամ ավարտական աշխատանքի նոր պաշտպանությունը կատարվում է` համաձայն ՀՀ ԿԳՆ համապատասխան որոշումների:

XIII. Կրեդիտների փոխանցումը

79. Ակադեմիական կրեդիտների կուտակումը և փոխանցումը կատարվում է համաձայն ,Ակադեմիական կրեդիտների կուտակման և փոխանցման համակարգով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կանոնակարգի:

XIV. Քննությունների և ստուգարքների անցկացման հսկողությունը

80. Քննությունների և ստուգարքների անցկացման նկատմամբ հսկողությունն իրականացվում է ամբիոնի վարիչի, դեկանատի, ուսումնական վարչության և քննությունները վերահսկող հանձնաժողովի կողմից:

81. Քննությունները վերահսկող հանձնաժողովը ստեղծվում է ռեկտորի հրամանով և հաշվետու է ռեկտորին ու ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորին:

82. Քննությունները վերահսկող հանձնաժողովը իրավասու է դեկանի գիտությամբ ստուգելու ֆակուլտետում անցկացվող բոլոր տեսակի քննություններն ու ստուգարքները, նրանց համապատասխանությունը սույն կանոնակարգին և լսելու ուսանող(ների) պատասխան(ներ)ը:

83. Քննության կամ ստուգարքի ընթացքի, դասախոսի կամ ուսանողի պարտականությունների կամ իրավունքների որևէ խախտում նկատելու դեպքում հանձնաժողովի անդամներն իրավասու են միջամտելու և (դեկանի օգնությամբ) կանխելու նկատված խախտումը:

84. Ծայրահեղ անհրաժեշտության դեպքում հանձնաժողովի անդամներն իրավասու են, անմիջապես գրավոր տեղյակ պահելով բուհի ռեկտորին կամ ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորին, դեկանից պահանջելու քննության կամ ստուգարքի դադարեցում: Քննության (ստուգարքի) շարունակման կամ դադարեցման և նոր քննության (ստուգարքի) անցկացման մասին որոշումը կայացվում է Համալսարանի ղեկավարության և դեկանի կողմից:

Հավելված 1

Դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության համար հատկացվող միավորները և համարժեք տոկոսները

Մասնակցության աստիճանը մասնակցության աստիճանը %	Հատկացվող միավորը	
	Դասախոսություն	Գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանք
96-100	5	15
91-95	5	15
86-90	4	14
81-85	4	14
76-80	3	13

71-75	3	13
66-70	2	12
61-65	2	12
56-60	1	11
51-55	1	11
0-50	0	0

Հավելված 2

Ուսումնառության արդյունքների գզնահատման 100 -միավորանոց սանդղակ

Գնահատականը ըստ 5-բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100-բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի
գերազանց (5)	96-100	A ⁺
գերազանց (5)	91-95	A
գերազանց (5)	86-90	A ⁻
լավ (4)	81-85	B ⁺
լավ(4)	76-80	B
լավ (4)	71-75	B ⁻
բավարար (3)	67-70	C ⁺
բավարարե (3)	62-66	C
բավարար (3)	58-61	C ⁻
անբավարար	0-57	D
ստուգված	58-100	S
չստուգված	0-57	U

Գ. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը

1. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետը կազմակերպում է ուսումնական խորհրդատուների ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:

2. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն կցված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը նրանց ուսումնառության ողջ ընթացքում:

3. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբային և անհատական խորհրդատվություններ:

Դ. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ուսանողը պարտավոր է՝

- ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,

- կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,

- կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին,

2. Ուսանողն իրավունք ունի՝

- ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար ՎՊՄԻ կողմից առաջադրվող կանընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,

- միջբուհական փոխանակման և/կամ ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),

- փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ՝ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,

- հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,

- բակալավրի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող պաշտոնական փաստաթղթերի (դիպլոմի) հետ միասին անվճար ստանալու համաեվրոպական մոնոլի դիպլոմի հավելված (հայերեն և անգլերեն)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության համապատասխան որոշման:

Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. Տեղեկագրքի նպատակը

Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է մանկավարժության ֆակուլտետում իրականացվող բակալավրի կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես առանձին մասնագիտությունների ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է.

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված ելքային կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի կարողություններով, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

2. 011401.11.6 «Կերպարվեստ» մասնագիտության տեղեկագիրք

I. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ

ՅԼ/բ-1007 Յայոց լեզու (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունք)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է հայեցի դաստիարակության խնդիրների լուծումը, ինչպես նաև ապագա մասնագետի գրավոր և բանավոր կիրթ խոսք մշակելու, ապագա ուսուցչի, գիտնական-հետազոտողի մոտ գործնական, գիտական ոճերին ծանոթացմամբ և կիրառական հմտությունների ձեռք բերման անհրաժեշտությամբ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա.

Ժամանակակից հայերենի կառուցվածքային օրինաչափությունները, քերականական կանոնները, համակարգերի և ենթահամակարգերի հարաբերակցությունը:

2. Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.

Գործնականում կիրառել ժամանակակից հայերենի կառուցվածքային օրինաչափությունները, քերականական կանոնները:

3. Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի.

ՀՀ պետական լեզվի գործառույթների, կիրառական առանձնահատկությունների նորմերին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հայերենը որպես հնդեվրոպական լեզվաընտանիքի լեզու: Թեմա 2. Արևելահայերեն, արևմտահայերեն, բարբառներ. ընդհանուր գաղափար: Թեմա 3. Հայերենագիտություն և հայագիտություն: Հայագիտական կենտրոններ: Թեմա 4. Հայերենի հնչյունական համակարգը. ձայնավորներ և երկհնչյուններ, դրանց ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը: Թեմա 5. Հայերենի հնչյունական համակարգը. բաղաձայններ, դրանց ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը: Թեմա 6. Բառագիտություն. բառապաշար և բառակազմություն: Բասոապաշարի հարստացում. ստուգաբանական և բառակազմական վերլուծությունն իբրև բառապաշարի հարստացման միջոց: Թեմա 7. Գործնական գրություններ: Թեմա 8. Մասնագիտական տերմինաբանություն: Թեմա 9. Խոսքի մասեր: Հայերենի ձևաբանական նորմայի առանձնահատկությունները: Բառապաշարի հարստացումը ձևաբանությունն ուսումնասիրելիս: Թեմա 10. Շարահյուսական կապակցման եղանակներ և միջոցներ: Բառակապակցություն և նախադասություն: Կիրառական հմտություններ: Կապակցված խոսքի մշակումը և կատարելագործումը նախադասության ուսուցանման միջոցով: Թեմա 11. Կետադրություն: Կիրառական հմտություններ: Թեմա 12. Ամփոփում: Հայերեն բանավոր և գրավոր խոսքի առանձնահատկությունները, տարածված սխալների բնույթը, դրանց վերացմանն ուղղված գործնական աշխատանք գրավոր տեքստի և նրա բանավոր վերարտադրման հմտությունների ամրապնդման նպատակով:

Գ/բ -0241Գրականություն –2 կրեդիտ

Դասախոսություն –8 ժամ, գործնական - 24 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ) 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել հայ գրականության պատմությանը վերաբերող գիտելիքներով՝ շեշտը դնելով գրապատմական շրջափուլերի առանցքային հեղինակների և գործերի վրա: Սովորեցնել բնագրի վերլուծություն կատարել, մասնակցել քննարկում-բանավեճերի, անգիր հատվածներ հանձնարարել չափածո գրական գործերից: Գրականության

զարգացման պատմության մասին ընդհանուր պատկերացում ձևավորել՝ առնչակից տեսական հարցերի պարզաբանումներն ամուր հիմքերի վրա դնելով, ինչպես որոշ գրական ուղղություններ և մեթոդներ, գրական ժանրեր, պատկերավորման միջոցներ, կրկնության շարահյուսական ֆիգուրներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- Պետք է կարողանա գրական վերլուծության ենթարկել անհրաժեշտ գեղարվեստական երկերը,
- Պետք է կարողանա անգիր հատվածներ ասել պոեզիայից,
- Պետք է կարողանա զանազանել գրական մեթոդների և ուղղությունների տարբերակիչ սկզբունքները, ժանրային կառուցվածքները,
- Պետք է կարողանա գրական գործընթացի վերաբերյալ ընդհանուր կարծիք հայտնել:
- Պետք է տիրապետի գրական-գեղարվեստական գործերի վերլուծության սկզբունքներին ու մեթոդներին, քննարման մասնակցելու կանոններին:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Բանահյուսության գեղարվեստա-ճանաչողական գործառույթը: Գրերի գյուտի պատմամշակութային արժեքը, 5-րդ դարի հայ գրականության ընդհանուր նկարագիր:**Թեմա 2** «Սասնա ծռեր» էպոսը: **Թեմա 3.**Գրիգոր Նարեկացի, «Մատյան ողբերգության», Ֆրիկ, քնարերգությունը: **Թեմա 4.** Միջնադարյան տաղերգություն, հայրեններ: **Թեմա 5.** Աբովյանը և լուսավորական շարժումը: **Թեմա 6** Զ. Պարոնյանի ստեղծագործությունը: Երգիծանքը: **Թեմա 7** Ռոմանտիզմը որպես գրական մեթոդ: Բաֆֆու «Սամվել» վեպը:**Թեմա 8** Գր. Չոհրապը և հայ նորավիպագրությունը: **Թեմա 9.** Շիրվանզադեն և հայ դասական ռեալիզմը: **Թեմա 10.** Զ. Թումանյան: **Թեմա 11.** Ավ . Իսահակյան: **Թեմա 12** Վ. Տերյանի քնարերգությունը: **Թեմա 13** Ե. Չարենցի պոեզիան: **Թեմա 14.** Ուրվագիծ արևմտահայ պոեզիայի /Դուրյան, Մեծարենց, Վարուժան, Թեքեյան/: **Թեմա 15.** Սփյուռք - «Կարոտի» և «Նահանջի» գրականության ուրվագիծ / Զամաստեղ, Մնծուրի, Շ. Շահնուր/: **Թեմա 16** Ավանդույթ և նորարարություն, համառոտ ակնարկ / Զ. Սահյան, Պ. Սևակ, Զր. Մաթևոսյան /:

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար պարապմունք)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի առաջին մասի դասավանդումը նպատակ ուսանողին գիտելիքներ տալ հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարի պատմության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա V-XIX դարերի հայ ազատագրական պայքարի պատմությունը,
2. կկարողանա ներկայացնել Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը
3. կկարողանա ներկայացնել հայ ազատագրական շարժման նախադրյալները, ազգային-ազատագրական շարժման գաղափարախոսության սկզբնավորումը
4. կտիրապետի հայ ազատագրական պայքարի պատմության վերաբերյալ խոր և համակողմանի գիտելիքների
5. կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. V դ. ազատագրական պայքարը **Թեմա 2.** VI-VII դդ. ազատագրական պայքարը: **Թեմա 3.** VIII-IX դդ. ազատագրական պայքարը արաբական տիրապետության դեմ **Թեմա 4.**: Հայաստանի ազատագրական ծրագրերը **Թեմա 5.** Հայ ժողովրդի ազատագրական որոնումները XVII դարի երկրորդ կեսին և XVIII դարի առաջին քառորդին **Թեմա 6.** Հովսեփ Էմինը և Հայաստանի ազատագրության նրա ծրագիրը **Թեմա 7.** Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը XVIII դարի II կեսին **Թեմա 8.** Ազատագրական պայքարը Սյունիքում և Արցախում **Թեմա 9.** Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին **Թեմա 10.** Հայ հասարակական քաղաքական հոսանքները **Թեմա 11.** Արևմտահայ ազգային ազատագրական շարժումների վերելքը XIX դ. 90-ական թթ: **Թեմա 12.** Հայկական հարցի ծագումը և նրա միջազգայնացումը: **Թեմա 13.** Ֆիդայական շարժումը: **Թեմա 14.** Հայ ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները:

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար պարապմունք)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի երկրորդ մասի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ հայոց պատմության նոր շրջանի ազատագրական պայքարի պատմության, Հայոց Մեծ եղեռնի, հայոց պետականության պատմության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. իմանա Հայոց Մեծ եղեռնի պատմությունը, կկարողանա ներկայացնել 1915թ. ինքնապաշտպանական մարտերը
2. կկարողանա ներկայացնել մայիսյան հերոսամարտերը և հայոց պետականության վերականգնման նախադրյալները
3. կտիրապետի արցախյան շարժման և անկախ պետականության վերականգնման պատմությանը

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ազգային կուսակցությունների առաջացումը: **Թեմա 2.** Հայկական հարցը 1912-1914թթ.: **Թեմա 3** Հայոց Մեծ եղեռնը: **Թեմա 4.** 1915թ. ինքնապաշտպանական մարտերը: **Թեմա 5** 1918 թ. մայիսյան հերոսամարտերը. Հայաստանի հանրապետության հռչակումը: **Թեմա 6.** Հայաստանի Առաջին հանրապետությունը 1918-1820 թթ. **Թեմա 7.** Արցախյան շարժման նոր փուլը: **Թեմա 8.** Հայաստանի անկախության հռչակագիրը. անկախ պետականության վերականգնումը: **Թեմա 9.** Հայաստանի Հանրապետության խորհրդանիշները:

ՈԼ0081 Ուսաց լեզու - 1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունք)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ձևավորել ռուսերենի իմացության այնպիսի մակարդակ, որը կապահովի ուսանողների ռուսերենով հաղորդակցվելու, երկխոսություն ծավալելու ունակությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կկարողանա.

1. ռուսերենով ճիշտ կառուցել իր բանավոր խոսքը.
2. ծավալել երկխոսություն ինչպես նեղ մասնագիտական, այնպես էլ այլ ոլորտներում.
3. կիրառել ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքը.
4. վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական և այլ բնույթի (գեղարվեստական և ճանաչողական) տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Խաղաղության մշակույթ: ՀՀ ներքին և արտաքին քաղաքականությունը: Տեսական նյութ. Հնչյունաբանություն: Ռուսաց լեզվի հնչյունական համակարգը; ռուսերենի շեշտ; բանավոր և գրավոր խոսքի հնչերանգը:

Թեմա 2. Ռուսաց լեզուն որպես ՄԱԿ-ի աշխատանքային լեզուներից մեկը: Քերականական նյութ. Գոյականի քերականական սեռը: Ընդհանուր քերականական սեռի բառեր: Որոշչի համաձայնեցումը գոյականի հետ: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 3. Մարդ: Դիմանկար: Բնավորություն: Ընտանիք: Քերականական նյութ. Որոշչի համաձայնեցումը գոյականի հետ: Քերականական կառույցների կազմում:

Գոյականների հոլովները:

Թեմա 4. Տուն, բնակարան, քաղաք, որում ես ապրում եմ: Քերականական նյութ. Գոյականի թիվը: Եզակի թիվ, հոգնակի թիվ: Անեզական և անհոգնական գոյականներ:

Թեմա 5. Կրթություն: Կրթության համակարգի Հայաստանում: Քերականական նյութ. Ածական անուն: Որակական, հարաբերական և ստացական ածականներ: Ածականի համեմատական աստիճանները: Ամբողջական և կրճատ ձևերը: Նրանց կիրառությունը կապակցություններում և նախադասություններում: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 6. Երիտասարդությունը 21 դարում: Քերականական նյութ. Թվական անուն: Թվականի տեսակները, ուղղագրությունը, կապակցությունները և շարահյուսական դերը: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 7. Աշխատանքի նշանակությունը մարդու կյանքում: Քերականական նյութ. Դերանուն: Դերանունների տեսակները: Քերականական կառույցների կազմում:

ՈԼ0081 Ուսաց լեզու - 2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունք)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ուսանողի մոտ ձևավորելու ռուսերեն լեզվի այնպիսի մակարդակ, որը կապահովի տվյալ լեզվով հաղորդակցումը, սեփական տեսակետը արտահայտելու և երկխոսություն ծավալելու նրա ունակությունը մասնագիտական և այլ ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի ռուսաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները.
2. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգին.
3. կտիրապետի մասնագիտական տեքստի քերականական առանձնահատկություններին, կարգերին և շարահյուսական կառուցածքներին.
4. կկարողանա սեղմ ձևով ներկայացնել այս կամ այն մասնագիտական տեքստը, առանձնացնել նրանում պարունակվող հիմնական միտքը, նշել առանցքային բառերը (եզրույթները), ընդգծել տվյալ հոդվածում պարունակվող գիտական նորույթը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գիտություն և տեխնիկա: Քերականական նյութ: Բայ: Բայի եղանակավորում: Սահմանական, ըղծական և հրամայական եղանակները: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 2. Մշակույթ և արվեստ: Քերականական նյութ: Բայ: Բայի եղանակավորում: Սահմանական, ըղծական և հրամայական եղանակները: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 3. Առողջություն: Հանդիստ: Սպորտ: Ժամանց: Քերականական նյութ: Բայ: Բայի եղանակավորում: Սահմանական, ըղծական և հրամայական եղանակները: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 4. Բնություն: Բնապահպանություն: Էկոլոգիա: Քերականական նյութ: Դերբայ: Դերբայների տեսակները: Ժամանակի պարագա և տեղի պարագա: Կառավարման սկզբունքով կառուցված պարագայական կապակցություններ: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 5. Ձևեր և դրանց դերը ուսագ լեզվի ուսուցման օրրծում: Քերականական նյութ: Դերբայ: Դերբայների տեսակները: Քերականական կառույցների կազմում: Շարահյուսություն: Պարզ և բարդ նախադասություններ:

Թեմա 6. Հայրենիք: Մեր հանրապետությունը: Կենսաձևը Հայաստանում: Շարահյուսություն: Պարզ և բարդ նախադասություններ: Կետադրություն:

Փ/բ0478 Փիլիսոփայության հիմնահարցեր (4կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (28 ժամ դասախոսություն, 20 ժամ սեմինար պարապմունք)

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աջակցել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, քաղաքակրթական զարգացումների արդի միտումների և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին մասնագիտական պատկերացումների ձևավորմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի մասին փիլիսոփայական հայեցակարգերի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները.

2. կհասկանա ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքի և հավատի, ռացիոնալի և իռացիոնալի սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը.

3. կկարողանա վերլուծել և ամբողջական պատկերացում կազմել արդի քաղաքակրթական, քաղաքական մշակութային և մարդաբանական պատկերացումների, տեխնածին քաղաքակրթության գլոբալ հիմնախնդիրների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն: Թեմա 2. Փիլիսոփայության զարգացման պատմական փուլերը: Թեմա 3. Մատերիա և կեցություն: Թեմա 4. Հոգևորի պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ: Թեմա 5. Ջարգացման հիմնախնդիրը: Թեմա 6. Իմացության տեսություն: Թեմա 7. Գիտական իմացության յուրահատկությունը: Թեմա 8. Սոցիալական փիլիսոփայություն: Թեմա 9. Հասարակության սոցիալ-տնտեսական համակարգը: Թեմա 10. Հասարակության քաղաքական համակարգը: Թեմա 11. Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ: Թեմա 12. Հասարակական գիտակցություն: Թեմա 13. Արժեքաբանության փիլիսոփայություն:

ԸՖՂ/Բ0876 Մարմնակրթություն (1-4-րդ կիսամյակներ)³ (32-ական ժամ)

Կամընտրական դասընթացներ

Կամընտրական դասընթաց (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունք)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

OL0671 Օտար լեզու (Անգլերեն) -1

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում (ունկնդրել, կարդալ, խոսել, գրել):

Կրթական արդյունքները.

³ Առարկայի համար կրեդիտներ չեն սահմանվում:

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհարստացնի ակտիվ և ներգոր բառապաշարը.
2. կսովորի անգլերեն լեզվի քերականության հատուկ բարդությունն ունեցող երևույթները.
3. ձեռք կբերի անգլերեն լեզվով բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Արտասանություն, ուղղախոսություն. անգլերեն լեզվի հնչյունական համակարգի ընդհանուր բնութագիրը, հնչյունների և հնչույթների արտասանական առանձնահատկությունները, նախադասության հնչերանգը: Թեմա 2. Բառապաշար, բառակազմություն. հիմնական բառակազմական միջոցներ (ածանցում, բառաբարդում, փոխակարգում): Թեմա 3. Քերականություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը, նախադասության շարադասությունը (ուղիղ և շրջուն): Թեմա 4. Առաջարկվող թեմաներ. ընտանիք, ընտանեկան հարաբերություններ և ավանդույթներ, իմ հետաքրքրությունները, ճանապարհորդություն, երազանքներ, իմ ապագա մասնագիտությունը, շրջակա միջավայր և նրա պահպանումը և այլն:

OL0671 Օտար լեզու (Ֆրանսերեն) - 1

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր և գրավոր խոսքի ունակություններ, ուղղախոսական-ուղղագրական հմտություններ, տեքստի հետ ինքնուրույն աշխատելու և հաղորդակցվելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճիշտ արտաբերել ֆրանսերենի հնչյունները, ընդհանուր պատկերացում կունենա ֆրանսերենի ուղղախոսական նորմերի մասին,
2. կկարողանա ճիշտ հնչերանգով ձևակերպել հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները. դադար, շեշտ, հիմնական հնչերանգ, մեղեդային եզրափակում, տեմպ,

3. կկարողանա ընթերցել ադապտացված տեքստեր, հաղորդակցվել ֆրանսերենով:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Ֆրանսերենի հնչյունական համակարգը: Ուղղախոսական-ուղղագրական առանձնահատկությունները: Թեմա 2. Ֆրանսերենի քերականության ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական առանձնահատկությունները: Թեմա 3. Հոդերի տեսակները և դրանց գործածության առանձնահատկությունները: Թեմա 4. Գոյականի քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: Իգական սեռի և հոգնակի թվի կազմությունը: Թեմա 5 Թվական անուն : Թեմա 6. Հարցական ու ժխտական նախադասությունների կազմությունը: Թեմա 7 Ֆրանսերենի առավել գործածական նախդիրներն ու շաղկապները:

OL0671 Օտար լեզու (Գերմաներեն) – 1

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ համակարգել դպրոցում ձեռք բերած գիտելիքները գերմաներեն ձևաբանության և քերականության բնագավառներում, ինչպես նաև ընդլայնել թեմատիկ բառապաշարը, ակտիվացնել այդ բառապաշարը համապատասխան երկխոսությունների և տեքստերի վերարտադրության նպատակով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջորդ ավարտին ուսանողը.

1. գործնականում կկիրառի գերմաներենի ձևաբանական և քերականական այն կառույցները, որոնք ուսումնասիրվում են այս փուլում
2. կտիրապետի համապատասխան թեմատիկ բառապաշարին

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Եղանակավորող բայեր, սուբյեկտային և օբյեկտային բայեր: Թեմա 2. Ածական անուն. Թեմա 3. Հոմանիշ և հականիշ բայեր: Ամենատարածված ասացվածքները գերմաներեն և հայերեն լեզուներով: Բառի բազմիմաստությունը. Թեմա 4. Ազատ թեմաների ինքնուրույն կազմում

“Այսօր իմ ծննդյան օրն է”, “Իմ մասնագիտությունը”, “Գերմանիայի քաղաքները”, մի շարք բանաստեղծություններ Յ. Հայնեի, Վ. Գյոթեի ստեղծագործություններից:

Կանընտրական դասընթաց (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունք)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

OL0672 Օտար լեզու (Անգլերեն) - 2

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա համակարգել նախորդ փուլում յուրացրած քերականական նյութը՝ հիմնվելով հաղորդակցական սկզբունքի վրա.
2. կունենա օտար լեզվով բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ.
3. կկարողանա ընկալել լսած/կարդացած նյութի հիմնական բովանդակությունը, տարանջատել հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ուղղախոսություն, ուղղագրություն. անգլերենի արտասանական առանձնահատկությունները, տարբեր տիպի նախադասությունների հնչերանգն ու խոսքի առոգանությունը, ուղղագրական հիմնական կանոնները: Թեմա 2. Բառապաշար, բառակազմություն. վերարտադրողական և ընկալողական բառապաշարի ընդլայնում: Թեմա 3. Քերականություն. նախորդ փուլում յուրացրած քերականական նյութի (անվանողական և բայական կարգերի) համակարգում հաղորդակցական սկզբունքի հիման վրա: Թեմա 4. Հանրամշակութային գիտելիքներ անգլախոս երկրների մշակույթի և լեզվակիր ժողովուրդների հասարակական կյանքի մասին:

OL0672 Օտար լեզու (Ֆրանսերեն) 2

Նպատակը.

Խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերեն լեզվի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային պարզ հմտություններ, գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

* կկարողանա ճիշտ արտասանությամբ ձևակերպել նախադասությունը,

* կկարողանա լսելով հասկանալ և վերաշարադրել տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը,

* կկարողանա զրույց վարել անցած թեմաներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Սահմանական եղանակի պարզ ժամանակաձևերը: Թեմա 2. 3-րդ խմբի հիմնական անկանոն բայերը: Թեմա 3. Հրամայական եղանակի կազմությունը: Թեմա 4. Դերանվանական բայեր: Թեմա 5. Ածական անուն, համեմատության աստիճանների կազմությունը: Թեմա 6. Դերանվանական ածականներ /ստացական, ցուցական,, անորոշ Թեմա 7. Ֆրանսերենի բառակազմական միջոցները: Գործածական նախածանցներն ու վերջածանցները:

OL0672 Օտար լեզու (Գերմաներեն) – 2

Նպատակը.

Հարստացնել ուսանողների գիտելիքները բակալավրիատի ընդհանուր կրթական մակարդակով և ուսանողների բառապաշարային և քերականական գիտելիքները հասցնել այնպիսի մակարդակի, որ կարողանան արտահայտել իրենց մտքերը, առօրյա խոսակցական թեմաներով, ինչպես նաև կատարեն ազատ թարգմանություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կկարողանա ունկնդրելով ճիշտ հասկանալ բանավոր խոսքը
2. կկարողանա գրել փոխադրություն
3. կկատարի համապատասխան թարգմանություն գերմաներեն լեզվից մայրենի և հակառակը:

Նկատի է առնվում նաև ուսանողի հաղորդակցական կարողությունների զարգացումը:

Բովանդակություն.

Թեմա 1. Գոյականների հոլովման համակարգը և հոլովների կիրառական նշանակությունը: Թեմա 2. Բայերի ձևաբանական և իմաստաքերականական դասակարգումը: Թեմա 3. Թեմատիկ բառապաշարը ընդգրկում է “Ես ուսանող եմ”, “Սուրճի սեղանի շուրջը” (վարվելաձևը սեղանի շուրջը), “Գրադարանում”, “Տարվա եղանակները”, “Իմ սիրելի գրողը”, “Հայաստանի պատմությունից”, “Գնումներ խանութում”, “Ընկերական շրջապատում” և այլն:

Կանընտրական դասընթաց (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունք)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

OL0672 Օտար լեզու (Անգլերեն) - 3

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին զինել հիմնարար գիտելիքներով անգլերեն լեզվի քերականության ձևաբանության և շարահյուսության բաժինների և բանավոր խոսքի հիմունքների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա համակարգել քերականական նյութը՝ հիմնվելով հաղորդակցական սկզբունքի վրա.
2. կունենա օտար լեզվով բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ.

3. կկարողանա ընկալել լսած/կարդացած նյութի հիմնական բովանդակությունը, տարանջատել հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից:

Բովանդակությունը

Թեմա 1 – Մակբայների համեմատության աստիճանը, Ածականների համեմատության աստիճանը: Թեմա 2 - Անգլերեն լեզվի ժամանակաձևերի ուսումնասիրություն, Ներկա և անցյալ վաղակատար ժամանակաձևեր: Թեմա 3 - Միացյալ թագավորություն, աշխարհագրական բառապաշար, լրացուցիչ տեղեկություններ Մեծ Բրիտանիայի Միացյալ Թագավորության մասին: Թեմա 4 - Հոդերի կիրառությունը հատուկ անունների հետ, գոյականական ածանցներ:

OL0673 Օտար լեզու (Ֆրանսերեն) 3

Նպատակը.

Ամրապնդել և զարգացնել ուսանողների՝ ֆրանսերենի բառապաշարի և քերականության վերաբերյալ ունեցած գիտելիքները, ուսանողների մոտ ձևավորել գրագետ գրավոր և բանավոր խոսք կազմելու հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կարդալ, ընկալել, վերարտադրել և թարգմանել ընդհանուր հաղորդակցական նշանակության տեքստեր.

2. կկարողանա ֆրանսերեն լեզվով հաղորդակցվելառօրյա թեմաների շուրջ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Սահմանական եղանակի հիմնական բաղադրյալ ժամանակաձևերի կազմությունն ու գործածությունը: Թեմա 2. ժամանակների համաձայնեցումը: Թեմա 3.: Անդեն բայեր ու արտահայտություններ : Թեմա 4. Դերանունների հիմնական տեսակները (ստացական, ցուցական, անորոշ, հարաբերական), դրանց քերականական կարգերի բնութագիրը: Թեմա 5. Մակբայների տեսակներն ու քերականական կարգերը:

OL0672 Օտար լեզու (Գերմաներեն) – 3

Նպատակը.

Ջարգացնել ուսանողների գիտելիքները լեզվի կառուցվածքի, առանձնահատկությունների, խոսքամասային ձևերի մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կկարողանա կառուցել հստակ ու սահուն խոսք՝ ճիշտ կիրառելով գերմաներեն լեզվի ժամանակաձևերը
2. կկարողանա գրել շարադրություն
3. կկատարի համեմատաբար բարդ թարգմանություններ գերմաներեն լեզվից մայրենի և հակառակը:

Բովանդակություն

Թեմա 1- Շեշտադրություն, ուղղագրություն, բառեր և քերականություն

Թեմա2- Հոդը, գործածությունը, բայ, հրամայական եղանակ, բառեր, շարադասություն:

Թեմա 3- Ֆոնետիկական վարժություններ, օժանդակ բայերի գործածությունը որպես ինքնուրույն բայեր, հարցական նախադաս. շարադասությունը, վարժություններ և տեքստ:

Թեմա 4 - Ընթերցանության օրենքները, գոյական հոլովումը, դերանուն, բառակազմություն, արտասանություն, բառապաշարի ուսուցում: Գրավոր և բանավոր վարժություններ:

Կամընտրական դասընթաց (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար պարապմունք)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Փ/բ-1238 Մշակութաբանություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին հաղորդակից դարձնել համաշխարհային մշակույթի զարգացման ընթացքին և առանձին իրողություններին, ներկայացնել համաշխարհային մշակույթի պատմությունը և վերջինիս համատեքստում հայ ազգային մշակույթի զարգացման առանձնահատկությունները, ուսանողին զինել համապատասխան մեթոդիկայով՝ ճանաչելու, վերլուծելու և գնահատելու մշակութային առանձին երևույթներ, օգնել մշակելու գնահատման ազգային, անհատական և համամարդկային չափանիշներ, ինչպես նաև դրսևորել ինքնուրույն մոտեցումներ մշակույթի և նրա առանձին դրսևորումների նկատմամբ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

պետք է հմանա

- մշակույթի բնորոշումը, ծագումը, զարգացման օրինաչափությունները, նյութական և հոգևոր մշակույթների առանձնահատկությունները, մշակույթի նեղ և լայն առումները:

Պետք է կարողանա

- ինքնուրույն տարբերակել հոգևոր և նյութական մշակույթները, նկատել նրանց փոխադարձ անցումները և տարրերի փոխներթափանցումները
- ընտրել մշակութային իրողությունների գնահատման չափանիշները
- ճանաչել մշակույթի զարգացման օրինաչափությունները
- մշակույթի առանձին դրսևորումները պատկերացնել համաշխարհային մշակույթի զարգացման համատեքստում
- ճանաչել և առանձնացնել լոկալ մշակույթների տիպերը (ըստ տարածքի, ժամանակաշրջանի, ազգայինի և մշակույթի տվյալ տիպի)

Պետք է տիրապետի

մշակութաբանության հետազոտական-վերլուծական հինգ մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մշակութաբանության առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրության շրջանակները: Թեմա 2. Մշակույթի բնորոշումը: Թեմա 3. Մշակույթի գործառույթները: Թեմա 4. Մշակույթի լեզուն և կառուցվածքը: Ազգային և համամարդկային մշակույթ: Թեմա 5. Չանգվածային և էլիտար մշակույթ: Թեմա 6. Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը: Թեմա 7. Բնություն և մշակույթ: Թեմա 8. Հասարակություն և մշակույթ: Թեմա 9. Քաղաքակրթություն և մշակույթ: Արդի տեսությունները:

Փ/բ-0475 Տրամաբանություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակը մտածողության օրենքների և օրինաչափությունների, մտքի քերականության կանոնների յուրացումն ու ճիշտ օգտագործման շնորհիվ, գիտելիքների միջոցով նոր գիտելիքների, այլև ստանալն ու յուրացնելն է ոչ միայն մտածողության, այլև դրա շնորհիվ իրականության մասին ընդհանրապես: Այս իմաստով անհրաժեշտ է և պարտադիր:

Տրամաբանություն գիտության նպատակն է ցույց տալ. թե ինչպես շաղկապել մտքերը, որպեսզի ճշմարիտ նախադրյալներից ստանանք ճշմարիտ եզրակացություն: Փաստորեն տրամաբանությունը մտքի քերականությունն է: Ահա թե ինչու դպրոցում և բուհում դասավանդվող առարկաների դասավանդման և յուրացման մակարդակը պայմանավորված է դասվանդողի տրամաբանական պատրաստվածությամբ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

պետք է կարողանա տիրապետել տրամաբանության օրենքների, կատեգորիալ ապարատի և մեթոդների կիրառման շնորհիվ նյութականի իդեալականացման, օբյեկտիվը սուբյեկտիվացնելու և սուբյեկտիվն էլ օբյեկտիվացնելու հիմնական սկզբունքներին:

Պետք է իմանա տվյալ գիտության օրենքները, կատեգորիալ ապարատը և մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Տրամաբանությունը որպես գիտություն: Թեմա 2. Հասկացությունը որպես մտքի ձև: Թեմա 3. Դատողությունը որպես մտքի ձև: Թեմա 4. Տրամաբանության օրենքները և մեթոդները: Թեմա 5. Մտահանգում: Անհրաժեշտ և ճշմարտանման մտահանգումներ: Թեմա 6. Ապացուցում և հերքում:

Յ/բ-0304 Սոցիոլոգիա (2 կրեդիտ)

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ գիտելիքներ ձևավորել սոցիոլոգիայի պատմական անհրաժեշտության, հասարակության համար ունեցած դերի, սոցիոլոգիական աշխարհայացքի բազմազանության և բազմաձևության մասին

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Սոցիոլոգիան իբրև գիտություն

1. Սոցիոլոգիայի ձևավորման նախադրյալները:
2. Սոցիոլոգիական գիտելիքի կառուցվածքը:
3. Սոցիոլոգիայի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան, մեթոդները, ֆունկցիաները:
4. Սոցիոլոգիական հետազոտության մեթոդները:
5. Սոցիոլոգիան հասարակական գիտությունների համակարգում:

Թեմա 2. Հասարակություն

1. Հասարակության պատմական ձևեր և տիպաբանական հիմքեր:
2. Հասարակության զարգացումը մեկնաբանող մոտեցումներ:
 - 2.1. Հասարակությունն իբրև համակարգ:

Թեմա 3. Մշակույթ

1. <<Մշակույթ>> հասկացությունը, տարրերը, տեսակները:
2. Սոցիոմշակութային փոփոխություններ:

Թեմա 4. Սոցիալականացում

1. Ընդհանուր հասկացություն, տեսակներ:
2. Առաջնային սոցիալականացումը մեկնաբանող մոտեցումներ:
3. Սոցիալականացման հիմնական ազենտները:
4. Շեղվող վարք:

Թեմա 5. Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը

1. Սոցիալական խմբեր և կազմակերպություններ:

2. Սոցիալական ինստիտուտներ. ընտանիքի ինստիտուտը:

Թեմա 6. Սոցիալական ստրատիֆիկացիա

1. Սոցիալական անհավասարություն, սոցիալական մոբիլություն, ստրատիֆիկացիոն դիրքեր, միջին դաս:

2. Ստրատիֆիկացիոն համակարգեր:

3. Սոցիալական ստրատիֆիկացիան մեկնաբանող դասական մոտեցումներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է իմանա

1.Տեսական գիտելիքներ

- ✓ Սոցիոլոգիայի առաջացման պատմական անհրաժեշտության, վերջինիս ուսումնասիրման օբյեկտի, առարկայի, ֆունկցիաների, հիմնական խնդիրների, սոցիոլոգիական գիտելիքի բազմամակարդակ կառուցվածքի վերաբերյալ,
- ✓ Հասարակության պատմական տիպերի, զարգացման օրինաչափությունների, հիմնական ընդհանրությունների եւ տարբերությունների, համակարգային մոտեցման, հասարակության իբրեւ համակարգի՝ բազմամակարդակ կառուցվածքում գործառնող եւ փոխկախված տարրերի (անհատը՝ սոցիալական գործողություն կատարելու տեսանկյունից, խմբեր, կազմակերպություններ, ինստիտուտներ) վերաբերյալ,
- ✓ Հասարակության վերահսկողության մեխանիզմների, դրանց փոխապայմանավորվածության վերաբերյալ,
- ✓ Հասարակության ստրատիֆիկացիոն կառուցվածքի(շերտավորման), այն մեկնաբանող մոտեցումների, հիմնական շերտերի բնութագրի, մոբիլության, վերջինիս տեսակների, ըստ մոբիլության ,բացե եւ ,փակե հասարակությունների մեկնաբանման վերաբերյալ, գլոբալացման, վերջինս մեկնաբանող մոտեցումների եւ հիմնական տեսությունների (իմպերիալիզմ (Յոբսոն), կախվածության տեսություն (Ֆրանկ), համաշխարհային համակարգի տեսություն (Վալերշտայն), ցանցային տեսություն (Կաստելլո)), հռոմեական ակումբի, գլոբալ եւ գլոբալացնող ռիսկերի, ռիսկի հասարակության գաղափարի, գլոբալացման հիմնական գործիքների, աշխատուժի, տեխնոլոգիաների, կապիտալի հոսքերի, Մալթուսականության, Համահնչյունայնացման խնդրի, համաշխարհային հասարակության աճող բարդացման վերաբերյալ:
- ✓ Կիրառական սոցիոլոգիայի զարգացման պատմության, սոցիոլոգիական հետազոտության նախապատրաստման, անցկացման մշակման, ընդհանրացման ձևերի, հետազոտության հիմնական մեթոդների վերաբերյալ:

Բուն մասնագիտական գործնական կարողություններ

- ✓ Վերլուծելու, սինթեզելու.
- ✓ Կազմակերպելու, պլանավորելու.
- ✓ Քննադատության, ինքնաքննադատության.
- ✓ Տեղեկատվության կառավարման.
- ✓ Նոր տեղեկատվությունը համապատասխան համատեքստում ընկալելու, մեկնաբանելու

- ✓ Բազմաձևություն, բազմամշակութայնության ընդունման,
- ✓ Նոր գաղափարներ առաջադրելու
- ✓ Յուրացված գիտելիքը տրամաբանորեն և հետևողականորեն ներկայացնելու,
- ✓ Առարկայի մեթոդները և տեխնոլոգիաները ճիշտ օգտագործելու,
- ✓ Տվյալ առարկայական ոլորտում հետազոտությունների արդյունքները գնահատելու կարողություններ:

Կամընտրական դասընթաց (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար պարապմունք)

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Փ/բ-0479 Իրավագիտություն

Նպատակը.

Իրավագիտություն առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ իրավունքի և պետության ծագման, սոցիալական նորմերի հետ իրավանորմերի հարաբերակցության, պետության ձևի, կառուցվածքի, կառավարման ձևի, իրավունքի համակարգի, իրավահարաբերությունների, իրավունքի տարբեր ճյուղերի, այդ թվում սահմանադրական իրավունքի, ընտանեկան իրավունքի, միջազգային իրավունքի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

պետք է հմանա

- Իրավագիտության ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան: Պետության հասկացությունը և էությունը: Իրավական պետությունը և նրա հիմնական բնութագրերը: Պետության տիպերը և ձևերը: Պետության մեխանիզմը: Պետության գործառույթները: Պետությունը հասարակության քաղաքական համակարգում: Իրավունքի հասկացությունն ու էությունը: Իրավունքի ձևերը (աղբյուրները): Իրավունքը սոցիալական նորմերի համակարգում: Իրավագիտակցություն: Իրավունքի սկզբունքները և գործառույթները: Իրավունքի նորմ: Նորմատիվ իրավական ակտերը և նրանց համակարգումը: Իրավունքի նորմի մեկնաբանումը: Իրավունքի իրացումը: Իրավական հարաբերություններ: Իրավաչափ վարքագիծ և իրավախախտում:

Իրավաբանական պատասխանատվություն: Իրավունքի համակարգը:
Օրինականություն և իրավակարգ:

Պետք է կարողանա

- հստակ պատկերացնել պետության և իրավունքի ծագման ընդհանուր օրինաչափությունները գործառույթները
- ինքնուրույն կողմնորոշվել տարբեր տեսակետներում
- որոշ տեսական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ

Պետք է տիրապետի

- իրավագիտության կարևորագույն խնդիրներին, առարկայի նպատակներին, նրա տեղին ու դերին
- բուհում իրավագիտական կրթության կազմակերպման ժամանակակից մոտեցումներին և առանձնահատկություններին
- բուն մասնագիտական գործնական կարողությունների
- գնահատման գործիքներ կիրառելու հմտությամբ

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Պետության և իրավունքի առաջացումը: Թեմա 2. Պետության էությունը, գործառույթները և ձևերը: Թեմա 3. Իրավունքը սոցիալական նորմերի համակարգում: Թեմա 4. Սոցիալական նորմերի հասկացությունը և տեսակները: Թեմա 5. Իրավունքը և իրավագիտակցությունը: Թեմա 6. Օրինականությունը և իրավակարգը: Թեմա 7. Իրավունքի համակարգը: Թեմա 8. Իրավական պետություն: Թեմա 9. Սահմանադրական իրավունք: Թեմա 10. Սահմանադրական կարգ հասկացությունը:

S/բ1255 Տնտեսագիտություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տնտեսագիտության մեթոդաբանության, շուկայական տնտեսության բովանդակության, սեփականատիրական հարաբերությունների, միկրոտնտեսական և մակրոտնտեսական զարգացման օրինաչափությունների, պետական բյուջեի ու պետության տնտեսական քաղաքականության արդյունավետության բարձրացման մասին պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա շուկայական տնտեսության բնույթի, կատեգորիաների, զարգացման հիմնական օրինաչափությունների մասին.

2. կհմանա տնտեսագիտական գիտելիքների դերն ու գործառույթները տնտեսության տարբեր ոլորտներում.

3. կկարողանա ճիշտ ներկայացնել մարդ-տնտեսություն-տնտեսական քաղաքականություն փոխհարաբերությունները.

4. կհմանա առարկայի կարևորությունը հասարակական տնտեսական հարաբերությունների բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Տնտեսագիտության ծագումն ու զարգացումը: Ուսումնասիրման առարկան և մեթոդները: Թեմա 2. Ապրանքային արտադրություն: Ապրանք և փող: Թեմա 3. Շուկայական տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա 4. Տնտեսական համակարգեր: Տիպերը և մոդելները: Թեմա 5. Ֆիրման շուկայական հարաբերությունների համակարգում: Թեմա 6. Ձեռնարկատիրական կապիտալի ձևավորումը: Թեմա 7. Ծախքերի տեսությունը: Արտադրություն և ծախքեր: Թեմա 8. Շահույթ և շահութաբերություն: Ձեռնարկատիրական եկամուտ և աշխատավարձ: Թեմա 9. Ազրո-արդյունաբերական համալիր: Ռենտայի տեսություն: Թեմա 10. Կուտակում, սպառում և խնայողություն: Թեմա 11. Տնտեսական աճ: Տնտեսական զարգացման փուլայնությունը: Թեմա 12. Ինֆլյացիա և գործազրկություն: Թեմա 13. Դրամավարկային համակարգի էությունը: Բանկեր: Թեմա 14. Ֆինանսական համակարգ և ֆինանսական քաղաքականություն: Թեմա 15. Պետության սոցիալ-տնտեսական քաղաքականությունը: Թեմա 16. Համաշխարհային տնտեսությունը և զարգացման օրինաչափությունները: Միջազգային արժույթային և ֆինանսական համակարգեր:

Փ/բ-0476 Քաղաքագիտություն

Նպատակը.

- Ուսանողին տալ գիտելիքներ քաղաքականության, նրա էության, քաղաքական համակարգի, պետության և այլ հիմնախնդիրների վերաբերյալ:
- Խորացնել և ընդլայնել գիտելիքները քաղաքական սուբյեկտների նրանց գործառույթների վերաբերյալ:

- Նախապատրաստել ուսանողին քաղաքականության մեջ տեսականորեն որոշ հարցերի վերաբերյալ ինքնուրույն եզրահանգումներ կատարելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

Կիմանա քաղաքագիտության ուսումնասիրման օբյեկտը, կատեգորիալ համակարգը, հետազոտության մեթոդները, քաղաքագիտության ֆունկցիաները, քաղաքագիտության և հասարակական մյուս գիտությունների կապը, համաշխարհային քաղաքական մտքի պարբերացման սկզբունքները:

Կկարողանա հստակորեն պատկերացում կազմելու քաղաքականության, նրա էության ու կառուցվածքի վերաբերյալ, կատարել վերլուծություններ, համեմատություններ քաղաքագիտության բոլոր հարցերի վերաբերյալ, նորացնել և փոխանցել մասնագիտական գիտելիքը, նոր գաղափարներ առաջ քաշի, աշխատի թիմում:

Կտիրապետի քաղաքագիտությունն առարկայի կարևորագույն խնդիրներին, առարկայի նպատակներին, նրա տեղին ու դերին, Բուհում հասարակագիտական կրթության կազմակերպման ժամանակակից մոտեցումներին և առանձնահատկություններին, Գնահատման գործիքների կիրառելու հմտությամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները: Թեմա 2 Քաղաքականության սուբյեկտի էությունը և ձևերը: Թեմա 3. Հասարակության իրավաքաղաքական համակարգը, նրա տիպերը: Թեմա 4. Պետություն, նրա տիպերը և ձևերը: Թեմա 5. Քաղաքական իշխանություն: Թեմա 6. Հասարակական-քաղաքական կազմակերպություններ: Թեմա 7. Անցումային հասարակության քաղաքական համակարգը: Թեմա 8. Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Թեմա 9. Քաղաքական մշակույթ, ձևերը և ֆունկցիաները: Թեմա10. Մարդու դերը քաղաքականության մեջ:

II Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ **ԻՏՄՄ/բ-13663ամակարգչից օգտվելու հնտություններ (2 կրեդիտ)**

Շաբաթական 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և 24 ժամ գործնական պարապմունք)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողին ծանոթացնել համակարգչի կառուցվածքին և աշխատանքի հիմնական սկզբունքներին: Ուսանողի մոտ ձևավորել համակարգչից օգտվելու հիմնական հմտությունները: Ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ ծրագրային և ինֆորմացիոն ապահովման մասին, ինչպես նաև ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր համակարգչի օգնությամբ մասնագիտության մեջ գործնական հետազոտություններ ու վերլուծություններ կատարելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա համակարգչի կառուցվածքի և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները.
2. կհմանա, թե ինչ է օպերացիոն համակարգը, բազմախնդրայնությունը, որոնք են տեքստային և գրաֆիկական խմբագիրների աշխատանքների սկզբունքների տարբերությունը, Windows օպերացիոն համակարգի և Word, Excel, PowerPoint ծրագրերի հետ աշխատելու հիմնական սկզբունքները.
3. կկարողանա ինքնուրույն կատարել իր թղթավարությունը (կուրսային, ավարտական աշխատանքներ, հաշվարկների կատարում, զեկուցումների համար սլայդների պատրաստում և այլն):

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ներածություն: Գաղափար ինֆորմացիայի մասին: Ինֆորմացիայի չափի միավորները: Թեմա 2. Հաշվողական տեխնիկայի էվոլյուցիան: Պրոցեսոր: Թեմա 3. Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: Թեմա 4. Ներքին և արտաքին հիշողություն: Թեմա 5. MS Office ծրագրային համակարգը (MS Word, Excel ծրագրեր):

ԸՖՂ/բ-0875Քաղաքաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն և 14 ժամ գործնական պարապմունք)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացների նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ԱԻ-ում (երկրաշարժ, ջրհեղեղ, հրդեհներ, արտադրական և տրանսպորտային վթարներ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում և այլն) և պատերազմական պայմաններում պաշտպանվելու ձևերին և մեթոդներին, նաև փրկարարական աշխատանքների ժամալներին, բովանդակությամբ և կատարմամբ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է կարողանա ստեղծված ԱԻ-ում և պատերազմական պայմաններում ժամանակին և ճիշտ իրականացնել պաշտպանվելու ձևերն ու մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. ԱԻ-ի նախարարության կառուցվածքը և խնդիրները: Թեմա 2. ԱԻ-ները, նրանց բնութագրերը և կանխարգելման միջոցառումները: Թեմա 3. Բնակչության գործողությունները ահաբեկչությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: Թեմա 4. Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: Թեմա 5. Բնակչության պաշտպանության կազմակերպումը ԱԻ-ների և պատերազմի ժամանակ: Թեմա 6. ԱԻ-ի և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: Թեմա 7. Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը ԱԻ-ի և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը:

ԲԱ/բ-0913Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար պարապմունք)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել բնապահպանական աշխարհայացք՝ ուսանողներին ծանոթացնելով բնապահպանություն գիտության պատմությանը, բնական համակարգերի կազմավորման, գործունեության հիմունքներին, բնություն-հասարակություն համակարգում բնապահպանության հիմնախնդիրներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնապահպանության՝ որպես գիտության ձևավորման, կենդանիների և բույսերի էկոլոգիայի, էկոհամակարգի, կենսացենոզի և նոստրաֆերայի ուսմունքների, մարդկության կայուն զարգացման սկզբունքների մասին.

2. կհասկանա բնական և անթրոպոգեն էկոհամակարգերի զարգացման ընդհանուր սկզբունքները և օրինաչափությունները.

3. կկարողանա վերլուծել էկոլոգիական վիճակը և գալ համապատասխան եզրակացությունների, կատարել ջրի, հողի և օդի ֆիզիկական, քիմիական և կենսաբանական անալիզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Բնապահպանությունը և նրա կայացման պատմությունը: Թեմա 2. Օրգանիզմի և միջավայրի միջև փոխազդեցությունները: Թեմա 3. Պոպուլյացիաների էկոլոգիա: Թեմա 4. Համակեցություններ: Թեմա 5. Նյութերի երկրաբանական և կենսաբանական շրջապտույտը: Թեմա 6. Կենսոլորտ: Թեմա 7. Կենսոլորտի էվոլյուցիայի հիմնական ուղղությունները: Թեմա 8. Կենսոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցությունները: Թեմա 9. Անթրոպոգեն ազդեցությունները մթնոլորտի և կլիմայի վրա: Թեմա 10. Անթրոպոգեն ազդեցությունները ջրոլորտի վրա: Թեմա 11. Անթրոպոգեն ազդեցությունները լիթոսֆերայի վրա: Թեմա 12. Անթրոպոգեն ազդեցությունները համակեցությունների վրա: Թեմա 13. Կենսոլորտի վրա ազդեցության հատուկ ձևեր: Թեմա 14. Բնության պահպանության և ռացիոնալ բնօգտագործման հիմնական սկզբունքները: Թեմա 15. Էկոլոգիան և մարդու առողջությունը: Թեմա 16. Էկոլոգիա և տնտեսագիտություն: Թեմա 17. Բնության պահպանություն և գլոբալիզացիա:

Կամընտրական դասընթաց

Կամընտրական դասընթաց (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ գործնական աշխատանք)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում

Նպատակը.

1. Անհրաժեշտ հմտություններ և կարողություններ աղետների օջախում տուժածներին առաջին և մինչբժշկական օգնություն ցույց տալու վերաբերյալ
2. Տուժածի վիճակի վերահսկում
3. Տուժվածի և հիվանդի խնամքի կանոնների յուրացում

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

պետք է իմանա.

- Հիվանդությունների առաջացման պատճառները և կանխարգելիչ միջոցառումները
- Արտակարգ իրավիճակներում կողմնորոշված և ճիշտ բուժօգնություն կազմակերպելու կանոնները
Առողջ ապրելակերպի կանոնները

պետք է կարողանա.

- ✓ Ձեռք բերված տեսական և գործնական գիտելիքների կիրառում:
- ✓ Տիրապետի առաջին օգնության կազմակերպման կանոններին
- ✓ Կատարել ստամոքսի լվացում, վիրակապում, բեկակալների տեղադրում, հոգնա,
- ✓ Ջերմաչափում, պուլսի որոշում, զ/ճ չափում
- ✓ Այրվածքի մակերեսի և խորության որոշում
- ✓ Առաջին օգնության կազմակերպում ցրտահարված տուժվածի մոտ
- ✓ Լարանի ճիշտ տեղադրում

պետք է տիրապետի.

- ✓ Կարողանա գիտական հարցերի վերբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ
- ✓ Տիրապետի Առողջ ապրելակերպի կանոններին
- ✓ Տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում և կենցաղում ճիշտ, գրագետ, արագ բուժօգնություն կազմակերպելու կանոններին
- ✓ Տիրապետի հիգիենայի կանոններին
- ✓ Տիրապետի հիվանդի/ տուժվածի/ խնամքի կանոններին :

Բովանդակություն

Թեմա 1. Օրգանիզմի հիմնական օրգան համակարգերի կառուցվածքը և ֆունկցիան: Հասկացություն հիվանդության մասին: Դեղանյութեր: Դեղանյութերի ներմուծման եղանակները: Մարմնի ջերմության չափում: Պուլսի որոշում: Թեմա 2. Սիրտ-անոթային համակարգի հիվանդություններ, կանխարգելումը: Հիվանդների խնամքը: Արյան շրջանառության վրա ազդող միջոցներ: ՋՃ չափումը: Թեմա 3. Շնչառական համակարգի հիվանդություններ, կանխարգելումը: Հիվանդների խնամքը: Շնչառության հաճախականության որոշումը: Թեմա 4. Մարսողական համակարգի հիվանդություններ, կանխարգելումը: Հիվանդների խնամքը: Ստամոքսի լվացում: Հոգնա: $\hat{A} \gg \hat{U}^3$ 5. Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ, կանխարգելումը: Հիվանդների խնամքը: $\hat{A} \gg \hat{U}^3$ 6. Կենցաղային թունավորումներ: Առաջին բուժօգնության կազմակերպումը: $\hat{A} \gg \hat{U}^3$ 7. Վնասվածքներ: Այրվածքներ: Ջերմային խանգարումներ: Ջրահեղձում: Առաջին բուժօգնության կազմակերպումը: $\hat{A} \gg \hat{U}^3$ 8. Արյունահոսություններ: Դադարեցման եղանակները: Ռեզուս գործոն, արյան խմբեր: $\hat{A} \gg \hat{U}^3$ 9. Վերքային ինֆեկցիա: $\text{ÆY} \gg \text{I} \text{ó} \text{Ç} \text{á} \text{Y} \text{ Ñ} \text{Ç} \text{í} \text{³} \text{Y} \text{ 'á} \text{ó} \text{Á} \text{Ú} \text{á} \text{ó} \text{Y} \text{Y} \gg \text{ñ}$: Հականեխություն և աննեխություն: Վիրակապություններ: $\hat{A} \gg \hat{U}^3$ 10. Կլինիկական մահ: Վերակենդանացման միջոցառումներ: Հասկացություն վնասվածքային շոկի մասին: ՄԻԱՎ_ՁԻԱՀ: Տուբերկուլոզ: Առողջ ապրելակերպի կանոնները :

Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն

Նպատակը.

Անհրաժեշտ հմտություններ և կարողություններ աղետների օջախում տուժածներին առաջին և մինչըժշկական օգնություն ցույց տալու վերաբերյալ

2. Տուժածի վիճակի վերահսկում
- 3 . Տուժվածի և հիվանդի խնամքի կանոնների յուրացում

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

պետք է իմանա.

- Տուժածի վիճակը վերահսկելու կանոնները
- Հիվանդությունների առաջացման պատճառները և կանխարգելիչ միջոցառումները
- Արտակարգ իրավիճակներում կողմնորոշված և ճիշտ բուժօգնություն կազմակերպելու կանոնները

պետք է կարողանա.

- ✓ Ձեռք բերված տեսական և գործնական գիտելիքների կիրառում:

- ✓ Տիրապետի առաջին օգնության կազմակերպման կանոններին
- ✓ Կատարել վիրակապում, լարանի տեղադրում, բեկակալների տեղադրում
- ✓ Կատարել ստամոքսի լվացում, հոգնա,
- ✓ Ջերմաչափում, պուլսի որոշում, զ/ճ չափում
- ✓ Այրվածքի մակերեսի և խորության որոշում
- ✓ Առաջին օգնության կազմակերպում ցրտահարված տուժվածի մոտ

Տուժածի տեղափոխում

պետք է տիրապետի.

- ✓ Կարողանա գիտական հարցերի վերբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ
- ✓ Տիրապետի Առողջ ապրելակերպի կանոններին
- ✓ Տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում և կենցաղում ճիշտ, գրագետ, արագ բուժօգնություն կազմակերպելու կանոններին
- ✓ Տիրապետի հիգիենայի պահպանման կանոններին
- ✓ Տիրապետի տուժվածի ինամքի կանոններին

Բովանդակություն.

Â»Ս³ 1. Հասկացություն հիվանդության մասին: Հիվանդի քննության մեթոդները: Â»Ս³ 2. Միրտանոթային համակարգի հիվանդություններ: Â»Ս³ 3. Շնչառական համակարգի հիվանդություններ: Â»Ս³ 4. Մարսողական համակարգի հիվանդություններ: Â»Ս³ 5. Թունավորումներ: Â»Ս³ 6. Վնասվածքներ: Â»Ս³ 7. Ջերմային խանգարումներ: Â»Ս³ 8. Արյունահոսություն: Â»Ս³ 9. Վիրակապություններ: Վերակենդանացման միջոցառումներ: Â»Ս³ 10. Առողջ ապրելակերպի կանոնները: Սեռավարակներ: Անվտանգ սեռական կապեր: Պրոֆեսիոնալ հիվանդություններ: Ինֆեկցիոն հիվանդություններ:

III Ընդհանուր մասնագիտական առարկաներ

Յ/բ-0300 Ընդհանուր հոգեբանություն –5 կրեդիտ

Պասախոսություն –32 ժամ, սեմինար - 32 ժամ, (շաբաթական 4 ժամ)

4-րդ կիսամյակ,ստուգարք

Նպատակը.

1. Ուսանողներին զինել գիտելիքներով հոգեբանության մասին:

2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, հոգեբանական և մեթոդական գիտելիքները:

3. Ուսանողներին գաղափար տալ հոգեբանության առարկայի, խնդիրների, հոգեկանի և հոգեկան գործընթացների զարգացման օրինաչափությունների մասին:

4. Սովորեցնել ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- ✓ ցուցաբերել հոգեբանության առարկայի, հոգեբանության հիմնական մեթոդների իմացություն,
- ✓ դրսևորել գիտելիքներ իմացական և հուզականային գործընթացների, անձի հոգեկան վիճակների ու հատկությունների վերաբերյալ:

Բովանդակություն

Թեմա1. Ընդհանուր հոգեբանության առարկան, ծագումն ու զարգացումը

Թեմա2. Ժամանակակից հոգեբանության կառուցվածքը և մեթոդները

Թեմա3. Հոգեկանի և գիտակցության ծագումն ու զարգացումը

Թեմա4. Անձնավորություն

Թեմա5. Գործունեություն

Թեմա6. Խումբ և կոլեկտիվ

Թեմա7. Հաղորդակցում և խոսք

Թեմա8. Ուշադրություն

Թեմա9. Զգայություն

Թեմա10. Ընթրնում

Թեմա11. Հիշողություն

Թեմա12. Մտածողություն

Թեմա13. Երևակայություն: Երևակայության դերը ստեղծագործական գործունեության մեջ:

1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ գծանկարչական ընդհանուր կարողությունների, հմտությունների և կարողությունների ձևավորում: Ուսանողին պատրաստել ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի հիմնական, օժանդակ, առանցքային գծերով կառուցման սկզբունքներին, շտրիխապատման հիմունքներին, շրջապատող իրականությունը տեսնելու և այն պատկերելու, վերարտադրելու կարողությամբ,
- կարողանա տիրապետել աշխատանքային կուլտուրայի հիմունքներին,
- կարողանա կատարել ինքնուրույն աշխատանքներ՝ հենվելով իրենց ձեռք բերած հմտությունների և կարողությունների վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գծանկարը որպես կերպարվեստի հիմք: Կառուցողական գծանկարը, օդային և գծային հեռանկարը, դրանց կիրառումը և հիմնական դրույթները: **Թեմա 2.** Առնվազն երկու գիպսե երկրաչափական մարմինների կառուցողական գծանկար: **Թեմա 3.** Կենցաղային առարկաների ճեպանկարներ: Լուսաստվերի նշանակությունը ծավալի ստեղծման գործում, առարկաների տարածական դիրքը գծանկարում: **Թեմա 4.** Երկու գիպսե երկրաչափական առարկաներից նատյուրմորտի գծանկար: **Թեմա 5.** Միջին բարդության գիպսե զարդաքանդակի գծանկար: **Թեմա 6.** Ծալքերով կտորի գծանկար: Ծալքերով կտորի վրա կենցաղային երկու առարկայի և գիպսե զարդաքանդակով նատյուրմորտի գծանկար: **Թեմա 7.** Մարդու ֆիգուրայի ճեպանկարներ ինտերյերում: **Թեմա 8.** Ճեպանկարի դերը գեղարվեստական ընկալման համակարգում: Ճեպանկարային նյութերի և տեխնիկայի բազմազանությունը: Տարբեր ֆոնի, ծավալի և ֆակտուրայի առարկաների ճեպանկարներ:

Ա/բ-0380 1. Գծանկարչություն –II 6 կրեդիտ

Գործնական - 84 ժամ, (շաբաթական 5 ժամ)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ գծանկարչական ընդհանուր կարողությունների, հմտությունների և կարողությունների ձևավորում: Ուսանողին պատրաստել ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողները պետք է.

- կարողանան ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, տիրապետեն հիմնական, օժանդակ, առանցքային գծերով կառուցման սկզբունքներին, շտրիխապատման հիմունքներին, շրջապատող իրականությունը տեսնելու և այն պատկերելու, վերարտադրելու կարողությամբ,
- կարողանան տիրապետել աշխատանքային կուլտուրայի հիմունքներին,
- կարողանան կատարել ինքնուրույն աշխատանքներ՝ հենվելով իրենց ձեռք բերած հմտությունների և կարողությունների վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Տարբեր տոնայնության, ծավալի և ֆակտուրայի առարկաներից կազմված մատյուրմորտի գծանկար: ***Թեմա 2.*** Նախնական տեղեկություններ մարդու գլխի անատոմիական կառուցվածքի մասին: ***Թեմա 3.*** Գիպսե դիմակի գծանկար /Միքելանջելո՝ «Դավիթ»/: ***Թեմա 4.*** Կենդանիների և թռչունների անատոմիական կառուցվածքի առանձնահատկությունները, դրանց ճեպանկարային պատկերումը և պատկերումը որպես գծանկար: ***Թեմա 5.*** Մարդու գանգի անատոմիական կառուցվածքը: Գանգի ուղեղային և դիմային ոսկրերի կառուցվածքն ու կառուցման օրինաչափությունները գծանկարում: Գանգի գծային պատկերումը երեք դիրքից: ***Թեմա 6.*** Գիպսե գլխի գծանկար: ***Թեմա 7.*** Մարդու գլխի ճեպանկարներ բնօրինակից:

Ա/բ-0380 2. Գծանկարչություն III -6 կրեդիտ

Գործնական -87 ժամ, (շաբաթական 5 ժամ)

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակ
ը.

Ուսանողների մոտ գծանկարչական ընդհանուր կարողությունների, հմտությունների և կարողությունների ձևավորում: Ուսանողին պատրաստել ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
 - տիրապետի հիմնական, օժանդակ, առանցքային գծերով կառուցման սկզբունքներին, շտրիխապատման հիմունքներին, շրջապատող իրականությունը տեսնելու և այն պատկերելու, վերարտադրելու կարողությամբ,
- կարողանա տիրապետել աշխատանքային կուլտուրայի հիմունքներին,
- կարողանա կատարել ինքնուրույն աշխատանքներ՝ հենվելով իրենց ձեռք բերած հմտությունների և կարողությունների վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ընդհանրացում և տեղայնացում: Ուսումնական գծանկարի բովանդակության ընկալում: Գիպսե գլխի գծանկար՝ վառ արտահայտված դիմանկարային ինքնատիպ կողմերով /Վոլտեր/ : **Թեմա 2.** Մարդու գլխի ճեպանկարներ բնօրինակից: **Թեմա 3.** Ստատիկ վիճակներում մարդու ֆիգուրայի ճեպանկարներ: **Թեմա 4.** Ինտերյերի կառուցողական գծանկար: **Թեմա 5.** Մարդու գլխի մկանախումբը, դրա ազդեցությունը պլաստիկայի վրա: **Թեմա 6.** Մարդու գլխի անատոմիական մոդելի գծանկար /Էկորշե, Յուդոն/: **Թեմա 7.** Նախորդ առաջադրանքը՝ հիշողությամբ: **Թեմա 8.** Մարդու գլխի գծանկար բնօրինակից: **Թեմա 9.** Տարբեր տարիքի և սեռի մարդկանց ճեպանկար-դիմանկարներ: **Թեմա 10.** Ծերունու գլխի գծանկար բնօրինակից: Նախորդ առաջադրանքը հիշողությամբ:

Ա/բ-0380 3. Գծանկարչություն IV -3 կրեդիտ

Գործնական - 51 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ գծանկարչական ընդհանուր կարողությունների, հմտությունների և կարողությունների ձևավորում: Ուսանողին պատրաստել ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,

- տիրապետի հիմնական, օժանդակ, առանցքային գծերով կառուցման սկզբունքներին, շտրիխապատման հիմունքներին, շրջապատող իրականությունը տեսնելու և այն պատկերելու, վերարտադրելու կարողությամբ,
- կարողանա տիրապետել աշխատանքային կուլտուրայի հիմունքներին,
- կարողանա կատարել ինքնուրույն աշխատանքներ՝ հենվելով իրենց ձեռք բերած հմտությունների և կարողությունների վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մարդու գլխի ճեպանկարներ տարբեր դիրքերից: ***Թեմա 2.*** Կնոջ գլխի գծանկար բնօրինակից: ***Թեմա 3.*** Քաղաքային տրանսպորտի, շինարարական տեխնիկայի ճեպանկարներ: ***Թեմա 4.*** Հիմնական տեղեկություններ գծանկարային նյութերի և տեխնիկայի մասին: ***Թեմա 5.*** Տարեց մարդու գլխի գծանկար՝ ռակուրսի մեջ: ***Թեմա 6.*** Մարդու ֆիգուրայի ճեպանկարներ՝ ստատիկ և դինամիկ վիճակներում: ***Թեմա 7.*** Ստեղծագործական մոտեցման խնդիրները գծանկարում: ***Թեմա 8.*** Բնորդի գլխի գծանկար, տիպային առանձնահատկությունների բացահայտում:

Ա/բ-0380 4. Գծանկարչություն V- 3 կրեդիտ

Գործնական- 50 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ գծանկարչական ընդհանուր կարողությունների, հմտությունների և կարողությունների ձևավորում: Ուսանողին պատրաստել ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի հիմնական, օժանդակ, առանցքային գծերով կառուցման սկզբունքներին, շտրիխապատման հիմունքներին, շրջապատող իրականությունը տեսնելու և այն պատկերելու, վերարտադրելու կարողությամբ,
- կարողանա տիրապետել աշխատանքային կուլտուրայի հիմունքներին,
- կարողանա կատարել ինքնուրույն աշխատանքներ՝ հենվելով իրենց ձեռք բերած հմտությունների և կարողությունների վրա:

Բովանդակություն

ը.

Թեմա 1. Հագուստով մարդու ֆիզուրայի ճեպանկարներ: **Թեմա 2.** Դիմանկար: Դիմանկարային պատկերման առանձնահատկությունները: **Թեմա 3.** Կնոջ դեմքի գծանկար՝ վառ արտահայտված տիպային առանձնահատկություններով: **Թեմա 4.** Բնորդի գլխի գծանկար: **Թեմա 5.** Դիմանկարային ճեպանկարներ: **Թեմա 6.** Մարդու կմախքի անատոմիական վերլուծությունը ուսումնական գծանկարի խնդիրների շրջանակում: **Թեմա 7.** Անատոմիական մոդելից մարդու կմախքի գծանկար: **Թեմա 8.** Դիմամիկ վիճակներում մարդու կմախքի ճեպանկարներ երևակայությամբ:

Ա/բ-0380 5. Գծանկարչություն VI- 5 կրեդիտ

Գործնական- 80 ժամ, (շաբաթական 5 ժամ)

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ գծանկարչական ընդհանուր կարողությունների, հմտությունների և կարողությունների ձևավորում: Ուսանողին պատրաստել ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողները պետք է.

- կարողանան ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետեն հիմնական, օժանդակ, առանցքային գծերով կառուցման սկզբունքներին, շտրիխապատման հիմունքներին, շրջապատող իրականությունը տեսնելու և այն պատկերելու, վերարտադրելու կարողությամբ,
- կարողանան տիրապետել աշխատանքային կուլտուրայի հիմունքներին,
- կարողանան կատարել ինքնուրույն աշխատանքներ՝ հենվելով իրենց ձեռք բերած հմտությունների և կարողությունների վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մարդու գլխի պատկերման մեթոդական հաջորդականությունը: **Թեմա 2.** Հագուստով մարդու ֆիզուրայի ճեպանկարներ ստատիկ և դինամիկ վիճակներում: **Թեմա 3.** Ուսումնական գծանկար: **Թեմա 4.** Գիպսե մոդելից մարդու ձեռքի գծանկար: **Թեմա 5.** Բնորդի նախաբազկի, դաստակի և ֆալանգների գծանկար: **Թեմա 6.** Գիպսե մոդելից մարդու ոտքի գծանկար: **Թեմա 7.** Մարդու մարմնի գծանկար բնօրինակից՝ անատոմիական շեշտադրումով: **Թեմա 8.** Մարդու ֆիզուրայի ճեպանկարներ բնօրինակից:

Ա/բ-0380 6. Գծանկարչություն VII- 4 կրեդիտ

Գործնական - 60 ժամ, (շաբաթական 4 ժամ)

7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ գծանկարչական ընդհանուր կարողությունների, հմտությունների և կարողությունների ձևավորում: Ուսանողին պատրաստել ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի հիմնական, օժանդակ, առանցքային գծերով կառուցման սկզբունքներին, շտրիխապատման հիմունքներին, շրջապատող իրականությունը տեսնելու և այն պատկերելու, վերարտադրելու կարողությամբ,
- կարողանա տիրապետել աշխատանքային կուլտուրայի հիմունքներին,
- կարողանա կատարել ինքնուրույն աշխատանքներ՝ հենվելով իրենց ձեռք բերած հմտությունների և կարողությունների վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մարդու մարմնի ծավալների վերլուծությունը գծանկարում: ***Թեմա 2.*** Կանգնած դիրքում կանացի ֆիգուրայի գծանկար: ***Թեմա 3.*** Նստած դիրքում տղամարդու ֆիգուրայի գծանկար: ***Թեմա 4.*** Մարդու ֆիգուրայի տարածական խնդիրների լուծումը ինտերյերում: Բնորդի գծանկար կենցաղային առարկաների միջավայրում: ***Թեմա 5.*** Բնօրինակից մարդու ֆիգուրայի թեմատիկ ճեպանկարներ: ***Թեմա 6.*** Բարդ շարժման մեջ մարդու ֆիգուրայի գծանկար:

Ա/բ-0380 7. Գծանկարչություն- VIII - 4

կրեդիտ Գործնական 80 ժամ,

(շաբաթական 5 ժամ)

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ գծանկարչական ընդհանուր կարողությունների, հմտությունների և կարողությունների ձևավորում: Ուսանողին պատրաստել ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի հիմնական, օժանդակ, առանցքային գծերով կառուցման սկզբունքներին, շտրիխապատման հիմունքներին, շրջապատող իրականությունը տեսնելու և այն պատկերելու, վերարտադրելու կարողությամբ,

:

- կարողանա տիրապետել աշխատանքային կուլտուրայի հիմունքներին,
- կարողանա կատարել ինքնուրույն աշխատանքներ՝ հենվելով իրենց ձեռք բերած հմտությունների և կարողությունների վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Բարդ շարժման մեջ մարդու ֆիզուրայի գծանկար: ***Թեմա 2.*** Ուսումնական և ստեղծագործական խնդիրները և դրանց փոխկապակցումը գծանկարում: Մարդու ֆիզուրայի գծանկար ինտերյերում: ***Թեմա 3.*** Ինտերյերում հագուստով մարդու գծանկար թեմատիկ բովանդակությամբ: ***Թեմա 4.*** Թեմատիկ բովանդակությամբ փողոցային բազմաֆիզուր տեսարանների ճեպանկարներ: ***Թեմա 5.*** Մարդու ֆիզուրայի գծանկար շարժման մեջ: ***Թեմա 6.*** Մարդու ֆիզուրայի ճեպանկարներ բազմաբնույթ շարժումների մեջ:

Ա/բ-0381 Գունանկարչություն I -4 կրեդիտ

Գործնական 60 ժամ, (շաբաթական 4 ժամ)

1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ձարգացնել առաջադրանքները արագ ընկալելու և արդյունավետ, նպատակասլաց վերլուծելու փորձը, ներդաշնակել ընկալման տրամաբանական և հուզական կողմերը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել տրված առաջադրանքների կատարմանը,
- կարողանա ինքնուրույն ընկալել և վերարտադրել պատկերվող օբյեկտների ձևը, կառուցվածքը, գունային առանձնահատկությունները,
- կարողանա լուծել նկարի կոմպոզիցիոն կառուցվածքը և գործնականում կիրառել հեռանկարչության և լուսաստվերի իմացությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հասկացություն գունանկարի մասին: Իրապաշտական գեղանկարչության խնդիրները: ***Թեմա 2.*** Երկրաչափական մարմիններից նատյուրմորտ չեզոք ֆոնի վրա: ***Թեմա 3.*** Գաղափար գունային սպեկտորի մասին: Աքրոմատիկ և քրոմատիկ գույներ, սառը և տաք երանգներ, ջրաներկի տեխնիկան, նատյուրմորտ գույնով մոտ առարկաներից, նատյուրմորտ հակադիր գունային գամմայով: ***Թեմա 4.*** Գունային գամմա: Կոլորիտը որպես գեղանկարի կարևորագույն որակ և արտահայտչականության միջոց: ***Թեմա 5.*** Նատյուրմորտ լույսին

հակառակ երանգավորումով:

**Ա/բ-0381 Գունանկարչություն II-6 կրեդիտ
գործնական 84 ժամ, (շաբաթական 5
ժամ) 2-րդ կիսամյակ, քննություն**

Նպատակը.

Ձարգացնել առաջադրանքները արագ ընկալելու և արդյունավետ, նպատակասլաց վերլուծելու փորձը, ներդաշնակել ընկալման տրամաբանական և հուզական կողմերը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել տրված առաջադրանքների կատարմանը,
- կարողանա ինքնուրույն ընկալել և վերարտադրել պատկերվող օբյեկտների ձևը, կառուցվածքը, գունային առանձնահատկությունները,
- կարողանա լուծել նկարի կոմպոզիցիոն կառուցվածքը և գործնականում կիրառել հեռանկարչության և լուսաստվերի իմացությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Տարածության պատկերումը գեղանկարում: Նատյուրմորտ ինտերիերում: Գունավոր ֆոնի վրա սպիտակ առարկաներով նատյուրմորտ: ***Թեմա 2.*** Նատյուրմորտ հակադիր գունային գամմայով՝ հիմնականում սառը տոների գերակշռությամբ: ***Թեմա 3.*** Գիպսե զարդաքանդակով նատյուրմորտ որոշակի գունային գամմայով: ***Թեմա 4.*** Պլեներում գարնանային բնանկարների էտյուդներ:

**Ա/բ-0381 Գունանկարչություն III -6
կրեդիտ Գործնական 87 ժամ,
(շաբաթական 5ժամ) 3-րդ կիսամյակ,
քննություն**

Նպատակը.

Ձարգացնել առաջադրանքները արագ ընկալելու և արդյունավետ, նպատակասլաց վերլուծելու փորձը, ներդաշնակել ընկալման տրամաբանական և հուզական կողմերը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել տրված առաջադրանքների կատարմանը,

:

- կարողանա ինքնուրույն ընկալել և վերարտադրել պատկերվող օբյեկտների ձևը, կառուցվածքը, գունային առանձնահատկությունները,
- կարողանա լուծել նկարի կոմպոզիցիոն կառուցվածքը և գործնականում կիրառել հեռանկարչության և լուսաստվերի իմացությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Դիմացից լուսավորված 2-3 առարկաների նատյուրմորտ: ***Թեմա 2.*** Լույսին հակառակ նատյուրմորտ: ***Թեմա 3.*** Նատյուրմորտ կենցաղային իրերից, առարկաներից: ***Թեմա 4.*** Նատյուրմորտ խոհանոցային առարկաներից:

Ա/բ-0381 Գունանկարչություն IV -3

կրեդիտ Գործնական -51ժամ,

(շաբաթական 3 ժամ) 4-րդ կիսամյակ,

քննություն

Նպատակը.

Զարգացնել առաջադրանքները արագ ընկալելու և արդյունավետ, նպատակասլաց վերլուծելու փորձը, ներդաշնակել ընկալման տրամաբանական և հուզական կողմերը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել տրված առաջադրանքների կատարմանը,
- կարողանա ինքնուրույն ընկալել և վերարտադրել պատկերվող օբյեկտների ձևը, կառուցվածքը, գունային առանձնահատկությունները,
- կարողանա լուծել նկարի կոմպոզիցիոն կառուցվածքը և գործնականում կիրառել հեռանկարչության և լուսաստվերի իմացությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Նատյուրմորտ ինտերյերում` ոչ բարդ առարկաներով: ***Թեմա 2.*** Նատյուրմորտ գիպսե գլխով: ***Թեմա 3.*** Բնորդի գլխի էտյուդ: ***Թեմա 4.*** Բնորդի գլխի էտյուդ` չեզոք ֆոնի վրա: ***Թեմա 5.*** Գունավոր ֆոնի վրա Կանացի դիմանկար:

Ա/բ-0381 Գունանկարչություն V -3

կրեդիտ Գործնական 50 ժամ,

(շաբաթական 3 ժամ) 5-րդ կիսամյակ,

քննություն

Նպատակը.

Զարգացնել առաջադրանքները արագ ընկալելու և արդյունավետ, նպատակասլաց վերլուծելու փորձը, ներդաշնակել ընկալման տրամաբանական և հուզական կողմերը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել տրված առաջադրանքների կատարմանը,
- կարողանա ինքնուրույն ընկալել և վերարտադրել պատկերվող օբյեկտների ձևը, կառուցվածքը, գունային առանձնահատկությունները,
- կարողանա լուծել նկարի կոմպոզիցիոն կառուցվածքը և գործնականում կիրառել հեռանկարչության և լուսաստվերի իմացությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Տարեց մարդու էություն: **Թեմա 2.** Տղամարդու ֆիզուրայի էությունը նստած վիճակում:

Թեմա 3. Բնորդի էությունը՝ ձեռքերի կոմպոզիցիոն լուծումներով: **Թեմա 4.** Մարդու ֆիզուրան ինտերյերում: **Թեմա 5.** Մարդու ֆիզուրայի կարճատև էությունը:

Ա/բ-0381 Գունանկարչություն VI-5

Կրեդիտ Գործնական 80 ժամ,

(շաբաթական 5 ժամ) 6-րդ կիսամյակ,

քննություն

Նպատակը.

Ձարգացնել առաջադրանքները արագ ընկալելու և արդյունավետ, նպատակասլաց վերլուծելու փորձը, ներդաշնակել ընկալման տրամաբանական և հուզական կողմերը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել տրված առաջադրանքների կատարմանը,
- կարողանա ինքնուրույն ընկալել և վերարտադրել պատկերվող օբյեկտների ձևը, կառուցվածքը, գունային առանձնահատկությունները,
- կարողանա լուծել նկարի կոմպոզիցիոն կառուցվածքը և գործնականում կիրառել հեռանկարչության և լուսաստվերի իմացությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Բնորդի էությունը՝ ձեռքերի կոմպոզիցիոն լուծումներով: **Թեմա 2.** Մարդու ֆիզուրան ինտերյերում: **Թեմա 3.** Մարդու ֆիզուրայի կարճատև էությունները: **Թեմա 4.** Մարդու ֆիզուրան շարժման մեջ: **Թեմա 5.** Քաղաքային բնանկարի կարճատև էությունները: **Թեմա 6.** Գունանկար տեմպերայով: Ինտերյերի մի հատվածի գեղանկարչական պատկերում: **Թեմա 7.** Չեզոք ֆոնի վրա մարդու դիմանկարի էությունը: **Թեմա 8.** Հագուստով տղամարդու էությունը չեզոք ֆոնի վրա: **Թեմա 9.** Հագուստով ֆիզուրայի էությունը լույսին հակառակ: **Թեմա 10.**

Կանացի դիմանկար գունագեղ ֆոնի վրա: **Թեմա 11.** Ֆիգուրայի էտյուդ նատյուրմորտի ֆոնի վրա: **Թեմա 12.** Երկֆիգուր կոմպոզիցիոն էտյուդ կենցաղային առարկաներով: **Թեմա 13.** Գարնանային կարճատև էտյուդներ: **Թեմա 14.** Գլխի էտյուդի հաջորդականությունը; **Թեմա 15.** Բնորդի գլխի էտյուդ չեզոք ֆոնի վրա:

Ա/բ-0381 Գունանկարչություն VII-4

կրեդիտ Գործնական 60 ժամ,

(շաբաթական 4 ժամ) 7-րդ կիսամյակ,

քննություն

Նպատակը.

Ձարգացնել առաջադրանքները արագ ընկալելու և արդյունավետ, նպատակասլաց վերլուծելու փորձը, ներդաշնակել ընկալման տրամաբանական և հուզական կողմերը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել տրված առաջադրանքների կատարմանը,
- կարողանա ինքնուրույն ընկալել և վերարտադրել պատկերվող օբյեկտների ձևը, կառուցվածքը, գունային առանձնահատկությունները,
- կարողանա լուծել նկարի կոմպոզիցիոն կառուցվածքը և գործնականում կիրառել հեռանկարչության և լուսաստվերի իմացությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գունանկար տեմպերայով: **Թեմա 2.** Ինտերյերի մի հատվածի գեղանկարչական պատկերում: **Թեմա 3.** Բնորդի գլխի էտյուդ ընդհանրացված ձևերի մեջ: **Թեմա 4.** Բնանկարի էտյուդ / տեմպերա/: **Թեմա 5.** Ոչ բարդ նատյուրմորտ: **Թեմա 6.** Տարեց բնորդի էտյուդ մուգ ֆոնի վրա: **Թեմա 7.** Կանացի գլխի էտյուդ գունավոր ֆոնի վրա: **Թեմա 8.** Բնորդի իրանի էտյուդ: **Թեմա 9.** Կոմպոզիցիոն խնդիրներ դիմանկարի մեջ: **Թեմա 10.** Ֆիգուրայի էտյուդ մուգ ֆոնի վրա: **Թեմա 11.** Գույնով մարդու գլխի ճեպանկարներ:

Ա/բ-0381 Գունանկարչություն VIII-4

կրեդիտ Գործնական 80 ժամ,

(շաբաթական 5 ժամ) 8-րդ կիսամյակ,

ստուգարք

Նպատակը.

Ձարգացնել առաջադրանքները արագ ընկալելու և արդյունավետ, նպատակասլաց վերլուծելու փորձը, ներդաշնակել ընկալման տրամաբանական և հուզական կողմերը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել տրված առաջադրանքների կատարմանը,
- կարողանա ինքնուրույն ընկալել և վերարտադրել պատկերվող օբյեկտների ձևը, կառուցվածքը, գունային առանձնահատկությունները,
- կարողանա լուծել նկարի կոմպոզիցիոն կառուցվածքը և գործնականում կիրառել հեռանկարչության և լուսաստվերի իմացությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գունանկար տեմպերայով: ***Թեմա 2.*** Ինտերյերի մի հատվածի գեղանկարչական պատկերում: ***Թեմա 3.*** Բնորդի գլխի էտյուդ ընդհանրացված ձևերի մեջ: ***Թեմա 4.*** Բնանկարի էտյուդ / տեմպերա/: ***Թեմա 5.*** Ոչ բարդ նատյուրմորտ: ***Թեմա 6.*** Տարեց բնորդի էտյուդ մուգ ֆոնի վրա: ***Թեմա 7.*** Կանացի գլխի էտյուդ գունավոր ֆոնի վրա: ***Թեմա 8.*** Բնորդի իրանի էտյուդ: ***Թեմա 9.*** Կոմպոզիցիոն խնդիրներ դիմանկարի մեջ: ***Թեմա 10.*** Ֆիգուրայի էտյուդ մուգ ֆոնի վրա: ***Թեմա 11.*** Գույնով մարդու գլխի ճեպանկարներ:

Ա/բ-0383 Կոմպոզիցիա-2 կրեդիտ

Գործնական 32 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ) 5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Կերպարվեստի հիմնախնդրի՝ կոմպոզիցիոն մտածողության ներդրում:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել տրված առաջադրանքների կատարման ընթացքում,
- կարողանա ինքնուրույն ընկալել և պատկերել օբյեկտների ձևը, կառուցվածքը՝ համապատասխանաբար տեղաբաշխելով աշխատանքային դաշտում,
- կարողանան օդային հեռանկարում ճշգրիտ կառուցել առաջադրված օբյեկտները,
- զարգացնեն և կներդաշնակեն իրենց ընկալման տրամաբանական և հուզական կողմերը,
- սովորեն գործնականորեն կիրառել գեղարվեստական գործունեության ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները և կարողությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Կոմպոզիցիան որպես ուսումնական առարկա, նրա նպատակներն ու խնդիրները: Նատյուրմորտի կոմպոզիցիան: Ոչ բարդ թեմատիկ նատյուրմորտի կոմպոզիցիայի նկարման խնդիրները: ***Թեմա 2*** Կոմպոզիցիայի կատարման առանձին փուլերի զարգացման հիմքերը: Մեթոդների փնտրումներ:

Թեմա 3. Տոնային, գունային խնդիրների լուծումները թեմատիկ նատյուրմորտի էսքիզներում: **Թեմա 4.** Թեմատիկ նատյուրմորտի էսքիզներ:

Ա/բ-0383 Կոմպոզիցիա -2 կրեդիտ
Գործնական 32 ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 6-րդ, կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.

Կերպարվեստի հիմնախնդրի՝ կոմպոզիցիոն մտածողության ներդրում:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել տրված առաջադրանքների կատարման ընթացքում,
- կարողանա ինքնուրույն ընկալել և պատկերել օբյեկտների ձևը, կառուցվածքը՝ համապատասխանաբար տեղաբաշխելով աշխատանքային դաշտում,
- կարողանա օդային հեռանկարում ճշգրիտ կառուցել առաջադրված օբյեկտները,
- սովորեն գործնականորեն կիրառել գեղարվեստական գործունեության ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները և կարողությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. կոմպոզիցիայի կանոնները, ձևերը, մեթոդները: **Թեմա 2.** Թեմատիկ բարդ նատյուրմորտի կատարում:

Ա/բ-0383 Կոմպոզիցիա -2 կրեդիտ
Գործնական 24ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 7-րդ, կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.

Կերպարվեստի հիմնախնդրի՝ կոմպոզիցիոն մտածողության ներդրում:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել տրված առաջադրանքների կատարման ընթացքում,
- կարողանա ինքնուրույն ընկալել և պատկերել օբյեկտների ձևը, կառուցվածքը՝ համապատասխանաբար տեղաբաշխելով աշխատանքային դաշտում,
- կարողանա օդային հեռանկարում ճշգրիտ կառուցել առաջադրված օբյեկտները,
- սովորեն գործնականորեն կիրառել գեղարվեստական գործունեության ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները և կարողությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա. 1 Նատյուրմորտը ինտերիերում, նախատեսված բարդ կոմպոզիցիայի համար:

Թեմա.2 Նատյուրմորտը ինտերիերում, գունային խնդիրների լուծումներ:

Ա/բ-0384 Հաստոցային գրաֆիկա -2 կրեդիտ

Գործնական 32 ժամ, (շաբաթական

2ժամ) 5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել հաստոցային գրաֆիկա առարկայի, նրա առանձին տարատեսակների, դրանց ստեղծման առանձնահատկությունների մասին գիտելիքներով, որոնք նրանց հնարավորություն կտան շրջապատող աշխարհը վերարտադրել գրաֆիկական լուծումներով:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի հաստոցային գրաֆիկայի բոլոր հնարներին և մեթոդներին,
- տիրապետի նյութի վրա աշխատելու բոլոր տեխնոլոգիաներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ծանոթություն գրաֆիկայի՝ որպես արվեստի ժանրի, նրա տեսակներին և նշանակությանը: ***Թեմա 2.*** Գիրք և գրքի գրաֆիկա: Ձեռագիր մատյան:***Թեմա 3.*** Թերթ, ամսագրային նկարազարդում, ձևավորում, տառատեսակներ:***Թեմա 4.*** Պաստառ: ***Թեմա 5.*** Ուրվագիծ:

Ա/բ-0384 Հաստոցային գրաֆիկա -2 կրեդիտ

Գործնական 32 ժամ, (շաբաթական 2

ժամ) 6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել հաստոցային գրաֆիկա առարկայի, նրա առանձին տարատեսակների, դրանց ստեղծման առանձնահատկությունների մասին գիտելիքներով, որոնք նրանց հնարավորություն կտան շրջապատող աշխարհը վերարտադրել գրաֆիկական լուծումներով:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի հաստոցային գրաֆիկայի բոլոր հնարներին և մեթոդներին,
- տիրապետի նյութի վրա աշխատելու բոլոր տեխնոլոգիաներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գրքի տպագրության գյուտը և տեքստի տպաքանակի բազմացումը:

Թեմա 2. Տեքստի ուսումնասիրում, նրա ձևավորման նախագիծը, նպատակը, միջոցները, պայմանները: ***Թեմա 3*** Հեքիաթի նկարագրողում: ***Թեմա 4.*** Գրքի մակետի պատրաստում:

Ա/բ-0385 Քանդակ և պլաստիկ անատոմիա - 4
կրեդիտ Գործնական 54ժամ, (շաբաթական 3ժամ)
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը

Քանդակ և պլաստիկ անատոմիան համարվում է այն հիմնական առարկաներից մեկը, որը պրոֆեսիոնալ գիտելիքների հողի վրա ձևավորում է ստեղծագործական ճիշտ մտածելակերպ: Մարդու պլաստիկ անատոմիայի վերաբերյալ ստույգ գիտելիքները բացառապես մեծ ներգործություն ունեն կերպարվեստի այնպիսի տեսակների վրա, ինչպիսիք են քանդակը, գրաֆիկան, գեղանկարչությունը և այլն: Քանդակի գործնական պարապմունքների ընթացքում ուսանողների մոտ զարգանում է տեսնելու և աշխատանքին հաղորդելու իրականության եռաչափ պլաստիկան և ծավալը, որը զուգորդվում է անատոմիական ճշգրիտ պատկերացումներով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- Ձեռք կբերի տեսական գիտելիքներ քանդակագործության պատմության վերաբերյալ՝ օրինակ բերելով համաշխարհային արվեստի գործերը, ցույց տալով քանդակի բովանդակության և գեղարվեստաարտահայտչականության անքակտելի կապը,
- Ձեռք կբերի տեսական գիտելիքներ պլաստիկ անատոմիայի պատմության, զարգացման և ուսումնասիրության վերաբերյալ:
- Գործնական գիտելիքների շրջանակներում կարողանա մարդու անատոմիական պլաստիկան գրագիտորեն կիրառել կերպարվեստի բոլոր տեսակներում.
- Չարգացնի բնօրինակից ծեփակերտման կարողությունը՝ ծանոթացնելով կոշտ նյութերով աշխատելու առանձնահատկություններին / փայտ, քար, գիպս և այլն/,

Քովանդակությունը

Թեմա 1. Քանդակագործությունը որպես կերպարվեստի տեսակ: **Թեմա 2.** Քանդակագործության տեսակները : **Թեմա 3.** Պլաստիկ անատոմիան որպես գիտություն: Մարդու պլաստիկ անատոմիայի ուսումնասիրությունը : **Թեմա 4.** Մարդու մարմնի կառուցման հիմնական օրինաչափությունների ուսումնասիրությունը: **Թեմա 5.** Մարդու կմախքի և մկանների պլաստիկ վերլուծությունը:

Թեմա 6. Քաղակագործությունը որպես կերպարվեստի տեսակ: **Թեմա 7.** Քանդակագործության տեսակները: **Թեմա 8.** Պլաստիկ անատոմիան որպես գիտություն: Մարդու պլաստիկ անատոմիայի ուսումնասիրությունը : **Թեմա 9.** Մարդու մարմնի կառուցման հիմնական օրինաչափությունների ուսումնասիրությունը: **Թեմա 10.** Մարդու կմախքի և մկանների պլաստիկ վերլուծությունը:

Ա/բ-0386 Մանրանկարչություն- 3
կրեդիտ Գործնական 48ժամ,
(շաբաթական 3 ժամ) 1-ին կիսամյակ,
ստուգարք

Նպատակը

Ուսանողներին զինել մանրանկարի, գեղանկարչության մի ուրույն ձևի առանձնահատկությունների և կատարման եղանակների մասին գիտելիքներով: Ձևավորել մանրանկարչական մտածողություն, խորացնել ճաշակ մանրանկարչության նկատմամբ:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի մանրանկար կառուցելու բոլոր հնարներին և մեթոդներին,
- տիրապետի նյութի վրա աշխատելու բոլոր տեխնոլոգիաներին:

Քովանդակությունը.

Թեմա 1. Մանրանկարչությունը որպես գեղանկարչության գործունեության տեսակ: Մանրանկարչության հնագույն օրինակները: **Թեմա 2.** Հայկական մանրանկարչություն: **Թեմա 3.** Վասպուրականի մանրանկարության դպրոց 13-17-րդ դդ.: **Թեմա 4.** Կիլիկյան մանրանկարչության դպրոց:

Ա/բ-0382 Նկարչական նյութերի տեխնոլոգիա 2
կրեդիտ Գործնական –30ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)
1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել նկարչական տարբեր նյութերով աշխատելու տեխնիկային, փորագրման, քանդակագործական նյութերով աշխատելու տեխնոլոգիային , այդ նյութերի առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- տիրապետի նկարչական նյութերի ստացման եղանակներին, լուծիչների օգտագործման եղանակներին, թղթի, ստվարաթղթի, կտավի առանձնահատկություններին, քանդակագործության, փորագրության տեխնոլոգիային:
- կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել նկարչության մեջ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ներածություն: Նկարչական նյութերի տեխնոլոգիա առարկան ր նրա խնդիրները:

Թեմա2 Գեղանկարչական նյութեր, գեղանկարչությունը ջրաներկով, յուղաներկով:

Յուղաներկի համարն օգտագործվող լուծիչներ: **Թեմա 3.** Թուղթ, ստվարաթուղթ, դրանց առանձնահատկությունները, որպես գեղանկարչության կատարման հիմք: **Թեմա 4.**

Գեղանկարչություն տեմպերայով, գուաշով: Տեխնիկական և ստեղծագործական խնդիրները դիմանկարի, բնանկարի, նատյուրմորտի կատարման ժամանակ: **Թեմա 5.** Մատիտներ, սոուս, սանգինա, կավճաներկ, դրանց առանձնահատկությունները, դրանցով աշխատելու տեխնիկան:

Թեմա 6 Ջրաներկի և տուշի ֆզիկական հնարավորությունները,աշխատելու տեղնիկան:

Թեմա 7. Տպագրական գրաֆիկա /հաստոցային գրաֆիկա/, դրանց տեսակները: **Թեմա 8**

Տպագրական արվեստի կատարման տեխնիկան, ներկանյութերը, աշխատանքային գործիքներ: **Թեմա 9.** Փորագրման արվեստ/ լինոփորագրություն/ տեսակները: **Թեմա 10**

Քանդակագործական նյութեր. դրանցով աշխատելու տեխնոլոգիան, քանդակների ձուլման նյութերը և դրանց առանձնահատկությունները: **Թեմա 11** Դեկորատիվ - կիրառական արվեստի նյութերը, նրանց առանձնահատկությունները:

Ա/բ-0390 Դիզայն և նախագծում դպրոցում -2

կրեդիտ Գործնական 24ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակ

ը

Ուսանողներին զինել դիզայնի ամենատարբեր ուղղությունների և կատարման եղանակների մասին գիտելիքներով՝ նրանց մոտ ձևավորելով դիզայնի հեռանկար կառուցելու հմտություններ և կարողություններ:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի դիզայնի բոլոր հնարներին և մեթոդներին, նյութի վրա աշխատելու համապատասխան տեխնոլոգիաներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա1 Կենցաղային առարկայի գեղարվեստա-կոնստրուկտորական նախագիծ:

Թեմա2 Մանկական կահույքի գեղարվեստա-կոնստրուկտորական նախագիծ: ***Թեմա3***

Առանձնատան ցանկապատի գեղարվեստա-կոնստրուկտորական նախագիծ: ***Թեմա4***

Մոդելի պատրաստում:

Ա/բ-0390 Դիզայն և նախագծում դպրոցում -2

կրեդիտ Գործնական 42 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը

Ուսանողներին զինել դիզայնի ամենատարբեր ուղղությունների և կատարման եղանակների մասին գիտելիքներով՝ նրանց մոտ ձևավորելով դիզայնի հեռանկար կառուցելու հմտություններ և կարողություններ:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի դիզայնի բոլոր հնարներին և մեթոդներին, նյութի վրա աշխատելու համապատասխան տեխնոլոգիաներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա1. Կենցաղային առարկայի գեղարվեստա-կոնստրուկտորական նախագիծ: ***Թեմա2.***

Կահույքի Գ.Կ.Ն.: ***Թեմա3.*** Առանձնատան էքստերիերի Գ.Կ.Ն.: ***Թեմա4.*** Ինտերիերի

պատրաստում:

Ա/բ-0387 Դեկորատիվ կիրառական արվեստի հիմունքներ -3

կրեդիտ Գործնական 50ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակ

ը.

Ուսանողներին զինել դեկորատիվ կիրառական արվեստի ամենատարբեր ուղղությունների և կատարման եղանակների մասին գիտելիքներով՝ ձևավորելով ճաշակ դեկորատիվ արվեստի նկատմամբ:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի դեկորատիվ կիրառական արվեստի բոլոր հնարներին և մեթոդներին,
- տիրապետի նյութի վրա աշխատելու համապատասխան տեխնոլոգիաներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա1. Նատյուրմորո դեկորատիվ լուծումով-ամրացնել գիտելիքները գույնի և ձևի ընտրությամբ: ***Թեմա2.*** Խճանկարի էսքիզ-խճանկար նյութի վրա, ուսանողներին ծանոթացնել ապակու և քարի հետ աշխատելու հնարներին:

Թեմա3. Ապակեճկարի էսքիզ: ***Թեմա4.*** Ազատ աշխատանք:

Ա/բ-0387 Դեկորատիվ կիրառական արվեստի հիմունքներ -2

կրեդիտ Գործնական 32 ժամ, (շաբաթական 2ժամ)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել դեկորատիվ կիրառական արվեստի ամենատարբեր ուղղությունների և կատարման եղանակների մասին գիտելիքներով՝ ձևավորելով ճաշակ դեկորատիվ արվեստի նկատմամբ:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի դեկորատիվ կիրառական արվեստի բոլոր հնարներին և մեթոդներին,
- տիրապետի նյութի վրա աշխատելու համապատասխան տեխնոլոգիաներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Կարպետի եզրազարդ՝ կենդանական և բուսական էլեմենտներից:

Թեմա 2. Ստանալ եզրազարդող զարդանախշ:

Թեմա 3. Նատյուրմորտ դեկորատիվ լուծումով /երևակայությամբ/:

Ա/բ-0387 Դեկորատիվ կիրառական արվեստի հիմունքներ -2

կրեդիտ Գործնական 24ժամ, (շաբաթական 2ժամ)

7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել դեկորատիվ կիրառական արվեստի ամենատարբեր ուղղությունների և կատարման եղանակների մասին գիտելիքներով՝ ձևավորելով ճաշակ դեկորատիվ արվեստի նկատմամբ:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի դեկորատիվ կիրառական արվեստի բոլոր հնարներին և մեթոդներին,
- տիրապետի նյութի վրա աշխատելու համապատասխան տեխնոլոգիաներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Երկրաչափական մեկ մոդուլով կազմել կոմպոզիցիա:

Թեմա 2. Պարզ նատյուրմորտ՝ դեկորատիվ պլանով:

Թեմա 3. Դիտման կետից որոշել գեղազարդող կոմպոզիցիոն խնդիրներ:

Թեմա 4. Կարպետի եզրազարդ:

Թեմա 5. Նատյուրմորտ՝ դեկորատիվ պլանով:

Ա/բ-0388 Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն I

-3 կրեդիտ Դասախոսություն - 20ժամ, գործնական 12

ժամ(չաբաթական 2ժամ)

1-ին կիսամյակ, ստուգաթղթ

Նպատակը.

Նպատակը՝ ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացումներ հայ և համաշխարհային կերպարվեստի անցյալի և ներկայի նվաճումներին: ճանաչելի դարձնել համաշխարհային կերպարվեստի գլուխգործոցները առանձին արվեստագետների ստեղծագործությունները: Ձևավորել գեղագիտական ճաշակ առանձին ստեղծագործությունների և ժամանակաշրջանների մասին:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- յուրացնի արվեստի պատմության անցած ուղու փուլերը,
- ձեռք բերած գիտելիքները ի սպաս կղնի արվեստի բովանդակային ճանաչողությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հին աշխարհի արվեստը: ***Թեմա 2.*** Հին Եգիպտոսի արվեստը: Հին Հունաստանի

արվեստը: ***Թեմա 3.*** Հին Հունաստանի արվեստի դասական շրջանը: ***Թեմա 4.*** Հին Հռոմի

արվեստը: **Թեմա 5.** Հելլենիզմ: Հին Եգիպտոսի արվեստը: Հին Հունաստանի արվեստը: Հին Հունաստանի դասական արվեստը: **Թեմա 6.** Բաբելական արվեստը: **Թեմա 7.** Բյուզանդիայի արվեստը: **Թեմա 8.** Միջնադարյան Ռուսիայի արվեստը:

Ա/բ-0388 Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն II -3
կրեդիտ Դասախոսություն – 20 ժամ, գործնական 12ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել արվեստի պատմության զարգացման փուլերին՝ խթանելով նրանց անալիտիկ մտածողության զարգացումը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- յուրացնի արվեստի պատմության անցած ուղու փուլերը,
- ձեռք բերած գիտելիքները ի սպաս կղնի արվեստի բովանդակային ճանաչողությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Արևմտաեվրոպական արվեստ: Վերածնունդ: **Թեմա 2.** Վերածննդի արվեստը Իտալիայում 13-16-րդ դդ.: **Թեմա 3.** Եվրոպական գեղանկարչությունը 17-18-րդ դդ.: **Թեմա 4.** 18-րդ դ. վերջի և 19-րդ դ. սկզբի արևմտաեվրոպական արվեստը: **Թեմա 5.** 19-րդ դ. երկրորդ կեսի և 20-րդ դ. սկզբի եվրոպական արվեստը: **Թեմա 6.** 20-րդ դ. առաջին կեսի կերպարվեստի հիմնական միտումները: **Թեմա 7.** Ռուսական արվեստը 19-20-րդ դդ.:

Ա/բ-0391 Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն III -4
կրեդիտ Դասախոսություն - 26ժամ, գործնական 24 ժամ, (շաբաթական 2ժամ)

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել արվեստի պատմության զարգացման փուլերին՝ խթանելով նրանց անալիտիկ մտածողության զարգացումը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- յուրացնի արվեստի պատմության անցած ուղու փուլերը,
- ձեռք բերած գիտելիքները ի սպաս կղնի արվեստի բովանդակային

ճանաչողությամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. 17-18-րդ դ.դ. արևմտաեվրոպական արվեստ: ***Թեմա 2.*** Եվրոպական արվեստը 19-րդ դ. երկրորդ կեսին: ***Թեմա 3.*** 20-րդ դ.դ. եվրոպական արվեստ:

Ա/բ-0391 Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն IV- 4 կրեդիտ Դասախոսություն - 26ժամ, գործնական 24ժամ, (շաբաթական 2ժամ)

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել արվեստի պատմության զարգացման փուլերին՝ խթանելով նրանց անալիտիկ մտածողության զարգացումը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը. պետք է

- յուրացնի արվեստի պատմության անցած ուղու փուլերը,
- ձեռք բերած գիտելիքները ի սպաս կդնի արվեստի բովանդակային ճանաչողությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հայ արվեստը միջնադարում 4-8-րդ դդ.: ***Թեմա 2.*** Հայկական արվեստի վերելքը: ***Թեմա 3.*** Հայկական միջնադարյան մանրանկարչությունը: ***Թեմա 4.*** Հայկական արվեստը 17-րդ դ. կեսին: ***Թեմա 5.*** Հայկական արվեստը 19-րդ դարում: ***Թեմա 6.*** 19-20-րդ դ.դ. հայկական արվեստը: ***Թեմա 7.*** Սփյուռքահայ արվեստ: ***Թեմա 8.*** Ժամանակակից հայ կերպարվեստի զարգացման միտումները: ***Թեմա 9.*** Հայ մշակույթի համաշխարհային նշանակությունը:

ԻՏՄՄ/բ-0663 Համակարգչային գրաֆիկա-3 կրեդիտ Դասախոսություն 20ժամ, գործնական 28 ժամ, (շաբաթական 3ժամ) 6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել ընդհանուր պատկերացում համակարգչային գրաֆիկական խմբագրիչների, նրանց հնարավորությունների և կիրառման մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը պետք է.

- տիրապետի գրաֆիկական խմբագրիչները օգտվելու հիմնական սկաբունքներին
- կարողանա ստեղծել գրաֆիկական ֆայլեր, դրանք խմբագրել, կատարել ստեղծագործական աշխատանք՝ կիրառելով գրաֆիկական խմբագրիչի

գործիքներն ու հրամանները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Վեկտորային և կետային գրաֆիկական խմբագրիչներ: Հիմնական հասկացություններ: ***Թեմա 2.*** Կտավի և նկարի պարամետրերի ընտրություն: Ֆայլեր: ***Թեմա 3.*** Գունալցում, երանգավորում: Պատկերների տեղամասի ընտրություն: ***Թեմա 4.*** Շերտեր, կանալներ: ***Թեմա 5.*** Կեքստերի ներդնում, խմբագրում: Շրջանակ: ***Թեմա 6.*** Ֆիլտրավորում:

Ա/բ- 0414Գործվածքի դիզայն 3 կրեդիտ, գործնական - 48ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Հիմնական նպատակն է ուսանողների մոտ գործվածքագիտության, որպես սոցիալական և գեղարվեստական երևույթի, վերաբերյալ պատկերացումների ձևավորումն ու հիմնավորումը և նրանց ծավալային – տարածական մտածողության զարգացումը: «Գործվածքի դիզայն» ծրագրի յուրացման արդյունքում ուսանողները պետք է գիտակցաբար մոտենան գործվածքների գեղազարդման գործընթացի լուրջ փուլերին, նկատի ունենալով որ այդ գործընթացը որոշակի սոցիալական խնդիր է լուծելու, այն է՝ մավարարել մարդու համապատասխան պահանջմունքները:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- իմանա «Գործվածքի դիզայն» առարկայի նպատակն ու խնդիրները, կապը այլ գիտությունների հետ
- կիրառի դեկորատիվ նկարչության սկզբունքները
- իրականացնի նյութով նախագծումներ
- ձևավորել թեմատիկ և ստեղծագործական էսքիզների կատարման հմտություններ,
- տիրապետի նյութով նախագծումների իրականացման տեխնիկային

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. «Գործվածքի դիզայն»առարկայի նպատակն ու խնդիրները: ***Թեմա 2***

Ձարդանախշերի դասակարգումը և սխեմատիկ հատկանիշները կիրառական արվեստի համակարգում: ***Թեմա 3.*** Երկրաչափական մոտիվներով զարդանախշեր: ***Թեմա 4***Բուսական մոտիվներով զարդանախշեր: ***Թեմա 5.***Կենդանական մոտիվներով զարդանախշեր: ***Թեմա 6*** Հայկական կարպետագործության մեջ կիրառվող դեկորատիվ զարդանախշի ընդօրինակում: Նյութի ուսումնասիրություն: ***Թեմա 7***Ձարդանախշի ինքնուրույն ստեղծումը՝ լուսական, երկրաչափական, կենդանական մոտիվներով: ***Թեմա 8.*** Հորինվածքի առանձնահատկությունները: Հորինվածքը գործվածքագիտության մեջ: ***Թեմա 9.***Հորինվածք. Սիմետրիա, ասիմետրիա: ***Թեմա 10***Ստեղծագործական էսքիզների կատարում:Ընտրված էսքիզը մասշտաբով մեծացնել և գունավորել:

Ա/բ- .0414 Գործվածքի դիզայն 2 կրեդիտ

- **գործնական - 32ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)**
4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնական գործընթացի նպատակն է նպաստել ուսանողների ստեղծագործական երևակայության արդյունավետ զարգացմանը, այդ թվում նաև՝ նրանց դիզայներական մտածողության առաջընթացին: Ինչպես նաև ձևավորել և զարգացնել ուսանողների գեղագիտական ճաշակը և ստեղծագործական ընդունակությունները:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- իմանա և կիրառի գեղարվեստական գործվածքների տեխնիկաների բազմազանությանը
- տիրապետի թեմատիկ և ստեղծագործական էսքիզների հմտություններին
- իրականացնի նյութով նախագծումներ
- ստեղծի հեղինակային ինքնատիպ նմուշներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հայկական գորգի և կարպետի զարդանախշերի կառուցման սկզբունքները, տեսակները _____ ***Թեմա 2*** _____ Գորգի, կարպետի կամ գորբելենի հորինվածքի առանձնահատկությունները: Հայկական գորգը համաշխարհային մշակույթի համակարգում ***Թեմա 3.*** Հայկական կարպետագործության մեջ կիրառվող դեկորատիվ զարդանախշի ընդօրինակում: Նյութի ուսումնասիրություն ***Թեմա 4***Նդիհանուր հասկացություն կարպետագործության նյութերի մասին: _____ ***Թեմա 5.*** Շրջանակի պատրաստում (100X80), հենքի ամրացում: Նյութով աշխատելու նախապատրաստում: ***Թեմա 6*** Ծանոթություն կարպետի տեխնիկայի հետ:(Հենք: Շղթա գործելու տարբերակներ: Միջնաթելի անցումը հենքի միջով: Միջնաթելի անցումը առաջ – հետ:) ***Թեմա 7.*** Ավարտական աշխատանքներ: Կտրված հենքի թելերի կապումը:

Ա/բ 0416 Հայ և համաշխարհային ճարտարապետության պատմություն 2

կրեդիտ, դասախոսություն – 12 ,գործնական - 32, (շաբաթական 2ժամ)

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.

Ճարտարապետության պատմության ուսումնասիրությունը մենք սկսում ենք ժամանակագրական և տեղանքային բաժանումով: Սկսելով հայկական լեռնաշխարհի ճարտարապետության զարգացման ուսումնասիրությունից՝ մենք այն դիտում ենք միևնույն ժամանակաշրջանի համաշխարհային ճարտարապետության պատմության կոնտեքստում, միևնույն ժամանակ համեմատություններ տանելով և մատնանշելով ինչպես ճարտարապետական ազդեցությունները, այնպես էլ տեղային առանձնահատկությունները, ինչպիսիք

հատուկ են միայն տվյալ քաղաքակրթությանը: Հայ ճարտարապետության ուսումնասիրությունը սկսելով միջնադարից հասնում ենք մինչև 20-րդ դարի Հայաստանի ճարտարապետական կարևորագույն հուշարձանների ուսումնասիրության պատմությանը, այսպիսով ուսանողին բավարար պատկերացում տալով հայ արվեստի և ճարտարապետության զարգացման ընթացքի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքներ.

- Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.
- Իմանա ճարտարապետության պատմություն առարկան, նպատակը, խնդիրները:
- Առարկայի տեղը արվեստաբանական գիտությունների համակարգում, առարկայի ինտեգրատիվ մնույթը:
- Կարողանա ճարտարապետության պատմությունը ներկայացնել մշակութային միջոցառումների, բանավեճերի ընթացքում:
- Կարողանա տարբերակել ճարտարապետական ոճական առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 ճարտարապետության սկզբնավորումը հայկական լեռնաշխարհում **Թեմա 2** Ռեարտուի ճարտարապետությունը **Թեմա 3** Հելլենիստական Հայաստանի ճարտարապետությունը /մթա 3-րդ-մթ 3-րդ դդ/: **Թեմա 4** Հայաստանի վաղ միջնադարի ճարտարապետությունը **Թեմա 5** Հայաստանի ճարտարապետությունը /13-15-րդ դդ/ **Թեմա 6** Հայաստանի 20-րդ դարի առաջին կեսի ճարտարապետությունը **Թեմա 7** Հայաստանի 20-րդ դարի երկրորդ կեսի ճարտարապետությունը **Թեմա 8** Հին աշխարհի ճարտարապետության պատմությունը. Եգիպտոս, Շումեր, Բաբելոն, Ասորեստան: **Թեմա 9** Անտիկ ժամանակաշրջանի ճարտարապետական առանձնահատկությունները և տաճարային տիպերը: **Թեմա 10** Անտիկ ժամանակաշրջանի ճարտարապետական առանձնահատկությունները և տաճարային տիպերը: **Թեմա 11** Միջնադարյան ճարտարապետությունը, Քրիստոնեության ընդունումը և ազդեցությունը ճարտարապետության զարգացման վրա. Բյուզանդիա: Արևմտյան Եվրոպայի միջնադարյան արվեստը **Թեմա 12** Ռոմանական արվեստում ճարտարապետության առաջատար դերը: **Թեմա 13** Գոթական ճարտարապետության ձևավորումը և զարգացումը Ֆրանսիայում, Գերմանիայում և Անգլիայում:

Ա/բ- 0415.Գործվածքի դիզայնի դասավանդման մեթոդիկա 3 կրեդիտ.

դասախոսություն -20 , սեմինար -28 (շաբաթական 2 ժամ)

3-րդ կիսամյակ, ստուգաբք Նպատակը.

- Օգնել երիտասարդ սերնդին ճանաչելու շրջապատը աշխարհը, զարգացնել տեսածը ճիշտ ընթացքում նրանց դիտողական ունակություններ:
- Բացահայտել մանածագործական արվեստի գործնական նշանակությունը մարդու կյանքում:
- Սովորողներին տալ այդ արվեստի տեսակի հիմքերի իմացությունը: Ծանոթացնել հիմնական տեխնիկական աշխատանքային ձևերին:
- Ուսանողներին ծանոթացնել հայկական և համաշխարհային մանածագործական արվեստի հռչակավոր ստեղծագործությունների հետ:

- Բացահայտել գեղարվեստական գործվածքների դերն ու նշանակությունը համաշխարհային մշակույթում:
- Տարբեր ազգերի գեղարվեստական գործվածքների պատմական փուլերը
- Գեղարվեստական գործվածքների հիմնական ձևերը, ոճերը և ուղղությունները

Ուսումնական գործընթացը նպաստում է ուսանողների ստեղծագործական երևակայության արդյունավետ զարգացմանը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- Տիրապետի գործվածքների գեղարվեստական ձևավորման հորինվածքի հիմունքներին
- Իմանա գեղարվեստական գործվածքների տեխնիկաների յազմագանության մասին
- Տիրապետի գեղարվեստական մանածագործության հորինվածքի հիմունքներին
- Իմանա հայ և համաշխարհային գորգագործության ու կարպետագործության առանձնահատկությունների ու տարբերությունների մասին:
- Իմանա զարդանախշի տեսակներն ու կառուցման սկզբունքները

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 «Գործվածքի դիզայնի դասավանդման մեթոդիկա» առարկան նպատակն ու խնդիրները: **Թեմա 2** Պատմական տվյալներ կարպետի մասին: **Թեմա 3.** Հայկական կարպետ: Կարպետային գործվածքներ: **Թեմա 4.** Հայկական գորգի և կարպետի զարդանախշերի կառուցման սկզբունքները, տեսակները և իմաստաբանությունը: **Թեմա 5.** Եվրոպական և արևելյան գորգերի առանձնահատկությունները: **Թեմա 6** Հայկական կարպետի և գորգի դերն ու նշանակությունը համաշխարհային մշակույթում: **Թեմա 7** Ժամանակակից հայկական գեղարվեստական գործվածքների զարգացման փուլերը **Թեմա 8** Գեղարվեստական գործվածքների զարգացման փուլերը: **Թեմա 9** Հորինվածք, համաչափություններ, համամասնություններ, մասշտաբ, ռիթմ, չափ: **Թեմա 10** Զարդանախշի տեսակներն ու կառուցման սկզբունքները:

Կամրնտրական դասընթացներ մասնագիտական

Ա/բ-0417 Կավագործություն 4 կրեդիտ, դասախոսություն -12, գործնական -30

(շաբաթական 2 ժամ)

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք Նպատակը.

Առարկայի հիմնական նպատակն ձևավորել ուսանողների գեղագիտական ճաշակը, դաստիարակել սեր և հետաքրքրասիրություն կավագործական մշակույթի հանդեպ, ծանոթացնել հայկական ավանդական և ժամանակակից կավագործությանը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- Վերլուծել և գնահատել կավագործության տեսական մեթոդաբանական հիմունքները:
- Զափագրել և նախագծել պատրաստվող ապագա իրը:

- Զուգակցել ժողովրդական կիրառական արվեստի ավանդույթները ժամանակակից տեխնոլոգիաների հետ:
- Տիրապետի պլաստիկ մասսայի պատրաստման, բրուտագործական հաստոցի օգտագործման, խազային նախշազարդման, չորացման, թրծման, ջնարակապատման եղանակներին:
Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Հայ ազգային կավագործության ծագումը : **Թեմա 2** Կավի հիմնական հատկանիշները: **Թեմա 3** Պլաստիկ մասսայի պատրաստումը: **Թեմա 4** Հումքի տեսակները, թրծման աստիճանները: **Թեմա 5** Զնարակների օգտագործման եղանակները: **Թեմա 6** Կավագործական նմուշների պատրաստման եղանակները: **Թեմա 7** Հայկական ավանդական և ժամանակակից կավագործության ուսումնասիրությունը: **Թեմա 8** Ծանոթացում հայկական աղամանների, նրանց օգտագործման առանձնահատկությունների հետ: **Թեմա 9** Հայկական աղամանների տեսակները, դերը և նշանակությունը դեկորատիվ – կիրառական արվեստում **Թեմա 10** Հայկական աղամանի ինքնուրույն պատրաստում: **Թեմա 11** Առաջադրանքի վերջնական մշակում, չորացում և թրծում : **Թեմա 12** Քուսական, կենդանական, երկրաչափական զարդանախշի առկայությամբ կավագործական նմուշների ուսումնասիրություն և պատրաստում: **Թեմա 13** Դեկորատիվ ծաղկամանի պատրաստում **Թեմա 14** Էսքիզների նախագծում և դիտարկում: **Թեմա 15** Նմուշի պատրաստում ձեռքով: **Թեմա 16** Զարդանախշի իրականացում քանդակային կամ գրաֆիկական եղանակով: **Թեմա 17** Առաջադրանքի վերջնական մշակում, չորացում և թրծում :

Ա/բ-0418 .Խեցեգործություն 4 կրեդիտ, դասախոսություն -12, գործնական -30

(շաբաթական 2 ժամ)

**7-րդ կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.**

Առարկայի հիմնական նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին խեցեգործությանը որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստների մի ճյուղի, մշակութային մի երևույթի անհրաժեշտ գիտելիքներին և հմտություններին, խեցեգործական իրերի պատրաստման ասպարեզում:

Ուսումնական գործընթացը նպաստում է ուսանողների ստեղծագործական երևակայության արդյունավետ զարգացմանը, այդ թվում նաև նրանց գեղարվեստական մտածողության առաջընթացին:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- Ձեռք բերի տեսական գիտելիքներ և գործնական հմտություններ խեցեգործություն առարկայի վերաբերյալ
- Իմանա խեցեգործության պատմությունը, նրա ծագումը, զարգացումը և առանձնահատկությունները:
- Իմանա պատմական Հայաստանի խեցեգործական իրերի կիրառման և նշանակության մասին
- Իմանա խեցեգործության մեջ օգտագործվող նյութերի ֆիզիկական և քիմիական հատկությունները
- Վերլուծել և գնահատել խեցեգործության տեսական մեթոդաբանական հիմունքներ:

- Կտիրապետեն պլաստիկ մասսայի պատրաստման, բրուտագործական հաստոցի օգտագործման, խազային նախշագարդման, չորացման, թծման, ջնարակապատման եղանակներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ընդհանուր հասկացություն խեցեգործության մասին **Թեմա 2** Պատմական ակնարկ խեցեգործության ծագման և զարգացման մասին: **Թեմա 3** Ծանոթություն պատմական Հայաստանի խեցեգործական իրերի կիրառմանը և նշանակությանը ; **Թեմա 4** Նկարչական ունակությունների զարգացումը : / պարզ էսքիզներից դեպի բարդացում/ **Թեմա 5** Խեցեգործական իրերի ձևը, ծավալը և նախշագարդերի էսքիզների կատարումը, գրաֆիկական և գեղանկարչական արտահայտչամիջոցներով ; **Թեմա 6** Խեցեգործության մեջ օգտագործվող նյութերի ֆիզիկական և քիմիական հատկությունները (Կավի հիմնական հատկանիշները : Պլաստիկ մասսայի պատրաստումը: Հումքի տեսակները, թծման ջերմաստիճանները) : **Թեմա 7** Խեցեգործության նմուշների պատրաստման եղանակները **Թեմա 8** Բրուտագործական հաստոցով աշխատելու առանձնահատկությունները և անվտանգության տեղնիկա: Խեցեղենի թծման ջերմաստիճանները: **Թեմա 9** Ջարդանախշի կիրառումը խեցեգործության մեջ;(Ջարդանախշի տեսակները և կառուցման սկզբունքները:Ջարդանախշի իմացաբանություն:)**Թեմա 10** Հայկական դեկորատիվ զարդանախշի ուսումնասիրություն: **Թեմա 11** Բուսական, կենդանական, երկրաչափական զարդանախշի առկայությամբ խեցեղեն նմուշների էսքիզների նախագծում և դիտարկում: **Թեմա 12** Նմուշի պատրաստում ձեռքով: **Թեմա 13** Առաջադրանքի վերջնական մշակում, չորացում և թծում : **Թեմա 14** Գունագարդում ջրաներկով և վերջնական թծում:

Ա/բ0419 Ջարդանախշերի տեսակները և իրականացման սկզբունքները 4

կրեդիտ, դասախոսություն -12, գործնական -42 (շաբաթական 3 ժամ)

**8-րդ կիսամյակ, ստուգաբք
Նպատակը.**

Ջարդանախշերի տեսակները և իրականացման սկզբունքները առարկայի խնդիրն է ուսուցման ընթացքում օգնել ուսանողներին ուսումնասիրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի հորինվածքի հիմունքները՝ ձեռք բերելով դեկորատիվ պատկորման հիմնական գիտելիքները և հմտությունները, ինչպես նաև այդ գիտելիքները կիրառել պրակտիկայում: Նախատեսված ուսումնական գործընթացը խնդիր է դնում ուսանողի առջև ձեռնամուխ լինելու գեղարվեստական նոր միջոցների որոնմանը, որոնք կնպաստեն նրա ստեղծագործական երևակայության արդյունավետ զարգացմանը և գեղարվեստական ճաշակի ու մտածողության ձևավորմանը: Առարկայի հիմնական մեթոդն է գրաֆիկական պատկերումը, որի միջոցով ձևավորվում է ուսանողի այն ունակությունը, ինչպիսին է գեղարվեստական մտահղացումը, ստեղծագործական և կատարողական հմտությունները, որոնք մեծ դեր են խաղում գեղարվեստական կերպարի ստեղծման ընթացքում: Առարկայի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել զարդանախշի պատկերման հիմնական դրույթներին: Այն կնպաստի, որպեսզի ուսանողը ձեռք բերի մասանգիտական փորձ, գործնական առաջադրանքների կատարման համար ինքնուրույն հմտություններ, հասարակության զարգացման ժամանակակից էսթետիկական միտումների մեջ ազատ կողմնորոշվելու ունակություն և ստեղծագործական հնարավորությունները իրականացնելու կարողություն:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- Իմանա զարդանախշի կառուցման հիմնական օրենքները:

- Իմանա զարդանախշի կան զարդամոտիվների ձևը և թվանդակությունը տարբեր ժամանակաշրջանների ոճերի և ժողովուրդների մոտ
- Կարողանա կիրառել ստացած տեսական գիտելիքները գործնականում
- Կարողանա ստեղծել գրագետ կառուցված, արտահայտիչ և հավասարակշռված զարդանախշ
- Տիրապետք գույնի հետ աշխատելու ունակությամբ, մաքուր և հավասար տոնով լցնել հարթության մակերեսը՝ պահպանելով գուներանգների մեղմ անցումը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ձարդանախշի կան զարդամոտիվների ձևը և թվանդակությունը տարբեր ժամանակաշրջանների ոճերի և ժողովուրդների մոտ **Թեմա 2** Հայ ձեռագրային զարդանկարչությունը **Թեմա 3** Հայ զարդարվեստի հիմնական մոտիվները **Թեմա 4** Հայկական մանրանկարչություն: Հայկական մանրանկարչության դպրոցները **Թեմա 5** Ձարդանախշի կան զարդամոտիվների ձևը և թվանդակությունը տարբեր ժամանակաշրջանների ոճերի և ժողովուրդների մոտ **Թեմա 6** Ձարդանախշի կառուցման հիմնական օրենքները **Թեմա 7** Ձարդանախշի հարթության կազմակերպման սկզբունքները: Դեկորի և զարդանախշի պատկերման տեսակները **Թեմա 8** Հարթության բաժանումը մասերի, ձևերի հարաբերակցություն /մասշտաբ, համաչափություն/ **Թեմա 9** Հայկական զարդանախշի ընդօրինակում երկրաչափական, բուսական և կենդանական մոտիվներով **Թեմա 10** Ստեղծագործական զարդանախշ՝ հենվելով ազգային մշակույթի տարրերի վրա **Թեմա 11** Ուսումնասիրել այլ էթնիկ ժողովուրդների զարդարվեստի մշակույթը և կատարել 2-3 զարդանախշի ընդօրինակում

Ա/բ-1151 Սկուտեղների գեղարվեստական ձևավորում 4 կրեդիտ.

դասախոսություն -12,գործնական -42 (շաբաթական 3ժամ)

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է ծանոթացնել սկուտեղների գեղարվեստական ձևավորմանը, զարգացման պատմությանը:

Վերլուծել և գնահատել սկուտեղների տեսական և գեղարվեստական հիմունքներ: Բացատրել տեխնոլոգիաների տարբերությունը, առանձնահատկությունը, չափագրել և նախագծել պատրաստվող ապագա իրը: Պահպանել անվտանգության կանոնները, խնամք տանել գործիքների համար: Զուգակցել ժողովրդական կիրառական արվեստի ավանդույթները ժամանակակից տեխնոլոգիաների հետ:

Առարկան զարգացնում է ուսանողների նախագծային մտքի ճկունությունը, գեղագիտական ճաշակը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

Իմանա հայ ազգային և ժամանակակից սկուտեղների նմանություններն ու տարբերությունները

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 „Սկուտեղների գեղարվեստական ձևավորում ... առարկայի դերն ու նշանակությունը համաշխարհային արվեստում : ***Թեմա 2*** Օանոթացում սկուտեղների լավագույն նմուշների հետ : ***Թեմա 3*** Հայ ազգային և ժամանակակից սկուտեղների նմանություններն ու տարբերությունները: ***Թեմա 4*** Պլաստիկ մասսայի նախապատրաստում, սկուտեղի պատրաստում ձեռքով, կաղապարի վրա կամ լցման եղանակով ***Թեմա 5*** Էսքիզների նախագծում, օգտագործելով հայկական մանրանկարչության զարդանախշեր և այլ զարդամոտիվներ: ***Թեմա 6*** Սկուտեղի մշակում և նկարազարդում ***Թեմա 7*** Նմուշի չորացում և թրծում :

Ա/բ-1152 Ժողովրդական գեղարվեստական կիրառական արվեստ 4 կրեդիտ,

դասախոսություն -28,գործնական -28(շաբաթական 2 ժամ)

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսուցումը իրականացվում է դասախոսությունների և ստեղծագործական դեկորատիվ հորինվածքների ձևավորման նախանկարներ կատարելու ընթացքում:Սովորողները ծանոթանում են ավանդական ժողովրդական դեկորատիվ – կիրառական արվեստի ստեղծագործություններին: Գործնական առաջադրանքները կատարվում են դեկորատիվ առարկայի համապատասխան նյութերով /փայտ, մետաղ, կավ, թելեր/ նաև բնական նյութերի՝ տերևների, ծաղիկների, թիթեռների, հերբարիումի, դրանց ձևերի և գույների դեկորատիվ ոճավորման հիման վրա: Սովորողները ստեղծագործում են՝ կիրառելով ազգային, ժողովրդական զարդանախշի պարզագույն ձևերը: Աշխատանքների ընթացքում բացահայտվում է ժողովրդական արվեստի նշանակությունը որպես գեղագիտական, աշխատանքային և հայրենասիրական դաստիարակության հզոր միջոց: Ժողովրդական վարպետների պարզ և գեղեցիկ գեղարվեստական աշխատանքների ուսումնասիրությունը օգնում է աճող սերնդի մեջ սեր սերմանել դեպի հայրենի երկիրը, սովորեցնել տեսնել և սիրել բնությունը, գնահատել հայ և այլ ժողովուրդների ավանդույթները, հարգել նախորդների կատարած աշխատանքը:

Ծանոթանում են հայկական ժողովրդական տարազի զարգացման պատմական փուլերի հետ, հայկական գորգագործությանը,կարպետագործությանը:.....

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.

- Իմանա ժողովրդական կիրառական արվեստի զարգացման պատմությունը, ծանոթանա հանրահայտ նմուշների հետ
- Իմանա հայկական տարազի զարգացման պատմությունը:
- կարողանա իրականացնել դեկորատիվ – կիրառական արվեստի և ժողովրդական գեղարվեստական արհեստների ստեղծագործությունների պատրաստման համար նախապատրաստական նյութի նպատակային ընտրություն և վերլուծություն, գեղարվեստական և կերպարվեստային միջոցների ընտրության ստեղծագործական խնդրի հորինվածքի վրա հետևողական աշխատանքին համապատասխան:
- կարողանա կիրառել գիտելիքներն ու հմտությունները ազգային նմուշների կրկնօրինակման, դրանց տարբերակային կատարման դեկորատիվ – կիրառական արվեստի և ժողովրդական գեղարվեստական արհեստների ստեղծագործությունների՝ ըստ սեփական հորինվածքի կատարման գործընթացում
- տիրապետի ժողովրդական գեղարվեստական արվեստի ավանդույթներին որպես դեկորատիվ – կիրառական արվեստի կետրոնների հետ կապված գեղարվեստական ստեղծագործությունների ստեղծման սկզբունքներին ու մեթոդներին

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 „Ժողովրդական գեղարվեստական կիրառական արվեստ .. առարկայի դերն ու նշանակությունը Թեմա 2 Հայկական կարպետը վաղ շրջանից մինչև մեր օրերը: **Թեմա 3** Հայկական ասեղնագործության ավանդույթը, տեխնիկաները և դպրոցները:**Թեմա 4**Գույն և գունատեսություն: Գունային ներդաշնակության կառուցման սկզբունքները և դասավանդման ձևատեսությունը ժող. գեղ. արհեստների դասավանդման ընթացքում /կարպետ, գոբելեն. հագուստի մոդելավորում**Թեմա 5**Դեկորատիվ – կիրառական արվեստի ձևերն ու տեսակները

Թեմա 6 Հայկական զարդանախշի օգտագործումը որպես հորինվածքային տարր: **Թեմա 7** Ձևավորել թեմատիկ և ստեղծագործական էսքիզների կատարման հմտություններ: Ձարդանախշերի իմաստաբանությունը: **Թեմա 8** Ձարդանախշի ինքնուրույն ստեղծումը՝ լուսական, երկրաչափական, կենդանական մոտիվներով: Հայկական դեկորատիվ զարդանախշի ընդօրինակում **Թեմա 9** Հայկական տարազի զարգացման պատմությունը: **Թեմա 10** Կատարել հայկական տարազի էսքիզներ:

Ա/բ- 1153 Ժամանակակից կերպարվեստի ուղղությունները 4 կրեդիտ.

դասախոսություն -28,գործնական -28(շաբաթական 4 ժամ)

6-րդ կիսամյակ, քննություն Նպատակը.

„Ժամանակակից կերպարվեստի ուղղությունները,, առարկան ոսումնասիրում է XX-րդ դարում ձևավորված ազդեցիկ մոդեռնիստական հոսանքների պատմական ձևավորման նախադրյալները՝ նրանց մնորոշ գծերը, առանձնահատկությունները, նորարական միտումները, կարևորագույն ներկայացուցիչների արվեստը և այլն: Առարկայի նպատակն է ներկայացնել գեղարվեստական հոսանքների արվեստը որպես կարևոր ջրմածան XX-րդ դարի գեղարվեստական մտքի զարգացման մարդ գործում, ինչպես նաև ցույց տալ կերպարվեստի նախորդ գաղափարամիտումներից մոդեռնի գլոբալ թաժամման պատճառները:

Կրթական արդյունքներ.

- Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է.
- Իմանա XX-րդ դարի մոդեռնիստական ազդեցիկ հոսանքների առավել վառ ներկայացուցիչների արվեստը (Վ. Կանդինսկի, Պ. Պիկասսո, Կ. Մալևիչ, Ս. Դալի), որոնք մեծ դեր են խաղացել XX-րդ դարի մշակույթի ձևավորման գործում:
- Իմանա Մոդեռնիստական հոսանքների առաջադրած գեղարվեստական նորարական սկզբունքները, նրանց զարգացման ուղիները:
- Իմանա XX-րդ դարի եվրոպական կերպարվեստի ձևավորման կարևորագույն նախադրյալները:
- Կարողանա զանազանել բազմաթիվ ուղղությունների գեղարվեստական գլխավոր առանձնահատկությունները, բնորոշիչ գծերը:
- Կարողանա հստակ պատկերացում կազմել յուրաքանչյուր գեղարվեստական հոսանքի որդեգրած աշխարհայացքի և նրա գեղարվեստական մեթոդի մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Մոդեռնիզմի գաղափարախոսությունը: **Թեմա 2** Ֆովիզմը (1905-1907) որպես XX-րդ դարի սկզբի առաջին գեղարվեստական հոսանք: Ա. Մատիս: **Թեմա 3** Կուբիզմ գաղափարախոսությունը և վարպետները **Թեմա 4** Ֆուտուրիզմ (1909): Ֆ. Ս. Մարինետտի **Թեմա 5** Մետաֆիզիկական նկարչություն: Ջ. դե Կիրիկո **Թեմա 6** Դեռ Բլաուե Ռայթեռ (Կապույտ հեծյալ, 1911): Վ. Կանդինսկի: **Թեմա 7** Մուպրեմատիզմ (1915): Կ. Մալևիչ: Սև քառակուսի: Մուպրեմատիզմը որպես արվեստի զարգացման մարձր աստիճան: **Թեմա 8** Դադա (1916): Տ. Տգարա: **Թեմա 9** Մյուրոեալիզմ: Գաղափարախոսությունը և վարպետները: **Թեմա 10** Պուանտելիզմ. Ժորժ Սյորա **Թեմա 11** Ֆուտուրիզմ :Գաղափարախոսությունը և վարպետները **Թեմա 12** Վաղ մոդեռնիստական տեներեցները ԱՄՆ-ում, Ռոմերո չենրի:

1.4. Հատուկ մասնագիտական առարկաներ

Ա/բ-0389 Կերպարվեստի ուս. մեթ. և տեխնոլոգիաներ- 4 կրեդիտ
Ղասախոսություն -28ժամ, գործնական 28 ժամ, (շաբաթական 4
ժամ) 6-րդ կիսամյակ, քննություն
Նպատակը.

Որպես ապագա նկարիչ-մանկավարժների՝ կերպարվեստի դասավանդման ձևատեսության ուսուցումը կերպարվեստի բաժնի ուսանողներին առանձնակի կարևորություն է ներկայացնում: Առանց մշակութային հարուստ ավանդույթներ ունեցող մեր ժողովրդի մշակութային արժեքների իմացության, առանց դրանց ստեղծման պատմությանը ծանոթ լինելու և սերնդից սերունդ դրանց ստեղծման ու ուսուցման ավանդական ու դասական ձերին ու մեթոդներին տեղյակ լինելու և դրանք յուրացնելու, ամենաբարձր կարգի նկարիչ-արվեստագետն անգամ, մեծ դժվարությունների կարող է հանդիպել կերպարվեստի ուսուցման հարցերում: Սույն ծրագրային թեմաների բովանդակության խոր ու կայուն

:

իմացության դեպքում կերպարվեստի ուսուցման բարդ ու դժվարին գործընթացը ավելի դյուրին կդառնա:

Առաջադրվող թեմատիկան հիմնովին և ամփոփ տեղեկություններ և իմացություններ կտա ուսանողին հետագայում դասապրոցեսը առավել ուշագրավ և առավել գիտականորեն կազմակերպելու, որի արդյունքում կերպարվեստի դասերը առավել արդյունավետ կանցկացվեն:

Կրթական արդյունքները.

- Տեսական գիտելիքներ կհաղորդի կերպարվեստի դասավանդման հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը մեզ հայտնի առավել արդյունավետ դասավանդման մեթոդների մասին,
- կերպարվեստի ուսուցման արդյունավետ ձևերին ու մեթոդներին,
- Հանրակրթական դպրոցում, ստեղծագործաբար մոտենալ դասավանդման հարցերին՝ կիրառելով ավանդական և ժամանակակից մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքների կազմակերպման մեթոդիկան: **Թեմա 2.** Ուսուցչի դերը ուսումնադաստիարակչական գործընթացում: **Թեմա 3.** Կերպարվեստ առարկալի բովանդակությունը և ուսումնական պարապմունքների տեսակները. -Ուսուցման արդյունքների ստուգման և գնահատման չափանիշները: **Թեմա 4.** Նկարչության դասավանդման մեթոդիկան Հին Եգիպտոսում: **Թեմա 5.** Նկարչության դասավանդման մեթոդիկան Հին Հունաստանում: **Թեմա 6.** Միջնադար: **Թեմա 7.** Վերածնունդ: **Թեմա 8.** Գեղարվեստական կրթության և գեղագիտական դաստիարակության ակադեմիական համակարգը 16-17-րդ դարերում: **Թեմա 9.** Արևմտաեվրոպական մեծ լուսավորիչները կերպարվեստի ուսուցման հարցերի մասին. Կոմենսկի, Լոկ, Ռուսո, Պեստալոցցի:

Հ/Բ -0333 Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանություն – 2 կրեդիտ

Դասախոսություն - 16 ժամ, գործնական - 16 ժամ

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը գիտելիքներ է տալիս հոգեկանի զարգացման օրինաչափությունների, անձի տարիքային առանձնահատկությունների, անատոմո-ֆիզիոլոգիական կառուցվածքի, հոգեկանի զարգացման նախադրյալների, մեծահասակների և հասակակիցների հետ հարաբերությունների վերաբերյալ, հոգեկանի զարգացման օրինաչափությունների, փաստերի և մեխանիզմների մասին, ուսուցման և դաստիարակության ազդեցությամբ հոգեկանի զարգացման, աշակերտի անձի զարգացման առանձնահատկությունների, մանկավարժի մասնագիտության կառուցվածքի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

-կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,

-կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ,

-կիմանա տարքային բոլոր փուլերում հոգեկանի զարգացման օրինաչափությունները, մեխանիզմներն ու առանձնահատկությունները

-կառանձնացնի տարքային ճգնաժամերը , հոգեկան նորագոյացությունները և գործունեության ձևերը,

-կկարողանա վերլուծության ենթարկել կրթական գործընթացների վերաբերյալ տեսություններն ու դրույթները,

-կիմանա կրթական գործընթացների արդի հիմնախնդիրները կրտսեր դպրոցական, դեռահասության, պատանեկության, ուսանողական տարիքներում:

-կհասկանա կառուցվածքային մոտեցումները, մեթոդաբանության տրամաբանությունը:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության առարկան, խնդիրները, մեթոդները:

Թեմա 2. Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության՝ որպես գիտության ծագումն ու զարգացումը:

Թեմա 3. Հոգեկանի զարգացման տեսությունները:

Թեմա 4. Հոգեկանի զարգացման օրինաչափություններն ու դինամիկան և անձի ձևավորումն օնոդգենեզում:

Թեմա 5. Երեխայի հոգեկան զարգացումը մինչև դպրոց հաճախելը: Պերինատալ հոգեբանություն: Հոգեկան զարգացումը նորածնության շրջանում:

Թեմա 6. Երեխայի հոգեկան զարգացումը մանկկային տարիքում:

Թեմա 7. Վաղ մանկական տարիքի հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունները:

Թեմա 8. Հոգեկան զարգացումը նախադպրոցական տարիքում

Թեմա 9. Անձի ձևավորումը և հոգեկան զարգացումը կրտսեր դպրոցական տարիքում:

Թեմա 10. Անձի ձևավորման և զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները դեռահասության տարիքում:

Թեմա 11. Անձի ձևավորման և զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները պատանեկության տարիքում:

Մ/բ-1110. Մանկավարժության պատմություն – 2 կրեդիտ

Դասախոսություն –16 ժամ, սեմինար –16 ժամ, (շաբաթական - 2ժամ)

4-րդ կիսամյակ, ստուգաթղթ

Նպատակը.

- Ուսանողներին զինել դաստիարակության, դպրոցի և մանկավարժական մտքի առաձայցման և զարգացմանը վերաբերող կարևորագույն գիտելիքներով
- Խորացնել մանկավարժական գիտելիքները, որպեսզի ուսանողը կարողանա վերլուծել, համեմատել և համապատասխան եզրահանգումներ կատարել անցյալի մանկավարժների ուսմունքների վերաբերյալ

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա բնութագրել նշանավոր մանկավարժների մանկավարժական հայացքները և գործունեությունը,
- հնարավորություն կունենա ընդլայնելու իր մանկավարժական մտահորիզոնը,
- կձևավորի նշանավոր մանկավարժական տեսությունների և գաղափարների նկատմամբ հետաքրքրություն,
- քննադատական և համեմատական վերլուծության կենթարկի տարբեր ժամանակաշրջանների մանկավարժական գաղափարները,

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Դաստիարակության ծագումը նախնադարյան համայնական հասարակությունում: Դաստիարակման կազմակերպված ձևերի զարգացումն ու ձևավորումը հնագույն

քաղաքակրթության պայմաններում: **Թեմա 2.** Կրթությունը և մանկավարժական միտքը հին աշխարհում: **Թեմա 3.** Կրթությունը, մանկավարժական միտքը միջին դարերում և վերածնության շրջան: **Թեմա 4.** Դաստիարակությունը և մանկավարժական միտքը ֆեոդալական հասարակության դարաշրջանում: **Թեմա 5** Դաստիարակությունը և մանկավարժական միտքը 18-րդ դարում: **Թեմա 6.** Դաստիարակությունը և մանկավարժական միտքը 18-րդ դարի վերջին: **Թեմա 7.** Պետրոս 1-ին, Լոմոնոսով: **Թեմա 8.** Դպրոցը և մանկավարժական միտքը Ռուսաստանում /19-րդ դար/, ռուս հեղափոխական դեմոկրատ-մանկավարժներ: **Թեմա 9.** Դպրոցը և մանկավարժական միտքը 20-րդ դարասկիզբ: **Թեմա 10.** Ուշինսկի, Տոլստոյ, Պիրոգով: Նրանց մանկավարժական հայացքները: **Թեմա 11.** Մակարենկո, նրա մանկավարժական գործունեությունը: **Թեմա 12.** Դպրոցը և մանկավարժական միտքը ԽՍՀՄ-ում: **Թեմա 13.** Դպրոցն ու դաստիարակությունը մինչև Մետոյան հայագիր դպրոցը: **Թեմա 14.** Դպրոցն ու դաստիարակությունը 5-10-րդ դարերում: **Թեմա 15.** Դպրոցի և մանկավարժական մտքի զարգացումը հայկական վերածննդի ժամանակաշրջանում: **Թեմա 16.** Դպրոցն ու մանկավարժական միտքը 12-15-րդ դարերում: **Թեմա 17.** Դպրոցն ու մանկավարժական միտքը 16-18-րդ դարերում: **Թեմա 18.** Դպրոցն ու մանկավարժական միտքը 19-րդ դ.: **Թեմա 19.** Հայկական դպրոցը սփյուռքում: Ազգապահպան նշանակությունը: **Թեմա 20.** Դպրոցը և ժողկրթության համակարգը 1990-ական թվականներից առ այսօր ՀՀ-ում:

Կամընտրական դասընթաց հոգեբանությունից

Հ/բ-0303 Սոցիալական հոգեբանություն - 2 կրեդիտ

Դասախոսություն - 16 ժամ, սեմինար – 16 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)

4-րդ կիսամյակ, ստուգաթղթ

Նպատակը.

1. ուսանողներին զինել սոցիալ - հոգեբանական գիտելիքներով՝ ապահովելով նրանց հոգեբանական պատրաստվածությունն ու պիտանելիությունը իրենց ընտրած մասնագիտության մեջ, ընդլայնել ուսանողների տեսական, կիրառական, մեթոդական գիտելիքները,
2. գիտելիքներ հաղորդել անձի սոցիալականացման փուլերի, ինստիտուտների, մեխանիզմների վերաբերյալ,
3. բացատրել լիդերության և մաքիավելիզմի էությունը, նրանց տարբերությունները,
4. սովորեցնել անցկացնել հոգեբանամանկավարժական հետազոտություն՝ կիրառելով սոցիամետրիայի և ռեֆերենտմետրիայի մեթոդները,

5. ձեռք բերած գիտելիքներն ու ունակությունները կիրառել պրակտիկ աշխատանքային գործունեության մեջ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- ✓ ցուցաբերել իմանա անձի սոցիալականացման փուլերի, ինստիտուտների ու մեխանիզմների, ընտանեկան հարաբերությունների սոցիալ – հոգեբանական ասպեկտների իմացություն,
- ✓ ցուցաբերել լիդերության և մաքիավելիզմի էության իմացություն,
- ✓ ցուցաբերել մանկավարժական կոլեկտիվում ուսուցիչ – ուսուցիչ, աշակերտ - աշակերտ, ուսուցիչ - աշակերտ միջանձնային հարաբերությունների առանձնահատկությունների իմացություն:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Սոցիալական հոգեբանության առարկան և խնդիրներն ու մեթոդները: **Թեմա 2.** Անձի սոցիալ-հոգեբանական բնութագիրը: **Թեմա 3.** Ընտանեկան հարաբերությունների սոցիալական հոգեբանությունը: **Թեմա 4.** Հաղորդակցումը որպես սոցիալ- հոգեբանական երևույթ: **Թեմա 5.** Սոցիալականաց ման փուլերը, ինստիտուտներն ու մեխանիզմները: **Թեմա 6.** Լիդերություն և մաքիավելիզմ: **Թեմա 7.** Աշակերտ-աշակերտ միջանձնային հարաբերությունները: **Թեմա 8.** Ուսուցիչ-աշակերտ միջանձնային հարաբերությունները: **Թեմա 9.** Մանկավարժական կոլեկտիվում միջանձնային հարաբերությունների սոցիալական հոգեբանությունը: **Թեմա 10.** Կոնֆլիկտները մանկավարժական կոլեկտիվում: **Թեմա 11.** Ամբոխի հոգեբանություն: **Թեմա 12.** Ազգի հոգեբանություն:

Յ/բ-0329 Ընտանիքի հոգեբանություն – 2 կրեդիտ

Դասախոսություն –16 ժամ, սեմինար - 16 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել գիտելիքներով, որոնց օգնությամբ նրանք կկարողանան ընտանիքի հոգեբանության հիմնահարցերին և առաջացած խնդիրներին տալ մասնագիտական ,հոգեբանական լուծումներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի ընտանեկան հոգեբանության հետազոտության մեթոդներին,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Ընտանիքի հոգեբանության առարկան ,խնդիրները ,սկզբունքները , մեթոդները :

Թեմա 2. Ընտանիքի հիմնական ֆունկցիաները:***Թեմա 3*** Սեր և խանդ : Խանդի

բաղադրիչները : ***Թեմա 4.*** Ապագա ամուսնու ընտրությունը : Հոգեբանական

համատեղելիություն : ***Թեմա 5.*** Մինչամուսնական սեռական կյանք: Արտամուսնական

կապեր: ***Թեմա 6.*** Ներընտանեկան կոնֆլիկտներ.պատճառները,տեսակները:

Ներընտանեկան կոնֆլիկտ և փակուղի : Փակուղուց դուրս գալու միջոցները: ***Թեմա 7.***

Ամուսնալուծության պատճառները և հետևանքները : ***Թեմա 8*** Երեխան,որպես ընտանիքի

լիարժեք անդամ :

Կամընտրական դասընթաց մանկավարժությունից

Մ/բ-0264 Էթնիկական մանկավարժություն (2 կրեդիտ)

16 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար (Շաբաթական 2 ժամ),

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը

Հավաքել և համակարգել երիտասարդ սերնդի կրթության և դաստիարակության մասին այն բոլոր տվյալները, որոնք կան ազգային մշակույթներում:

1) Բացահայտել, թե ժողովրդի մանկավարժական մշակույթն ինչպես է նպաստում սերունդների միջև կապերի ստեղծմանն ու ժամանակի ճիշտ ըմբռնմանը. նախնիներ -մենք ապագա սերունդներ շղթայի լիտակցմանը:

2) Ժամանակակից լիտական մանկավարժության և հոգեբանության ձեռքբերումների

միջոցով բացայտել էթնոսի հոգեկան և մշակույթի առանձնահատկությունների փոխկապվածությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա.

1. էքոնոմանկավարժության առանձնահատկությունները, խնդիրները, կառուցվածքը
2. էքոնոմանկավարժության հիմնական հասկացությունները
3. էքոնոմանկավարժության տեղը և դերը մարդաբանական գիտությունների համակարգում
4. ժողովրդի բազմադարյան փորձի, բարոյական արժեքների սերնդե սերունդ փոխանցման կարևորությունը
5. ժողովրդական մանկավարժության մեջ օգտագործվող ավանդական մեթոդների և միջոցների վերածնման կարևորությունը:

Դասընթացի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.

1. մանկավարժական տարբեր իրավիճակներում կիրառել յուրացված տեսական գիտելիքները
2. ձևակերպել սեփական տեսակետը ժողովրդական մանկավարժության հիմնախնդրի վերաբերյալ
3. արտահայտել և հիմնավորել սեփական տեսակետը ժողովրդի մշակութային անցյալի արժեվորման մասին:

Դասընթացի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի.

1. էքոնոմանկավարժական գիտելիքների անհրաժեշտ մակարդակին
2. էքոնոմանկավարժության հիմնական հասկացությունների համակարգին
3. ժողովրդական մանկավարժության ժամանակակից միջոցներին:

ՎՐԻՄՅՈՒՆՆԵՐԸ

ԹԵՄԱ 1. ֆրիսկական մանկավարժության առարկան և խնդիրները **ԹԵՄԱ 2.** ֆրիսկական սոցիալականացում և մանկավարժություն **ԹԵՄԱ 3.** նույնիսկ արտացոլումը էքոնոմի մանկավարժական մշակույթում **ԹԵՄԱ 4.** Սախնադարյան էքոնոմանկավարժություն և էքոնոմի ծագման (էքոնոգենեզ) խնդիրները **ԹԵՄԱ 5.** Իրոնական պահանջմունք և ճակատագրապաշտություն **ԹԵՄԱ 6.** Քրիստոնեական հոգեբանություն և մանկավարժություն **ԹԵՄԱ 7.** ֆրիսկական սոցիալական իմացություն և մանկավարժություն **ԹԵՄԱ 8.** Փարդու բնավորության մասին պատկերացումները ժողմանկավարժության մեջ **ԹԵՄԱ 9.** Զոլովրդական պատկերացումները մարդու ընդունակությունների մասին **ԹԵՄԱ 10.** Փանելուկների էքոնոմանկավարժություն և էքոնոմագրանություն

Մ/բ-0247. Սոցիալական մանկավարժություն 2 կրեդիտ

16 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար (Շաբաթական 2 ժամ),

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է մանկավարժություն և մեթոդիկա (տարրական կրթություն) ուսանողների կողմից սոցիալական մանկավարժության որպես ինտեգրատիվ գիտության տեսական դրույթների, սոցիալական դաստիարակության և սոցիալականացման վերաբերյալ տեսական ու գործնական գիտական գիտելիքների յուրացումը: Ուսանողների մոտ ձևավորել և զարգացնել ընդհանրական և բուն մասնագիտական կոմպետենցիաներ, որոնք անհրաժեշտ են ապագայում մասնագիտական հաջող գործունեության, ինչպես նաև ուսումնառության հաջորդ փուլերում կրթությունը շարունակելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

«Մանկավարժություն և մեթոդիկա (տարրական կրթություն)» մասնագիտությամբ բակալավրիատն ավարտողն պետք է տիրապետի հետևյալ կոմպետենցիաներին.

1. ունենա փաստեր համադրելու և սինթեզելու ունակություն,
2. ունակ լինի քանակական տվյալներից որակական հետևություններ անելու և գիտելիքները ստեղծագործաբար կիրառելու,
3. ունենա նոր գաղափարներ առաջ քաշելու և զարգացնելու կարողություն,
4. ունակ լինի ինքնուրույն և թիմում աշխատելու, ինչպես նաև թիմային աշխատանքը կազմակերպելու և առաջնորդելու,
5. կարողանա իրականացնել արդյունավետ կրթական գործունեություն՝ դասավանդման ժամանակակից մեթոդների կիրառմամբ:
6. կարողանա լուծել սոցիալ-մանկավարժական և սոցիալ-հոգեբանական խնդիրներ:

1. Գիտենա՝

- ՀՀ Սահմանադրությունը և կրթության բնագավառի օրենքները, ժամանակակից կրթության հարացույցները:

- Մարդու և հասարակության, մարդու և շրջակա միջավայրի հարաբերությունները կարգավորող վարվելաձևի էթիկական և իրավական նորմերը:
- Սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքի առանձնահատկություններն ու մեթոդները գործունեության տարբեր ոլորտներում սոցիալական տարբեր ինստիտուտներում:
- Հասարակության մեջ ռիսկային խմբերի անդամներին ինտեգրելու և նրանց սոցիալական հարմարումն ապահովելու սոցիալ-մանկավարժական մեթոդները:

2. Կարողանա՝

- Կազմակերպել իր աշխատանքային գործունեությունը՝ հենվելով կրթության և գիտության օրենքի հիմնական դրույթների վրա:
- Տրամաբանորեն ճիշտ ձևակերպել գրավոր և բանավոր խոսքը, գիտականորեն կազմակերպել իր աշխատանքը:
- Մանկավարժության, սոցիալական մանկավարժության բնագավառում ինքնուրույն ձեռք բերել գիտելիքներ՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները:
- Կազմակերպել սոցիալ-մանկավարժական հետազոտություններ:
- Ռիսկային խմբերի անդամներին ինտեգրել հասարակության մեջ և ապահովել նրանց ակտիվ սոցիալական հարմարումը:

3. Տիրապետի՝

- Ժամանակակից կրթադաստիարակչական աշխատանքի իրականացման, դրա արդյունքների գնահատման մեթոդներին:
- Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի ախտորոշման և գործընթացի արդյունքների կանխատեսման մեթոդներին:
- Սոցիալ-մանկավարժական վերականգնողական, շտկողական աշխատանքների մեթոդներին և տեխնոլոգիաներին:
- Հասարակության մեջ ռիսկային խմբերի անդամներին ինտեգրելու և նրանց սոցիալական հարմարումն ապահովելու սոցիալ-մանկավարժական մեթոդներին:
- Սոցիալական դաստիարակության կազմակերպում տարբեր տիպի դաստիարակչական կազմակերպություններում:
- Ռիսկի խմբի երեխաների հետ սոցիալ-մանկավարժական փոխներգործության իրականացում տարբեր սոցիալ-մանկավարժական իրադրություններում տարբեր սոցիալական ինստիտուտների հետ համատեղ:
- Հանրակրթական դպրոցում ուսուցման, դաստիարակության և զարգացման գործընթացների իրականացում

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Սոցիալական մանկավարժությունը որպես գիտաճյուղ:

Սոցիալական մանկավարժության խնդիրները:

Սոցիալական մանկավարժության օբյեկտը և առարկան:

Թեմա 2. Մարդու սոցիալականացման գործընթացը:

Սոցիալականացման պայմանական խնդիրները:

Մարդը սոցիալականացման գործընթացում որպես օբյեկտ և սուբյեկտ:

Մարդը սոցիալականացման գործընթացում որպես զոհ:

Թեմա 3. Մարդու սոցիալականացման տարիքային փուլերը:

Մարդու սոցիալականացման մեխանիզմները:

Թեմա 4. Սոցիալական մանկավարժության հետազոտության մեթոդները:

Թեմա 5. Սոցիալական մանկավարժության հիմնական հասկացությունները:

- «Սոցիալականացում» հասկացության էությունը:
- Սոցիալականացման գործընթացի բաղադրիչները:

Թեմա 6. Մարդու սոցիալականացման փուլերը:

- Սոցիալականացման գործոնները:
- Սոցիալականացման գործակալները:

Թեմա 7. Երեխան և նրա սոցիալականացման օրինաչափությունները:

Թեմա 8. Ընտանիքը որպես սոցիալական ինստիտուտ երեխայի զարգացման և դաստիարակության գործում:

Թեմա 9. Դժվար դաստիարակվող երեխաներ:

Թեմա 10. Դպրոցը որպես սոցիալականացման կարևոր ինստիտուտ:

Թեմա 11. Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքի ուղղությունները դպրոցում.

- Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքը ուսուցիչների հետ
- Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքը ծնողների հետ
- Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքը սովորողների հետ:

Թեմա 12. Սոցիալական մանկավարժի գործունեության գործառույթները դպրոցական համակարգում:

Թեմա 13. Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքը «Ռիսկի խմբի» ընտանիքների հետ:

Թեմա 14. Օժտված երեխաների հետ սոցիալական մանկավարժի աշխատանքի մեթոդները:

V. Այլ բաղադրիչներ

1. Կուրսային աշխատանք (3+3=6 կրեդիտ), 5-րդ, 6-րդ կիսամյակներ

ա) 5-րդ կիսամյակում կուրսային աշխատանք է կատարվում «Հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն» առարկայից՝ ուսանողի ընտրությամբ:

բ) 6-րդ կիսամյակում կուրսային աշխատանք է կատարվում «Կերպարվեստի ուսուցման մեթոդիկա և տեխնոլոգիա » առարկայից՝ ուսանողի ընտրությամբ:

Ուսումնական պրակտիկա - 3 կրեդիտ, 2-րդ, 4-րդ կիսամյակ, 90 ժամ, ստուգարք

Պրակտիկայի նպատակն է

ուսանողի մոտ գեղանկարի, գծանկարի, կոմպոզիցիայի բնագավառում զարգացնել տարածական զգացողությունը. եռաչափ տարածական պլանների պատկերացումը բացօթյա պայմաններում գծի, գույնի, և տոնի ներդաշնակման խնդիրները, լուսաստվերի համադրումը կոլորիտին՝ այդ ամենին տալով ստեղծագործական մոտեցում

Պլեների անցկացման համար նպատակահարմար է ընտրել բնորոշ տեղանքներ, այն է՝ պատմաճարտարապետական վայրեր, բնության առավել գեղեցիկ տեսարաններ: Պրակտիկան ամփոփվում է արված աշխատանքների քննարկումով և գնահատմամբ:

Թեմայի անվանումը		
2-րդ կիսամյակ		
1	Բնանկարի կարճատև էտյուդներ պարզ մոտիվ /գրիզայլ/ Ջրաներկ, գուլաշ	
2	Բնապատկերի իրավիճակը /կարճատև էտյուդներ/ Ջրաներկ, գուլաշ	
3	Բնության էլեմենտներ /ծառատեսակներ, թփուտներ/ Ջրաներկ, գուլաշ	
4	Կենդանական աշխարհ/թռչունների և կենդանիների կարճատև էտյուդ/	
5	Կոմպոզիցիոն-թեմատիկ աշխատանք Ֆլումաստեր, գրիչ, ջրաներկ, գուլաշ	
4-րդ կիսամյակ		
6	Իրավիճակը բնանկարում /կարճատև էտյուդներ/ Գուլաշ, յուղաներկ	
7	Պատմական և մշակութային հուշարձաններ/ Սբ. Աստվածածին, Սբ. Գր. Նարեկացի եկեղեցիներ/ Գուլաշ, յուղաներկ	
8	Մարդը բնության մեջ /ճեպանկարներ, էտյուդներ/ Ֆլումաստեր, գրիչ, ջրաներկ, գուլաշ, յուղաներկ	
9	Կոմպոզիցիոն թեմատիկ աշխատանքներ Ֆլումաստեր, գրիչ, ջրաներկ, գուլաշ, յուղաներկ	

2. Արտադրական (մանկավարժական) պրակտիկա (6 կրեդիտ), 7-րդ կիսամյակ 8
Նպատակը.

1. Կերպարվեստի ապագա ուսուցչին ծանոթացնել ՀՀ հանրակրթության բարեփոխումներին, դպրոցի կրթական և դաստիարակչական ողջ համակարգին, նրա կառուցվածքին,
2. բուհական տվյալ դասընթացի սահմաններում ուսանողների ձեռք բերած տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտությունների ձևավորում,
3. ուսանողների ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծում,

4. գործնականում ուսանողների կողմից դասագրքերի, ծրագրերի և ուսումնաօժանդակ նյութերի ստեղծագործաբար օգտագործելու ունակության ապահովում:

Խնդիրները.

1. Ուսանողներին սովորեցնել ճիշտ կողմնորոշվել տվյալ դասընթացի ուսուցման մեթոդաբանության մեջ

2. զարգացնել ուսանողների ինքնուրույն մտածելու, ստեղծագործական ունակությունները

3. ուսանողներին հաղորդակից դարձնել ուսուցման ժամանակակից մեթոդներին, զարգացնել դրանք ավանդական մեթոդների հետ հմտորեն համակցելու ունակություն:

Չափորոշիչ.

Կերպարվեստի դասերի ունկնդրում: Ուսումնական ծրագրերի և թեմատիկ պլանի հետ ծանոթություն: Ինքնուրույն դասերի անցկացում տարբեր դասարաններում: Օրագրի կազմում: Դպրոցում հանդեսի, ցերեկույթի կազմակերպում: Ուսանող պրակտիկանտը պետք է ներկայացնի համապատասխան դասարանում իր կողմից պարապվող դասերի գրաֆիկը, յուրաքանչյուր դասի համար կազմի դասի ծրագիր – նկարագիրը՝ կարևորելով տվյալ դասի դաստիարակչական դերը, կարողանա լրացնել աշխատանքային մատյանը և օրագիրը:

Բովանդակությունը.

Առաջին շաբաթվա ընթացքում պրակտիկան ղեկավարող մեթոդիստ դասախոսի ուղեկցությամբ այցելություն դպրոց. ծանոթություն դպրոցի ուսումնական և դաստիարակչական ողջ գործընթացին, դպրոցի կառավարման համակարգին, ուսումնական և ղեկավարման առանձին օղակներին, դասղեկական, արտադասարանական և արտադպրոցական աշխատանքային պլաններին և ծրագրերին. ծանոթություն դասարաններին, աշակերտների տարիքային և հոգեբանական առանձնահատկություններին, նրանց անհատական ընդունակություններին և կարողություններին, աշակերտների նախասիրություններին: Կազմակերպել դասալսումներ, քննարկումներ ուսուցչի և մեթոդիստ դասախոսի մասնակցությամբ: Մեթոդիստ - դասախոսի և ուսուցչի հետ համատեղ կազմել պրակտիկայի ծրագիր պլան և յուրաքանչյուր շաբաթվա առաջին օրը հաստատել արձանագրությամբ: Ուսանող պրակտիկանտի կողմից յուրաքանչյուր դաս քննարկվում է, նշվում են դրական կողմերը, նկատված թերությունները: Քննարկմանը մասնակցում են մեթոդիստ - դասախոսը, ուսուցիչը, մանկավարժը և հոգեբանը: Ուսանող պրակտիկանտը պարտավոր է ունենալ դասերից դուրս արտադասարանային միջոցառումների անցկացման անհատական պլան - գրաֆիկ:

3. Ավարտական որակավորման քննություններ (5 + 3=8 կրեդիտ), 8-րդ կիսամյակ